

© ANTET XX PRESS pentru prezenta versiune în limba română

Redactor: Ioan Preda
Tehnoredactare computerizată: Cristina Fătu
Coperta: Ion Năstase

ISBN: 973-8203-45-7

Printed in Romania
grupul dragoo print
fed print sa O societate Butan Gas

B-dul Tudor Vladimirescu, nr. 31, sector 5, București, ROMANIA
Telefon: 335.93.18; 335.97.47
Fax: 337.33.77

BRAȚUL SCURT AL LITEREI „L”

- Omul acesta, a declarat inspectorul principal Douglas despre Adam Millington, practică toate virtuțile ca pe tot atâtea vicii.

O asemenea judecată nu era puțin lucru, emisă de însuși Douglas, după săvârșirea unei singure crime!

Până în ziua când avea să comită crima, Adam Millington se arătase ca fiind un cetățean model. Toți îl admirau pentru unele sau altele dintre calitățile lui, inclusiv arivistii care îi apreciau favorabil îndeosebi talentele ca om de afaceri. Curajul demonstrat de el în fața unei încercări atât de îngrozitor de grele ca aceea care îl lovise era un exemplu pentru ceilalți infirmi. Mulți dintre cei care-l cunoșteau bine vorbeau despre el cu un fel de respect.

Și totuși, în limbajul vulgar, era un „dur al durilor”, a cărui „duritate ar fi înspăimântat un gangster destul de inteligent pentru a o putea înțelege – o duritate care l-a impresionat până și pe detectivii de la Scotland Yard.

Tatăl lui era un notar de țară. Văzând în Adam un om cât de cât ieșit din comun, a economisit ban cu ban suma necesară pentru studii și a reușit să facă din el un avocat. Când acest tată cumsecade a murit, lăsându-i moștenire fiului său cam o mie de lire sterline, Adam avea douăzeci și trei de ani. Neavând nici un sprijin, a pledat la început pentru mici infractori păbugoși, ceea ce i-a permis să-și facă remarcat cu succes talentul. Dar, întrucât veniturile lui rămâneau periculos de scăzute, și-a redus timpul liber, începând să și-l folosească scriind scenarii pentru spectacolele de revistă din West End – scenete ireverențioase nu mai lungi de zece minute – cu rezultate destul de bune pentru a-i permite să-și urmeze cariera în Barou fără a fi nevoit să-și știrbească mica rezervă de fonduri.

Cunoștințele lui de drept abia dacă depășeau nivelul mediu, dar știa să-i seducă pe judecători cu o dibăcie demnă de un avocat plin de experiență. Primele lui succese au fost favorizate, într-o anumită măsură, de fizicul său avantajos, de glasul cu intonație caldă și de chipul atrăgător. Indiferent dacă pierdea sau câștiga o cauză, se descurca întotdeauna strălucit. Așa cum li se întâmplă adeseori tinerilor avocați care dau dovadă de o abilitate susținută, Coroana i-a dat ocazia de a-și exercita funcția de procuror.

La vârsta de douăzeci și șase de ani (după numai patru ani în Barrou), Adam Millington câștiga aproape zece mii de lire sterline pe an – șase sute pentru pledoarii, iar restul din drepturile de autor încasate de la o revistă în care se jucau trei dintre scheciurile lui. Înaintea deja cu pași siguri pe drumul spre succes, un drum pe care era ferm hotărât ca, într-o bună zi, să alerge în plin galop.

Spre marea lui surprindere, s-a îndrăgostit de Mary Bromfield, fiica unui medic care îl îngrijise pentru o indispoziție ușoară. Femeile îl priveau cu ochi destul de buni; avusese parte de aventuri destule și se credea la adăpost de orice complicații sentimentale. Dar Mary nu-i sugera așa ceva. Înaltă, extrem de bine făcută, cu ochii verzi-cenușii și părul castaniu, inteligentă și rafinată, dar docilă din fire, îl atrăgea cum nu i se mai întâmplase niciodată. Privită cu imparțialitate, își spunea Robert, ar fi fost soția ideală pentru'un om ca el. O ceru în căsătorie, iar ea îi răspunse afirmativ, în februarie; nunta urma să aibă loc în vacanța de Paști.

Prin urmare, ajuns în această etapă a existenței lui, Adam Millington nu era nimic mai mult decât un tânăr destinat în mod evident unei cariere strălucite. Era plin de sine, dar nu mai mult decât oricare alt avocat pe drumul spre celebritate, și nu era în nici un caz mai „dur” decât alții. Duritatea lui a luat naștere brusc, dacă se poate spune așa, cu câteva zile înainte de începutul vacanței de Paști, pornind de la gestul simplu al unei femei afurisite, Lilly Bentham, concubina unui spărgător pe care Millington îl urmărea în justiție.

Ricky Barnet n-a avut nevoie de prea multă ingeniozitate pentru a demola alibiul pe care tânăra încercase să i-l furnizeze „omului ei”. Totuși, și-a continuat interogatoriul timp de o oră, smulgând de la ea, nu fără subtilitate, precizări suplimentare care agravau vinovăția inculpatului.

La apusul soarelui, în timp ce Millington se întorcea acasă, Lilly Bentham apărură pe neașteptate de după o cutie de scrisori în spatele căreia stătuse ascunsă.

– Sticleții ziseseră că omu' meu o să-ncaseze trei ani, matala l-ai făcut să primească șapte! îl acuză ea.

– Fetiță dragă, pe mine nu mă privește deloc ce spun polițiștii, răspunse Robert. Îmi pare foarte rău pentru ceea ce ți s-a întâmplat, dar n-am făcut decât să-mi îndeplinesc datoria.

– Ai făcut mai mult de-atâta! M-ai îmbârligat și-ai răstălmăcit sensul la vorbele mele. Și Jack a crezut că l-am turnat. Da', acum, n-o s-o mai creadă... *acuma!*

Adam o văzu scoțând din impermeabil o fiolă cu gură largă; își imagina, fără a simți nici cea mai mică emoție, că femeia voia să se otrăvească. Nu bănuia nimic... așa că, dintr-o dată, primi un decilitru de vitriol în plină față.

Când își reveni, după operație, primul lucru pe care dori să-l știe fu când avea să-și recapete vederea. Doctorul ocoli întrebarea cât putu de mult, dar în cele din urmă fu nevoit să treacă la mărturisirea adevărului – atât de abil fusese interogatoriul lui Millington.

– Foarte bine. Poate e mai bine să aflați tristul adevăr atâta vreme cât încă vă mai aflați în îngrijirea noastră. Regret enorm că trebuie să v-o spun, domnule Millington... dar nu mai există absolut nici o speranță. În plus, și ca să fiu sincer, dragul meu domn, va trebui ca, în interesul esteticii, să purtați ochi de sticlă.

– Mulțumesc! răspunse Millington.

În răstimpul necesar pentru a pronunța acest cuvânt, își reorganizase toată cariera.

Inspectorul Douglas însuși veni să-l viziteze în spital. Întrețineau relații personale și fiecare nutrea un adânc respect față de profesiunea celuilalt.

– Vă simțiți mai întremat, domnule Millington, ca să ne spuneți ce s-a întâmplat?

– N-am nici cea mai vagă idee.

Unul dintre marile tururi de forță ale lui Millington era acela de a-și păstra toată luciditatea, chiar în timp ce trupul lui trecea prin chinurile celui mai crud martiraj.

– Știm că Lilly Bentham e autoarea faptei, continuă Douglas.

– Dar n-o puteți dovedi – altfel, acum n-am fi stat de vorbă, ați fi arestat-o deja! Regretele mele, Douglas! Nu-mi pot oferi luxul răzbunării. Trebuie să fiu foarte econom, să evit sălile tribunalelor, să uiț că am fost vreodată avocat.

* * *

Abia se înecase într-un decilitru de vitriol tânărul avocat în plină ascensiune, când vitalitatea debordantă a lui Millington îi crea deja o nouă personalitate, căreia trebuia să-i supravegheze evoluția. Era nevoit să uite nu numai Baroul, ci și pe Lilly Bentham. Noua personalitate pe care avea să și-o creeze nu trebuia să poarte nici o ranchiună vieții, fără de care n-ar fi putut să se afirme.

O infirmieră îi scrisese lui Mary, sub dictarea lui:

„Te rog, nu veni să mă vizitezi atâta timp cât sufăr. Suferința în prezența ta ar fi cu atât mai dureroasă.”

Aceste cuvinte arătau cât de mult simțea că, în pofida posibilelor schimbări ale personalității lui, urma să aibă întotdeauna un sistem nervos normal și să rămână permanent sensibil la farmececele eternului feminin, cu toate inconvenientele pe care le presupune acest lucru. Evident, această parte a existenței lui avea să-i fie ascunsă lui Mary. Prin urmare, nu avea de ce să se teamă în acest sens.

Tatăl lui Mary venea să-l vadă în fiecare zi. Pe Millington, aceste vizite îl plictiseau, cu excepția momentelor când vorbeau despre Mary.

– Te simți în stare s-o primești curând, nu-i așa?

– Aproape. Să zicem... poimăine.

– Am să-i spun.

Doctorul Bromfield își dresese glasul.

– Înainte, însă, aș dori să abordăm un anumit subiect. Pot spune, fără a risca să mă înșel, că Mary își va ține promisiunea pe care ți-a făcut-o, și anume de a te lua în căsătorie, dacă îți dă seama că dorești să... să și-o țină.

– Nici un bărbat nu are posibilitatea de a „constrânge” o femeie să-și țină o asemenea promisiune.

– Ba da, prietene!

Un tată care luptă pentru fericirea fiicei lui îndrăznește să nu-și menajeze cuvintele.

– Când Mary s-a logodit cu dumneata, te aflai în pragul unei cariere strălucite. Ea se aștepta – lucru foarte firesc – să-ți împărtășească renumele și prosperitatea. În urma unui tragic accident, acum nu-i mai poți oferi decât sărăcia și monotonia unei vieți consacrate îngrijirii dumitale. Arată-i că te bazezi pe fidelitatea ei față de cuvântul pe care ți l-a dat, și te va lua de soț. Cum ar face orice femeie de caracter.

Doctorul Douglas își îndeplinise penibila datorie. Nu fu recompensat decât cu o consolare destul de slabă.

– Aștepti din partea mea să-i țin un mic și frumos discurs, pentru a-i spune că nu am dreptul să-i stric existența. Atențiile de acest gen nu intră în programul meu. Dar nu ai de ce să-ți faci griji. Nu-i voi strica viața. Am să-i fac o ofertă loială.

Spunând acestea, Millington era absolut sincer. De fapt, el nu mintea pe nimeni, niciodată – nici pe sine însuși și nici pe altcineva. Urmas-o făcă mult mai târziu, numai, în fața poliției. Dar, din păcate, nu-și dădea seama că, în cazul lui Mary, era atât judecător, cât și parte implicată.

Când Mary veni la spital, Millington avea încă pansamentele pe ochi și stătea așezat într-o fotoliu, pe o terasă cu vedere spre Tamisa. Prin apropiere tocmai trecea o șalupă, așa că n-o auzi pe Mary sosind.

– Iată-mă, Robert, spuse ea, strecurându-și mâna într-a lui.

Faptul că trebuise să-și anunțe prezența o bulversa pe tânăra fată. Pe încheietura mâinii lui Millington căzu o lacrimă.

– Iubito, nu așa trebuie să luăm lucrurile, exclamă el, cu însuflețire. Pentru noi, nu va fi o schimbare prea mare. M-am obișnuit cu ideea asta și știu că am să fac față. Ascultă-mă! Crede-mă că spun adevărul și nu încerc, doar, să-ți restabilesc moralul. Chiar în clipa asta – în timp ce te țin de mână – am marcat un punct, un punct de o mare importanță. Mi-ai atins un nerv sau altul... Pot să „văd” în minte!

– Mă bucur, iubito, dar nu te înțeleg. Continuă; explică-mi.

– Întunericul! exclamă el. Mai întâi, așteptăm, așteptăm mereu lumina. A mânca în întuneric total! Aceasta ne tulbură toate celelalte simțuri și generează un fel de teamă animalică. Îmi era greu să-mi reprezint obiectele în funcție de formă și culoare. Iar acum, acum când te țin de mână, văd soarele care-ți strălucește în păr și-i dă bretonului tău luciri arămii. Știu și unde se află soarele. Nu contează dacă, în clipa asta, strălucește sau nu. Esențial este că îmi pot imagina efectul luminii, sub imperiul unei emoții intense – mulțumită ție. Aceasta îmi dă certitudinea că-mi voi putea reprezenta jocurile de lumini pe scenă.

Fascinat de mecanismul propriului său creier, se opri să reflecteze la ceea ce-i sugeraseră cuvintele pe care le rostise, dar Mary îi întrerupse șirul gândurilor:

– În timp ce stai aici, n-aș putea veni în fiecare zi la tine, ca să te ajut să înveți alfabetul Braille?

– Nu voi învăța Braille, nici altceva din cele ce le aparțin orbilor. Nu vreau să devin un adevărat orb. Sunt un om normal, care nu vede.

Ceea ce Mary lua drept un curaj patetic, o încredere vitejească în eul lui zdrobit, îi încetoșă orice putere de judecată, deși i-ar fi fost ușor să-și dea seama, încă din acea etapă, că în curajul lui nu exista nimic patetic, iar infirmitatea nu făcuse din el o epavă.

– Iată care e programul meu. Fiind cu un picior în teatru, grație scenetelor pe care le-am scris, am intenția să pășesc și cu celălalt. După ce voi plăti spitalul, îmi vor mai rămâne cam o mie patru sute de lire sterline. Voi avea nevoie de cinci sute de lire pentru cheltuielile mele profesionale, inclusiv cumpărarea unui dictafon.

Și continuă să-și expună în detaliu planurile pentru bugetul casnic.

– Să zicem: cinci sute de lire sterline pentru luna noastră de miere și pentru cheltuielile neprevăzute ale instalării cu locuința, și ne va rămâne o rezervă pentru un an și jumătate, pe baza a cinci sute de lire pe an. Eu mă voi lansa în mai puțin de șase luni. Ai notat toate astea?

– Da, Robert, răspunse Mary, începând să se simtă mai prudentă: dacă n-avea să se „lanseze“ ... niciodată?

– Dacă ai putea merge să vorbești cu directorul băncii mele, ți-aș face o împrumut, ca să te ocupi de cecuri și contracte. Nu uita că nu mai pot să semnez. Apropo, va trebui să-mi citești destul de multe lucruri, pentru început. N-ai să te plictisești?

Mary răspunse negativ, ceea ce-l făcu s-o întrebe:

– Ce spui, iubito? Ce părere ai despre tot acest program, în ansamblul lui... inclusiv eu...? Am făcut planurile în grabă, am clădit o viață nouă, bazată pe prezența ta, asta îți spune ceva... sau nu?

Pentru a relua expresia folosită de tatăl ei, Mary era o femeie de caracter. I-ar fi fost imposibil să-și schimbe gândul. Se aplecă spre el, sărutându-l.

– Va fi minunat... să construim împreună, răspunse ea, rostind exact cuvintele pe care le așteptase Millington. Acesta „văzu“ expresia feței care pronunțase vorbele. Dar expresia pe care o „vedea“ el era cu totul diferită de realitate; fața tinerei fete exprima sincer îndoiala, pentru ea ca și pentru el.

– Peste cincisprezece zile mi se vor lua pansamentele, îi spuse el.

Și nu „văzu“ cătuși de puțin fiorul care o străbătu la auzul acestor cuvinte.

* * *

În cei câțiva ani care au urmat, observăm în Adam Millington întruchiparea virtuților proslăvite în „biografiile romanțate“. La el, caracterul a triumfat într-adevăr asupra condițiilor nefavorabile. Își râdea de obstacolele înălțate în calea lui. Avea încredere în propria sa reușită. Și

de asemenea, evident, „Cerul l-a ajutat, din moment ce se ajuta el singur“. Pieseile lui de teatru se pretau în mod admirabil la talentul unui anumit actor comic lansat cu mari sacrificii la Hollywood, iar prețurile textelor lui Millington au crescut pe măsura succesului.

În primul an, s-a bazat pe Mary – chiar mai mult decât și-a dat el însuși seama. Nici chiar Mary nu era conștientă în ce măsură îi era dator Millington pentru rapida lui reușită pe scenele din West End. Primul lui mare vodevil a fost pus în scenă, cu titlu de încercare, în provincie, la șapte luni după căsătorie. Prost montat și cu un buget extrem de redus, era cât pe ce să se soldeze cu un fiasco, când a fost văzut de Turley Peter, la Liverpool.

Peter era un mijlocitor de afaceri, în special pe piața bumbacului, care nu cunoștea cu adevărat teatrul, dar credea, la fel ca mulți alți amatori, că avea flerul viitoarelor celebrități. A fost impresionat de dinamismul lui Millington, dar și mai mult – și într-un alt mod – de curajul și solicițudinea lui Mary. Era conștient că avea dreptul să-și dicteze propriile condiții dar, în prezența lui Mary, s-a abținut și l-a lăsat pe Millington să și le impună pe ale sale. În definitiv, este adevărat că piesa i-a adus o sumă de bani destul de mare. În ceea ce-l privește pe Millington, el a câștigat atât de mult încât și-a putut finanța singur spectacolul cu piesa următoare. Înainte de a fi părăsit afișul, Peter s-a mutat cu locuința la Londra și, în continuare, a întâlnit-o adesea pe Mary, fără a-și da seama cât de periculos era acest lucru pentru el.

Șase ani mai târziu, Millington, care trăia pe picior mare și adunase economii consistente, încă mai putea crede că avea o căsnicie și o carieră la fel de reușite. Nu-și dăduse seama că, după primele optsprezece luni de luptă, Mary ajunsese extrem de nefericită. Chiar și în timpul lunii de miere, își ascunsese sieși faptul că afecțiunea pe care i-o nutrea ea devenise exclusiv maternă și protectoare. Iar acest sentiment era tot mai subminat de faptul că activitatea lui Millington devenea din ce în ce mai productivă.

Începând de pe vremea relativei lor sărăcii, Mary oficiase obositoarea sarcină de a-l ține la curent cu evenimentele și ideile zilei, citindu-i presa cotidiană, ore în șir. Mai mult, trebuie să-l plimbe și, între timp, să se ocupe și de casă, fără prea mult ajutor pe plan gospodăresc. Dar prietenia dintre ei o susținea, dăruindu-i satisfacția datoriei onorate.

Totuși, chiar și în acea primă etapă a căsniciei lor, Mary avusese un prim presentiment, s-ar putea spune, al dezastrului final. Îi mărturisise temerile sale tatălui ei.

– Se surmenează prea mult, tată. Și, chiar dacă într-un sens e minuat, mă cam întreb dacă o fi pe deplin... normal. Știu c-ai să mă consideri o proastă – și eu mi-am spus-o, de multe ori – dar ascultă ce se întâmplă. Când discutăm despre programul săptămânii, vorbește ca și cum dispozițiile pe care le luăm noi doi ar privi o terță persoană. Ba chiar spune: „Trebuie să se ducă la repetiția aceea și, dacă reușim să-l aducem la timp, îl vom pune să rescrie ultima scenă, înainte de a se duce la culcare.” Iar cel mai neliniștitor lucru e că nu-i arde deloc de glumă. Nu vorbește așa decât atunci când e foarte absorbit.

– Nu e nimic alarmant în asta, răspunse doctorul Bromfield. Fără îndoială, draga mea, ai citit despre cazuri de dedublare a personalității, deși mare lucru n-ai înțeles. Nu sunt psihiatru, dar îmi dau seama că, deși această maladie atacă uneori persoane deosebit de inteligente, nu ai nici un motiv de teamă, în privința unui om atât de echilibrat și metodic ca Robert. În viața mea n-am cunoscut un om pe care să-l admir atât – pentru spiritul lui metodic, vreau să spun.

Șase ani mai târziu, pentru a doua oară, Mary îi dezvălui aceleași neliniști tatălui ei.

– Acum începe să mă „dedubleze” și pe *mine*. Ieri, i-am citit un contract. Și a exclamat: „Al! Uite un lucru despre care va trebui să discute cu *soția lui!*” Iar aseară, chiar mi-a vorbit despre acel detaliu. Îmi spune mereu ce ființă uluitoare este. De data asta, mi-a vorbit despre contract ca și cum habar n-aș fi avut de conținutul lui.

Doctorul Bromfield nu se neliniști nici de astă dată. Întrebă numai atât:

– Și altceva? Are cumva obiceiuri morbide?

– Din câte știu eu, nu. Dar îl văd atât de puțin, cu excepția discuțiilor profesionale, sau altfel decât în prezența altor persoane. Nu mai vrea să iasă la plimbare. Se duce să „vâslească” la mașinăria aia pe care o are în sala de gimnastică și care face un zgomot asemănător cu al unei anbarcațiuni adevărate, pe apă. Și are un surrogat de bicicletă, care-i dă senzația că urcă și coboară pe pante. În plus, acum vine un ziarist ca să-i citească. Dacă îl jenează ceva, inventează câte un aparat costisitor, numai pentru a evita să trebuiască să recurgă la mine. Sa înconjurat atât de mult cu instrumente – cu instrumente și persoane – modelate după bunul lui plac, încât cred că nici nu dorește să-și mai regăsească vreodată vederea. Nu cumva toate astea sunt morbide?

– Mary, nu ești fericită cu el, așa e?

– Așa e...

Apoi, Mary adăugă:

– Cel mai bizar e faptul că el este fericit cu mine. Fără îndoială, mă port neplăcut cu el destul de des. Iar asta nu-l ofensează deloc. Niciodată nu se răzună, ci face așa încât să-mi fie rușine de mine. Iar atunci...

Se cutremură.

– ...atunci, ne împăcăm!

– Ei, în orice caz, ți-e fidel. De mult n-a mai...

– Fidel? păru Mary să-și pună și ea aceeași întrebare. Toate femeile aleargă după el. E înalt, puternic... și frumos, dacă uităm de sărmanii lui ochi lipsiți de expresie. Dar crede că se teme să nu-i întoarcă spatele. Are o atitudine atât de victoriană față de ele! Când repetă cu câte o acțiță nouă, mă trimite pe mine să i-o aduc. Îi spune tinerei: „E neapărat necesar să vă «văd». Îmi permiteți să vă ating?” Iar atunci, eu trebuie să-mi înghit amarul și să vorbesc politicos.

– De o bună bucată de vreme... începu doctorul Bromfield, dar fiica lui, fără să pară a-l auzi, îl întrerupse cu amărăciune, continuând:

– „Îmi permiteți să vă ating?”... Cu mine alături, pentru ca totul să fie cât mai impersonal și să nu aibă nimic compromițător. Iată care e rolul meu. Nu mai sunt soția lui. Pentru el, le reprezintă... *pe toate femeile!*

– De o bună bucată de vreme, copila mea dragă, mă gândesc că sunt dator să te avertizez despre zvonurile care circulă pe seama prieteniei tale cu Peter. Știu că sunt neîntemeiate... Dar asta-i situația!

În aceeași perioadă, zvonurile respective au ajuns și la urechile lui Millington.

* * *

În fiecare seară de marți, Millington dădea câte o recepție la reședința sa din St. John's Wood, aflată la câțiva kilometri distanță de lumea teatrului. În restul săptămânii rămânea complet invizibil, cu excepția întâlnirilor dinainte programate.

În impunătorul salon în formă de „L” care-i servea și drept cabinet de lucru se aduna mica lui curte, în jurul fotoliului dotat cu toate perfecțiunile dorite de el.

Din când în când, se ridica pentru a se plimba printre invitați, cărora nu li se cerea altceva decât să nu-i stea în drum. Organizarea metodică a spațiului din jur îi permitea întotdeauna să știe în care loc din casă sau

din teatru se găsea. În serile de premieră, înainta întotdeauna singur pe scenă, până în locul rezervat autorului, pentru a saluta publicul. Atunci, purta ochelari și se machia cu grijă, pentru a le ascunde spectatorilor faptul că „nu vedea“.

Aflat în unghiul „L“-ului, prinse de veste și, pentru prima oară de la accident, bătu în retragere din fața unei realități.

Timp de câteva zile, ezită. Avea impresia că atitudinea lui Mary față de el nu se schimbase de ani de zile. Începu să caute o cale de a ajunge la o explicație cu ea. O explicație sinceră. Dar, în adâncul sufletului, se temea de un răspuns franc, care ar fi întrerupt desfășurarea lină și fără obstacole a carierei lui. În cea de-a patra zi, îi scrisese lui Peter, sub pretextul de a-i propune o mică speculație teatrală.

Îl primi, la fel ca pe toată lumea, singur în salon.

– Ia spune-mi, bătrâne! Numelui tău și celui al lui Mary li se atasează calomnii abominabile. M-am gândit că ar fi mai bine dacă discutăm între patru ochi. Cu cărțile pe masă, asumându-ne orice urmări!

Întârzierea cu care îi răspunse Peter îl neliniști.

– Înainte de a spune ceva, Millington, țin să precizez că nu am nimic de mărturisit. Nici măcar mâna nu i-am mângâiat-o, niciodată. Mă cam întreb ce s-o fi putând îndruga pe seama noastră. Întotdeauna ne-am străduit să nu dăm prilejul pentru calomnii.

Aceste cuvinte îi risipiră lui Millington orice speranță că ieșea fum fără foc. Peter părea să creadă că el și Mary avuseseră o discuție prealabilă pe aceeași temă.

– Aș face mai bine să continui, spuse el, pe un ton onctuos și sentimental. De ani de zile o iubesc și o voi iubi toată viața. Dar mă îndoiesc că știe că simt pentru ea și altceva decât prietenie. Evident, dacă împrejurările ar fi normale, i-aș mărturisi – și ți-aș cere să-i acorzi divorțul. Asta e tot ce-aveam de spus, Millington.

– Îți mulțumesc pentru sinceritate.

Individul, își spuse Millington, era un mic sentimental, care nu se preta la sfidări.

– Dar nu înțeleg prea bine ce vrei să spui cu „dacă împrejurările ar fi normale“. De ce să nu-i destăinuiești adevărul? N-am considerat-o niciodată pe soția mea o proprietate personală. Nu-mi revendic dreptul de prioritate. Cine poate ști dacă Mary nu va fi mai fericită cu tine?

Sentimental sau nu, Peter demolă, cu răspunsul său, tot edificiul clădit timp de șase ani.

– Millington, ai spus: „Cu cărțile pe masă”. Așa că, permite-mi să-ți răspund: știm amândoi că ar fi mult mai fericită cu mine... dacă mi-aș putea păstra respectul față de mine însumi. Dar aș fi în stare, știind că am luat soția unui orb?

În adâncul inimii se făcu auzit un glas, vorbind ca de la Millington la Millington: *„Asta o să-l bulverseze... Să audă că cineva îl face orb! Atenție, să nu facă vreun gest necugetat!”*

La rândul său, glasul lui Peter străpuse întunericul:

– Pentru Mary, s-ar putea ca misiunea ta să fie sacră. Aspectul legal al căsniciei voastre înseamnă mai mult decât o simplă formalitate. Ea te ține legat de lumea exterioară. Fără ea, ai fi izolat, în pofida tuturor colaboratorilor și a tuturor servitorilor cu putință. Ești primul care ar trebui să recunoască faptul că îți datorezi cariera nu numai propriilor tale calități, ci și calităților ei.

Încă o dată, i se păru că auzea un glas lăuntric: *„Atenție! Asta îl va exaspera și mai mult. Peter îi spune că nu mai e decât un orb care trăiește din mila ochilor soției lui.”*

– Sunt într-un tot de acord cu tine.

Glasul lui Millington își păstra calmul.

– Apropo... cu ani în urmă... la începuturile carierei mele, datorită lui Mary mi-ai finanțat piesa?

– N-nu... Cel puțin, așa cred. Nu într-un tot. Și-apoi, ce importanță mai are?

Personalitatea lui Millington părea lovită subit de inhibiții. Nu mai rămăneau din ea decât aparențele formale – și o îndârjire sumbră, pe care încă n-o înțelegea. Se ridică din fotoliu.

– Mă bucur că am avut această convorbire. În orice caz, Peter, ai jucat un rol important în existența mea. Aș dori să te „văd”. Pot să te ating?

– Bineînțeles! Eu sunt o mazăre, în comparație cu tine!

– Mda... Ești mai scund... Și ai rămas slab.

Măinile urcară încet în lungul capului, trecură peste trăsăturile feței, atinsă bărbia proeminentă, coborâră de pe bărbie pe gât...

„Atenție, să nu se lase pradă vreunei fapte necugetate!”

Dar cum ar fi putut să-„l” facă să-și păstreze calmul? Pentru prima oară după șase ani, în minte îi reveni conștiința nopții continue în care trăia – și, o dată cu ea, o frică animalică.

La ora șase, ca de obicei, sosi Morisson, ziaristul, pentru a-i citi un rezumat din presa zilei. O oră încheiată, Millington abia dacă înțelegea

un cuvânt. La șapte și jumătate, în timp ce urca la etaj ca să se îmbrace pentru cină, se ciocni de balustrada scării.

Camerista, care lucra pentru el de ani de zile, rămase cu gura căscată de uimire. Era pentru prima oară când îl vedea dezorientat.

– V-ați lovit, domnule?

– Nu, nu... Am alunecat, minți Millington.

În seara aceea, singur cu Mary în salonașul de la etajul întâi, Millington se ridică pentru a se duce la culcare, ezită, apoi o întreabă:

– N-ai vrea să mă conduci în camera mea?

Uimită, Mary îl întreabă:

– De ce, Robert?

– Pentru că sunt orb! gemu el, începând să plângă ca un copil.

A doua zi, în pofida tuturor protestelor lui, Mary îl duse în vacanță pentru câteva zile pe malul Tamisei, într-o stațiune turistică unde Millington putu vâsli timp de câteva ore, în vreme ce ea ținea cârma. Prima criză depresivă trecu. Mary nu pronunță niciodată numele lui Peter.

Pe parcursul acelor zile de destindere, lui Millington i se formă o personalitate secundă – un fel de „dubură” care ținea locul lui Adam Millington. Îi imita cu fidelitate comportamentul exterior, dar focul interior îi lipsea. Această personalitate secundară nu reușea să scrie scenele scăpărătoare, pline de replici spirituale. Millington lucra la o piesă intitulată „Se caută o actriță”, pe care fu nevoit s-o abandoneze înainte de a fi terminat actul întâi.

– Morisson, voi încerca genul dramatic autentic. Am să lucrez la o serie de scenarii polițiste pe care le voi trata în stil realist. Poți începe să studiezi cât mai repede grefele tribunalelor, în căutarea micilor detalii pe care le-au neglijat criminalii de geniu.

Din când în când, glasul interior lansa câte un avertisment slab: „*Proiectează moartea lui Peter. N-ar fi rău să favorizăm această intenție.*”

– David Durham mi-a recomandat să construiesc o machetă de teatru pe masa mea de lucru, asemănătoare cu cea pe care și-a făcut-o el, îi spuse Millington lui Mary. Evident, simțul meu tactil încă nu e destul de dezvoltat pentru așa ceva. Dar aş putea cere să mi se facă un platou, în capătul salonului.

Se referea la latură scurtă a camerei în formă de „L”.

– Redus la scara de patru la unu. Îl voi putea folosi și pentru repetarea anumitor scene.

Cheltui șase sute de lire sterline pentru a construi nu o machetă, ci o scenă miniaturală, dintre ale cărei accesorii multe erau în mărime

naturală. Neputându-și concentra gândurile asupra unei lucrări noi, începu să actualizeze diferite scenete vechi, pe care le puse în scenă pe cea estradă de proporții reduse.

La repetiții, evident, lucra cu ajutorul unui regizor.

– Vreau să pot mânui eu însumi mașinile, să folosesc manivelele, explică Millington.

Căci, după cum știa bine de-acum, avea intenția de a-l spânzura pe Peter, făcând ca omorul să pară sinucidere.

* * *

Millington, nu încapă nici o îndoială, a premeditat asasinarea lui Peter până în cele mai mici amănunte. Dar este foarte îndoielnic că a avut vreodată intenția fermă de a o pune în aplicare. Amintiți-vă că visele, ideile care plutesc prin aer și castelele în Spania dețin o anumită realitate pentru autorii dramatici. Ele devin pentru aceștia la fel de reale ca un pachet de acțiuni pentru un om de afaceri.

Într-un sens, Millington își liniștea orgoliul rănit ucigându-l pe Peter în fiecare seară. Insulta de a fi un orb care nu-și păstra nevasta decât făcând apel la mila ei era răzbunată zilnic prin lovitura de grație, imaginată, dar niciodată administrată. Și de asemenea, în imaginația orbului, cei mai buni detectivi de la Scotland Yard se recunoșteau seară de seară învinși de fenomenala măiestrie a lui Adam Millington – un om care, ciudat lucru, nu-vedea!

Este sigur că, timp de doi ani, Millington n-a făcut nici o încercare pentru a se servi de ceea ce magistrații numesc „instrumentul crimei” – în speță (și pentru a ne exprima mai simplu) un fel de spânzurătoare, ale cărei scripeți și corzi se foloseau la deplasarea decorurilor și a accesoriilor mai grele. N-a făcut nimic nici pentru a-l atrage pe Peter la el. Printr-o ironie a sortii, Mary a fost aceea care, într-un fel, l-a adus pe Peter la fața locului.

– Aș vrea să-ți cer ceva, Robert, începu ea. Este vorba de Turley Peter. Acum doi ani, ați avut explicația aceea. Mi-a spus, cu acel prilej, că ai fost foarte înțeleghător în privința lui.

– El a fost înțeleghător cu mine. I-am spus că ți-aș fi oferit divorțul, dacă l-ai fi dorit.

Spera s-o audă spunând că nu-l dorise niciodată și nici nu l-ar fi dorit cândva. Dar, nici un răspuns de acest gen. Întunecimea îl învăluia din nou.

– Atunci, ne-am făcut un mic cadou de rămas-bun și nu l-am mai văzut decât o singură dată. Chiar azi. S-a schimbat foarte mult. Am reușit să afl de la el că a avut ghinion în afaceri și va da faliment. N-ai vrea să-l ajuti?

– Bineînțeles că am să-l ajut! Lăsând la o parte prietenia dintre voi, îi datorez faptul că am putut pune în scenă „Brenda se mărită“.

Millington simți că Mary se apropia de el. Tenebrele se risipiră și îi „văzu“ frumusețea fizică desenându-se pe fondul grădinii scăldate în razele soarelui. Mary îi mulțumi cu căldură... pentru că promisese să-i vină în ajutor lui Turley Peter.

– Când să-i spun să treacă pe la tine?

În scena crimei, pe care Millington o repeta în fiecare seară, Peter sosea întotdeauna la ora cinci și jumătate, într-o după-amiază de iarnă. Iar Mary lipsea de-acasă. Își aminti că, în fiecare vineri, Mary se ducea să-și viziteze părinții în Canterbury, unde aceștia se retrăseseră după pensionare.

– Vinerea viitoare, la cinci și jumătate, răspunse el, apoi adăugă: în cincisprezece februarie, ziua mea de naștere. Semn bun pentru Peter!

Când a sosit, era cam ora cinci și jumătate, domnule inspector. Eu mă aflu pe scena teatrului meu. I-am arătat palanul cu care se pot ridica accesoriile mari. Acesta era fragmentul care, în fiecare seară, deruta complet poliția.

* * *

Vineri, după masa de prânz, Mary plecă la Canterbury; urma să ia cina acolo și să se înapoieze cu ultimul tren.

La ora cinci și jumătate precis, camerista anunță sosirea lui Peter. De pe scena miniaturală unde se găsea, Millington îl întâmpină cu introducerea pe care o compusese cu doi ani în urmă.

– Salut, Peter! Aici, am terminat. N-ai văzut instalația asta?

Millington o auzea pe cameristă trăgând draperiile. Vorbea destul de tare ca să-l audă și ea.

– E o mașinărie de care sunt mândru. Când vreau să schimb decorurile, trebuie să le ridic foarte sus. Cu scripeții ăștia în miniatură, o poate face și un copil de patru ani. Eu am conceput totul. Ce zici? Nu-i rău, pentru un orb, hmm? O țigară?

Își căută tabachera în buzunare, pe rând. La fel ca mulți oameni cu vederea sănătoasă, nu era niciodată foarte sigur de conținutul lor.

– Ați lăsat-o să cadă pe bancheta aceea, domnule.

Camerista abandonează perdelele, pentru a alerga pe scenă, unde luă tabachera și i-o dădu lui Millington.

Peter, care nu știa că simplul cuvânt „orb” era de rău augur, murmură un răspuns politicos. Când Millington o auzi pe cameristă trăgând ultima draperie, propuse:

– Să stăm jos. Pun la loc palanul mai târziu.

Întorcându-se cu spatele spre brațul scurt al „L”-ului, ajunseră la fotoliul lui și semicercul de scaune care-l înconjurau. Millington își atinse acele ceasului. Era ora cinci și treizeci și patru. Nici o clipă de pierdut.

– Mary mi-a spus că te amenință falimentul. De cât ai nevoie?

– Falimentul e una, dar mai este și altceva!

Judecând după sunetul vocii, Peter era foarte abătut, vorbea aproape slugarnic.

– Am să te scutesc de detaliile tehnice, Millington. Am fost prins într-un fel de vârtej financiar, îți jur că n-am încercat să scap pe socoteala altora. Am dat tot ce-aveam, inclusiv obiectele mele personale și mobilierul, când nu mă obliga nimeni. Dar n-au fost de ajuns, nici pe departe. Încercând să salvez miza asociațiilor mele, m-am făcut vinovat de malversațiuni, din punct de vedere strict legal. La ora actuală, mă caută deja poliția.

– Spune-mi totuși cifrele!

Orele cinci și treizeci și opt. Conversația nu trebuia să se prelungească mai mult de patru minute. Și nu trebuia să uite nici de țigara lui Peter, care putea da foc casei... dejucându-i planul.

Peter ezita, după câte se părea, să treacă la subiect.

– Săptămâna trecută, a trecut pe la mine un polițist. Un tip foarte șic, un anume Douglas. Te cunoaște, de pe vremea când erai avocat. I-am dat cu praf în ochi, nu voiam să mă aresteze atunci și acolo. Iar acum, evit să-i ies în cale.

– Peter, bătrâne, de cât ai nevoie?

– Pentru încălcarea legii... pe cinstea mea, cinci mii de lire sterline m-ar scoate din încurcătura asta. Dar ascultă, Millington, n-am nici un motiv valabil să ți-i cer.

– Ba cum să nu ai? Numai ție și lui Mary vă datorează un orb posibilitatea de a-și fi putut realiza o situație. Amândoi stați la baza carierei mele. Mary mi-a dat de înțeles că, poate, ți-ar plăcea suma în bani lichizi. Urmează-mă.

Millington avea anumite muștrări de conștiință, la gândul că promitea o sumă de bani pe care n-avea s-o dea niciodată. Dar e imposibil să comiți o crimă purtându-te ca un gentleman.

– Ai avea ceva împotriva să stingi țigara, scumpul meu? Acolo unde ne ducem, e pericol de incendiu.

Trecând de colțul „L“-ului care ducea spre scenă, Millington întreabă:

– Și falimentul propriu-zis?

– Al Astronomic! Cincizeci de mii de lire sterline, nici un penny mai puțin!

– Hm! Vorbim mai târziu. Vom traversa scena, ca să ajungem la ușa din fund. Nu te nelinești. Mă descurc. La ei acasă, orbii știu să se miște ca și cum n-ar fi orbi. Atenție la scripetele ăla.

Peter, așa cum el însuși spusese, era o mazăre pe lângă Millington. În plus, nu știa să se folosească nici de puțină forță și greutate pe care le avea. Prin urmare, „viziunea“ care-l liniștea cât de cât pe Millington în fiecare zi se transpuse în realitate fără o prea mare desfășurare de forță musculară din partea lui.

După moartea lui Peter, Millington răsuca comutatorul electric, inundând cu lumină scena. Luminile din latura scurtă a „L“-ului fuseseră aprinse de cameristă.

Camerista! Aproape ajuns la colț, Millington se opri. O „văzuse“ în minte pe cameristă întinzându-i tabachera pe care o lăsase să cadă pe banchetă.

– Dacă și de data asta am lăsat ceva să cadă...

Reveni pe scenă, pentru a pipăi bancheta.

Era gata să plece, când piciorul lui atinse un obiect neașteptat. Se aplecă.

– Iarăși tabachera asta afurisită!

Asemenea unor șerpi înfricoșați, degetele lui Millington trecură peste obiectul subțire de aur.

– Eh, am avut un fel de intuiție. Memoria subconștientului. Semn bun! Înseamnă că „e!“ nu va săvârși nici o greșeală!

Introduse tabachera în buzunarul interior al vestonului și se îndepărtă în grabă.

La ora șase fără un sfert, așezat în fotoliul lui amenajat special, Millington deschise aparatul de radio. Șansa îi surăse din nou. Vorbea un critic de teatru.

La șase fix, chiar când criticul termina, sosi Morisson, ziaristul.

Millington închise radioul și spuse, ca și cum Peter ar fi fost în continuare așezat în apropierea lui.

– Peter, ți-l prezint pe Morisson, care...

– Numai noi doi suntem în cameră, domnule Millington.

– A...! Ahunci, înseamnă că Peter a fugit. Trebuia să-l ascult pe criticul ăsta. Ai auzit, firește, vorbindu-se despre Peter. Zâna mea bună. Mi-a montat prima piesă. Actualmente, a căzut victimă crizei de la Bursă. Citește-mi, pentru început, actualitatea bursieră.

Nu avea nici un motiv de a se teme că Morisson s-ar fi plimbat prin cameră, descoperind cadavrul.

Millington deveni de două ori mai atent. Planul îi reușea de minune. Morisson avea să plece spre orele șapte. Camerista, făcându-și treburile obișnuite, urma să descopere trupul lui Turley Peter la șapte și jumătate, oră la care el era în camera lui, îmbrăcându-se pentru cină.

Dar, la ora șapte fără nouă minute, previziunile îi fură răsturnate de soneria telefonului interior.

– Un ofițer de la Scotland Yard, domnule. Inspectorul principal Douglas. Cere să-l vadă pe domnul Peter.

Millington nu ezită decât o secundă.

– Domnul Peter a plecat de mult. Dar spune-i domnului Douglas că aş dori să-i vorbesc, dacă are un minut liber.

Cu un mic gest din cap, îi făcu semn lui Morisson să plece, concentrându-se asupra problemei cu polițistul.

Millington întinse mâna spre Douglas și, așa cum fac toți orbii, îl așteptă să i-o strângă.

– Îmi face plăcere să vă văd, domnule Millington. De-o veșnicie nu ne-am mai întâlnit. De fiecare dată când pot, o duc pe soția mea să vadă câte una dintre piesele dumneavoastră.

– Și mie îmi face plăcere să vă aud glasul, replică Millington. Va trebui să treceți pe la mine, zilele astea, să mai stăm de vorbă. Pentru moment, vă preocupă o problemă, Peter tocmai m-a pus la curent. Puteți considera că lucrurile s-au aranjat – în întregime.

– Ei bine, mă bucur, din moment ce vă e prieten. Din păcate, vedeți dumneavoastră, în faza în care am ajuns nu mai pot opri procedură. Aș putea să-l văd?

– Nu e aici. A plecat înainte de ora șase.

Urmă o scurtă tăcere stânjenitoare.

– Domnule Millington, pălăria și mantoul lui sunt la dumneavoastră în antreu.

– Dar e imposibil! Așteptați un minut...

Ridică receptorul telefonului interior și o întrebă pe cameristă:

– La ce oră a plecat domnul Peter?

– N-a plecat. Credeam că e în salon, cu dumneavoastră.

Millington repetă cuvintele fetei.

– Deci, vreți să spuneți că a plecat fără a vă spune la revedere?

– După câte se pare. Îi spuseseam ce puteam face pentru el și practic terminaserăm convorbirea. L-am rugat să mă scuze câteva minute, căci voiam să ascult la radio sfârșitul unei cronici dramatice. La ora șase a sosit Morisson – omul cu care v-ați întâlnit la venire – și tocmai mă pregăteam să fac prezentările, când Morisson m-a informat că Peter nu mai era aici.

Douglas remarcă o țigaretă pe jumătate fumată în scrumiera cea mai apropiată de el. În cea aflată la îndemâna lui Millington nu era nimic. Totul se potrivea cu afirmațiile lui Millington.

– Deci, a ieșit din încăpere, dar nu și din casă.

– Oricum, nu s-ar fi dus să se plimbe prin toată casa fără permisiunea mea, declară Millington. Aș crede mai degrabă că l-a auzit pe Morisson sosind și a crezut că veniserăți dumneavoastră, ca să-l arestați. Era într-o stare de extremă nervozitate.

– Dacă a ieșit din casă fără pălărie și pardesiu, pe unde a trecut? insistă Douglas.

Millington prevăzuse întrebarea și, de asemenea, înțelesese că nu-l păștea nici un pericol, cu condiția de a nu se îndepărta de firul roșu.

– A putut să iasă în grădină, pe ușa care se găsește în spatele scenei mele, luând-o apoi pe coridor. Ușa era încuiată cu cheia, prin partea dincoace. Dacă a plecat pe-acolo, acum ușa ar trebui să fie deschisă.

– Pot să examinez ușa aceea?

Millington se ridică.

– Urmați-mă, îl invită el. Scena e în camera asta, trebuie să cotim pe-aici...

Urmându-l pe Millington, Douglas dădu colțul „L”-ului. Un cadavru, ca atare, nu-l putea descumpăni pe Douglas. Dar de astă dată i se întâmplă, căci o fracțiune de secundă avu impresia că trupul făcea parte din accesoriile scenei.

Privind de-a lungul brațului scurt al „L”-ului, văzu la zece metri distanță un decor de teatru, luminat, reprezentând o cafenea. La stânga, într-un colț din fund, se găsea barul, cu robinete cromate; pe partea

stângă, o măsuță, pe dreapta, o banchetă de pluș verde; și, drept în mijloc, o formă omenească atârnată de gât, cu un fel de laț legat de cârligul unui scripete.

Făcu doi pași înainte și recunoscuse trăsăturile lui Turley Peter.

– Vă place? întrebă Millington, oprindu-se. Ați spus ceva?

– Nu. Nimic.

Douglas gândi cu repeziciune.

– Continuați, vă rog, domnule Millington.

La mai puțin de un metru în fața lui, Millington continua să înainteze. Cu mișcările sigure ale unui om care vede, urcă pe scenă. Trecu pe la o distanță de douăzeci și cinci de centimetri de omul spânzurat, care se vedea clar că era mort. Apoi, ajunse în fundul scenei miniaturale.

– Nimic de făcut! exclamă el. Ușa e în continuare închisă cu cheia, pe partea dinspre noi.

Fascinat, Douglas îl privi pe Millington cum revenea pe urmele propriilor lui pași, întrebându-se dacă de astă dată avea să intre în coliziune cu cadavrul care se legăna. Din nou, trecu pe la douăzeci și cinci de centimetri distanță. Poate că, își spuse el, orbii urmează aceleași itinerarii, în locurile care le sunt familiare.

– E inutil să mai căutăm în continuare, Douglas. Plângerea contra lui va fi retrasă, cu siguranță, după ce achită banii. Mai bine să uităm de toată povestea asta și să bem ceva.

– Bună idee! răspunse Douglas, care între timp se asigurase că nu mai exista nici o speranță ca spânzuratul să poată fi readus la viață.

Reveniră în cealaltă parte a „L”-ului. Millington se așează, ceea ce-i permitea să aibă la îndemână toate accesoriile. Se aplecă și deschise ușa unui mic bar.

– Whisky, gin, sau...?

– Whisky, vă rog.

Douglas privi neliniștit șirul de sticle.

– Permiteți-mi...

– Inutil, vă mulțumesc. Stați jos.

Millington vorbea pe un ton ușor agasat. Îi întinse oaspetelui său sticla de whisky, un pahar și o sticlă de sifon, apoi întinse mâna pentru a lua sticla înapoi.

– Vreți să vă servesc ceva și dumneavoastră, domnule Millington?

– Nu, mulțumesc!

Tonul lui Millington era aproape nepolitic.

Douglas îl privi cum își turna de băut cu o dexteritate care făcea ca mâinile lui să pară două sisteme autonome, capabile de a gândi și a acționa singure. În acel timp, se gândi cu mare efort cum să procedeze în continuare. Cadavrul care se găsea în aceeași cameră cu ei constituia o problemă neliniștitoare, care necesita prezență de spirit.

– O țigară, Douglas?

– Aă... poftim? Da, mulțumesc.

Millington își duse mâna în buzunarul interior al vestonului, pentru a-și căuta tabachera – și, câteva secunde, stătu nemișcat, ca și cum i-ar fi paralizat brațul. Apoi, își pipăi buzunarele exterioare.

Douglas văzu o tabacheră subțire, de aur, stând pe măsută, la același nivel cu dictafonul. Dar remarcase că Millington se simțea jignit de orice eventual ajutor. Așa că se abținu să i-o menționeze.

– Regret, credeam că am tabachera la mine.

Acest moment de respiro îl bucură pe Douglas. Cu gândurile absorbite de problema mortului, privi mâna lui Millington înaintând în lungul mesei, ca un păianjen, spre dictafon.

– A, uite-o!

O clipă, mâna ezită, tremurând în contact cu tabachera ca sub imperiul nedumeririi. Douglas alungă această idee fantezistă, luă țigarea care-i era oferită și se hotărî:

– Ca să revenim un moment la Peter, spuse el, mi-ați putea spune ce anume s-a întâmplat în timpul cât a stat aici?

Aceasta era replica de deschidere a celebrei scene în care, seară de seară, poliția era „aruncată într-o derută totală”.

– A sosit spre orele cinci și jumătate. Eu mă afluam pe scena teatrului meu. I-am arătat palanul care permite să se deplaseze decorurile. Apoi, am venit aici ca să stăm de vorbă. Mi-a mărturisit că săvârșise un delict financiar și încerca să scape de dumneata. Mi-a vorbit despre numirea dumitale și a spus că-ți aminteai de mine. I-am promis că aveam să-i dau cele cinci mii de lire sterline mâine dimineată. Atunci, mi-a explicat că urma să intre în stare de faliment, un faliment care se ridica la valoarea de cincizeci de mii de lire sterline. Eu i-am declarat categoric că nu-i puteam împrumuta o sumă atât de considerabilă. După care, situația a devenit cam neplăcută.

– Neplăcută? Ce vreți să spuneți?

– De îndată ce am refuzat să-i împrumut cele cincizeci de mii de lire sterline, a murmurat: „Atunci, la ce bun să-mi împrumuți cele cinci mii de lire? Ar fi mai avantajos să mă arunc de pe podul Waterloo, într-o

noapte fără lună!“ Clasică amenințare cu sinuciderea care nu se pune niciodată în aplicare. Între noi fie vorba, mie omul ăsta nu-mi place deloc. Mi-a finanțat prima piesă. Recunosc că mi-a făcut un mare serviciu, în acea perioadă, și îi voi împrumuta bucuros cele cinci mii de lire sterline. Dar cincizeci de mii de lire, asta-i altă mâncare de pește! Așa că am eschivat subiectul, sub pretextul că trebuia să ascult o critică la radio. Și îmi imaginez că, sub efectul panicii și al furiei, a fugit mâncând pământul. Măine, va trebui să vină, pentru a lua cele cinci mii de lire sterline, și cu siguranță că imediat după aceea ți se va preda dumitale. Prin urmare, nu ai de ce te neliniști, Douglas. Încă un pahar de whisky?

– Nu, mulțumesc. Pot folosi telefonul dumneavoastră?

Douglas formă numărul Scotland Yard-ului, apoi ceru legătura cu un număr de interior și dădu adresa lui Millington.

– Omucidere! spuse el. Când vine brigada, voi fi aici.

Închise.

– Peter e pe scena dumneavoastră, domnule Millington... cu gâtul agățat în corzile palanului.

– Dumnezeuule mare! Să facă una ca asta la mine acasă! exclamă Millington. Urâtă figură, să i-o faci cuiva! O asemenea publicitate nu-mi prinde bine deloc... ba poate, chiar îmi va cauza foarte mult rău!

* * *

Am putea spune, fără să ne mințim, că Millington a fost aproape dezamăgit văzând că poliția nu se lăsase „derutată“. Nici măcar nu avusese destulă prezență de spirit pentru a suspecta că în acea situație exista cât de cât ceva derutant. Pe de altă parte, în timpul anchetei parchetului, Millington trecu printr-o mare nedumerire, care îl făcu să se teamă preț de-o clipă pentru viața lui. Căci reprezentantul Parchetului descrie cu exactitate modalitatea în care fusese asasinat Peter... iar Millington nu se așteptase s-o poată ghici cineva.

– Ipoteza accidentului, declară reprezentantul Parchetului în fața juriului, după ascultarea tuturor depozitiilor, ipoteza accidentului poate fi înlăturată. Dacă doriți să dați un verdict inatacabil, așadar, trebuie să vă hotărâți între asasinat și sinucidere. Să analizăm un moment faptele, pentru a vedea dacă sunt susceptibile de a susține teoria omorului.

Insistă asupra imposibilității practice, ca să spunem așa, de a intra în salon fără știrea servitorilor sau a domnului Millington. Expuse absurditățile evidente.

– Pe lângă aceste elemente absurde, trebuie să rețineți – penftru a demonstra ipoteza asasinatului – cazul unui om foarte puternic, atacându-l brusc pe decedat, strângând victima de gât ca să nu poată striga, căci servitorii, fără a mai vorbi despre domnul Millington, ar fi auzit. În acest scop, asasinul se servește de cordonul unei draperii care face parte din accesoriile de teatru. Acest ucigaș ipotetic continuă prin a agăța victima de cârlig, în cel mai stângaci mod posibil.

După cum vi s-a spus, nu s-a folosit un laț cu nod glisant. Peste gâtul victimei a fost înfășurat, de patru ori, un cordon de perdea, el însuși făcând parte dintre accesoriile teatrului, care ținea fixă o draperie din decor. Acest cordon a fost înnodat la ceafa defunctului, cu un nod triplu – acel gen de nod simplu pe care îl folosim pentru a lega șireturile pantofilor, cu unica diferență că ștreangul a fost înnodat de trei ori, nu o singură dată. Cârligul palanului a fost introdus pe sub trei dintre cele patru spire ale cordonului, accentuând astfel puternic presiunea tuturor celor patru spire împrejurul gâtului. Măinile victimei nu erau legate. Un examen medical minuțios al mâinilor, precum și observarea la microscop a corzilor din partea de sus a palanului, au arătat clar că nefericitul încercase să se elibereze, trăgând de corzile aflate deasupra capului său.

De ce a lăsat ucigașul nostru ipotetic victima să încerce astfel să-i distrugă opera? Adăugați la aceasta faptul că acest asasin ieșit din comun a trebuit să manipuleze trupul, mort sau fără cunoștință, astfel încât pantofii i s-au afundat în tapițeria banchetei... și veți ajunge la concluzia că un asemenea ucigaș nu există.

Reprezentantul Parchetului reconstituise crima, în scopul de a ridiculiza teoria crimei. În calitate de autor dramatic, Millington analiza pericolul pe care-l presupune prezentarea unor asemenea spectacole în fața unui public care, uneori, ar putea totuși să divulge misterul. Dar faptul că el era orb și, în special, mărturia pe care o depusese Douglas despre atitudinea lui în prezența cadavrului îndepărtau dinspre el orice bănuiel.

Temerile lui Millington s-au risipit complet când reprezentantul Parchetului a continuat chiar cu cuvintele pe care le aștepta Millington de la el.

– Să imaginăm acum ipoteza sinuciderii. Defunctul a plecat fără zgomot, când domnul Millington a pus aparatul de radio în funcțiune. După ce a potrivit palanul la înălțimea dorită, și-a înfășurat strâns cordonul draperiei în jurul gâtului, la fel cum ar fi procedat cu un fular, și l-a îndoit

asa cum am aratat adineori, la ceafa. Urcandu-se cu picioarele pe banchetă, a introdus cârligul pe sub cordon, apoi s-a aruncat în gol. Măsurările efectuate de poliție, pe care le vedeți în această diagramă, arată că victima a trebuit să revină, ca un pendul, în mijlocul scenei, ajungând cu picioarele la nouă-zece centimetri înălțime deasupra scândurilor acesteia.

Asemenea multor alți candidați sau pseudo-candidați la sinucidere, victima nu a întârziat să-și regrete fapta și a încercat să-i întrerupă cursul. Dacă ar fi făcut un nod glisant, ar fi reușit, după toate probabilitățile. Dar desprinderea cârligului dintr-un cordon de perdele înfășurat de mai multe ori s-a vădit a fi mult mai dificilă decât lărgirea unui laț cu nod glisant – de două ori mai dificilă, întrucât Peter avea un maxilar proeminent.

Juriul, oricând gata să creadă că o explicație simplă este neapărat corectă, a acceptat interpretarea anchetatorului. Numai inspectorul Douglas a murmurat că sinucigașul avusese mintea destul de limpede pentru a măsura cu o aproximație de zece centimetri distanța care urma să-l despartă de podea. Verdictul s-a pronunțat – sinucidere într-un moment de rătăcire – iar publicul n-a mai manifestat nici un interes față de toată situația.

În seara care a urmat anchetei, Adam Millington a reluat actul întâi al piesei „Se caută o actriță”, abandonată în urmă cu doi ani. Piesa a fost pusă în scenă în toamna următoare. A ținut afișul un an de zile.

Peste un an și jumătate, Millington tocmai lucra la altă piesă... când a survenit deznodământul.

* * *

Un polițist tânăr, străin de acel serviciu, deschise violent ușa Biroului cazurilor închise și introduse un individ mărunț, îmbrăcat cu pantaloni peticiți și un sacou sport foarte comod.

– Dumnealui este domnul John Baxter, șefule, spuse polițistul, pe un ton ironic. Am primit un telefon de la Henson, casa de amanet. Domnul Baxter a încercat să schimbe acest obiect.

Și puse pe masă o tabacheră subțire de aur, împodobită cu un model ca o tablă de șah.

– Domnul Baxter afirmă că acest obiect îi aparține și că l-a cumpărat de la fostul proprietar.

În materie de spargeri și furtușaguri minore, fișierul inspectorului McCormick conținea unsprezece tabachere de aur dispărute, dintre care cinci cu model în pătrățele. Deschise tabachera, cu speranța de a găsi înăuntru vreun semn distinctiv.

– „*Ca amintire*“, citi el. Nici un nume, nici o inițială.

– Va să zică, Baxter, ai cumpărat-o, hai? Într-o cafenea, de la un om căruia nu-i știai numele?

– Nu, domnule. Am cumpărat-o acu' vreo șase săptămâni, de la un comerciant respectabil, numit Jimon, cu adresa pe Theobalds Road.

– Ăla-i un vânzător de confecții de ocazie, Baxter.

– Chiar așa, domnule. Acu' vreo șase săptămâni, deci, am cumpărat sacoul ăsta pe care-l am azi pe mine. Și abia azi dimineată, la micul dejun, m-am prins că o dată cu el cumpărasem și tabachera asta. Era aicea, domnule, continuă el, scoțându-și vestonul. Aicea, între bucățile ăstea două de pânză aspră. A trebuit să tai căptușeala ca s-o scot. Și când te gândești că de șase săptămâni mă plimbam cu ea la mine!

Jimon, comerciantul, le putu spune numele și adresa omului de la care cumpărase sacoul. Interogată de McCormick, vânzătorul sacoului răspunse cu o ostilitate vădită.

– Da, îl vândui lui Jimon, și ce dacă? Patroana mi-l dete ca să fac cu el ce voiam eu.

– Și cine e patroana?

– Doamna Millington, nevasta la domnu' care scrie grămezile-alea de piese de teatru. Eu-s grădinar la ei.

Millington, un autor dramatic! McCormick nu avu nevoie decât de câteva momente pentru a-și aminti straniul caz de sinucidere din urmă cu optsprezece luni. „Baxter ar putea fi acuzat de «furtul unui obiect găsit», dacă doamna Millington ar vrea să-l dea în judecată“, își spuse el, în timp ce se îndrepta spre St. John's Wood.

– Mi-ați putea spune, doamnă Millington, dacă aceasta este tabachera soțului dumneavoastră?

– Așa s-ar spune. Mă întreb unde o fi lăsat-o să-i cadă.

Mary luă tabachera, o deschise și scoase o mică exclamație.

– Nu, spuse ea, nu este a soțului meu.

– Dar știți cui îi aparține, continuă McCormick, pe un ton afirmativ.

– Îi aparținea unui prieten de-al nostru care... a murit. Un anumit domn Peter. Eu i-o dăruisem. Seamănă foarte bine cu cea pe care i-am oferit-o soțului meu. Pe amândouă le cumpărasem din același loc. De aceea am crezut la început că era a lui.

– Deci a fost a domnului Peter? repetă McCormick. Îmi amintesc. Tristă poveste. Sunteți sigură că aceasta este tabachera pe care i-ați dat-o domnului Peter?

– Absolut sigură, confirmă Mary, spunând apoi numele bijutierului de la care cumpărase cele două tabachere. Cum a ajuns în posesia dumneavoastră, domnule McCormick?

– A fost furată, răspunse McCormick, după care salută și ieși.

Verifică afirmațiile doamnei Millington la bijutier, apoi se hotără, fără tragere de inimă, să aducă situația la cunoștința inspectorului principal Douglas.

– Înainte, a fost avocat, îi aminti Douglas, din moment ce afacerea îl privea pe McCormick. Nu vei reuși să-l faci să recunoască nimic. Dar te voi ajuta cât pot.

În aceeași zi, la orele cinci și jumătate, fură introduși în salonul în formă de „L”. Douglas îl prezintă pe McCormick cu o cordialitate cam studiată.

– Sunt nevoit să vă deranjez în legătură cu falimentul regretatului Turley Peter, domnule Millington, îi explică McCormick.

– Înainte de a începe, domnule Millington, interveni Douglas, aveți ceva împotriva să fumăm?

– Dar vă rog! Pofțiți, luați o țigară!

Millington se caută într-un buzunar, apoi în celălalt, și-și găsi tabachera pe măsuta aflată la același nivel cu dictafonul.

– Nu știu absolut nimic despre afacerile lui Peter.

McCormick privi atent tabachera. Era identică aproape în toate amănuntele cu cea a lui Peter, având același model în pătrățele. Un orb, la atingere, nu le-ar fi putut deosebi una de alta, iar McCormick nici nu avea nevoie să afle mai mult.

– Ce lucru extraordinar! exclamă McCormick. Această tabacheră este absolut similară cu cea a lui Turley Peter.

Și adăugă, alegându-și cu grijă cuvintele:

– Vă aduceți aminte, fără îndoială, a căzut din buzunarul lui Peter, pe scena teatrului dumneavoastră, în timp de făcea eforturi ca să se elibereze.

Trupul înalt de statură al lui Millington păru să înțepenească imperceptibil. Dar momentul de întârziere a răspunsului îi confirmă lui McCormick că se afla pe drumul cel bun.

– Nu-mi amintesc, din simplul motiv că nu mi s-a spus niciodată, declară Millington.

– Nici nu era nevoie să vi se spună. Ați ridicat tabachera după ce l-ați omorât pe Peter. Ați crezut că era a dumneavoastră, pentru că sunt identice la atingere. Și ați băgat-o în buzunar. Era tot acolo când, așezat aici, i-ați oferit o țigară domnului Douglas.

– Asemenea acuzații absurde poate face orice dobitoc! se enervă Millington. Și dumneata ești de acord cu aiureliile astea, Douglas?

– Doamne, Dumnezeu, domnule Millington, trebuie să spun că-mi amintesc perfect cum mi-ați oferit o țigară, dintr-o tabacheră de aur.

– Atunci... mă întreb, scumpul meu Douglas – se repezi Millington, la fel cum ataca altădată mărtorii în instanță – mă întreb dacă nu cumva îți amintești și că tabachera *nu* era în buzunarul meu, așa cum crezusem, ci pe măsuta aceasta.

– D-da, îmi amintesc, acum că mi-ați spus, domnule Millington.

Douglas vorbea pe tonul unui om care recunoaște faptele. McCormick, cred că va trebui să ne prezentăm scuzele.

– Un minut, insistă McCormick. Să *ne imaginăm* că tabachera care se afla aici, pe mäsutä, și pe care i-ați întins-o lui Douglas, era într-adevăr a dumneavoastră. Să ne mai *imaginăm* că aceea a lui Peter, pe care Millington a introdus-o în buzunar, a alunecat în căptușeală. Și să ne mai *imaginăm* că...

– Să ne imaginăm... Putem să ne imaginăm soarele și luna de pe cer! izbucni Millington în räs. Douglas, nu l-ai învățat niciodată pe omul ästa ce înseamnă *probe*?

Se aplecă spre McCormick:

– Scumpul meu domn, dacă ai putea dovedi că aveam în buzunar tabachera lui Peter – și au trecut de-atunci optsprezece luni, ține bine minte! – n-am mai sta acum aici, discutând vrute și nevrute. Domnul Douglas m-ar inculpa pentru crimă – nu-i așa, Douglas?

– Așa este, răspunse inspectorul principal Douglas.

În tăcerea care se lăsase dintr-o dată, zgomotul îndepărtat al mașinilor părea să inunde salonul vast, iar Douglas adăugă:

– Poate ar fi bine să suni, Millington, pentru a cere să ți se pregătească o valiză?

FANTOMA MAȘINII DE SCRIS

ASASINAREA UNUI PROPRIETAR ENIGMATICA POZIȚIE A CADAVRULUI

proclamau titlurile cu litere groase din „Daily Record“.

– „Enigmatica poziție a cadavruului!“ Ajungi să te întrebi de unde scot oamenii ăștia toate prostiile pe care le tipăresc! exclamă Larry Brunner – și, dezgustat, luă seriosul ziar „Times“, care consacră cazului doar o notiță de cinci rânduri. „Daily Record“-ul povestea totul pe două coloane; le citi, la început cu resemnare, apoi cu furie.

– Dar poziția lui nu are nimic „enigmatic“! E absurd să spună așa ceva, și pe deasupra mai e și o minciună!

Își continuă lectura cu bănuiala crescândă că, după plecarea sa, în vila lui Thomas pătrunsese și altcineva.

„Uciagașul s-a strecurat în casă pe fereastră și, după comiterea faptei, a ieșit pe ușa din față. Urmele de pași traversează un strat de flori și se îndreaptă toate în aceeași direcție (vezi fotografia de pe ultima pagină). În plus, pe covorul din salon s-au găsit particule de pământ.“

– Dar eu n-am intrat pe nici o fereastră... A... ba da! La întoarcere.

Ziarul „Daily Record“ relata pe larg, într-un stil melodramatic, o poveste care s-ar fi putut rezuma doar la atât: duminică dimineață, un muncitor de la Compania Telefonică sunase la poliție din vila unde locuia Thomas, în capătul unui sat din Sussex. O mașină, care nu-i aparținea victimei, lăsase două urme de cauciucuri în grădină, de unde porneau urmele unor pași ducând spre fereastra salonului. Mortul fusese găsit la birou, așezat într-o poziție atât de ciudată pentru un cadavru, încât fotografiile făcute de polițiști erau mai explicite decât raportul acestora.

În fotografia se vedea un bărbat destul de corpulent – plin de viață, în aparență – care ținea receptorul telefonului la ureche, cu mâna stângă, având cotul rezemat pe masă, într-o atitudine foarte firească. Brațul drept, întins înainte, stătea complet *suspendat în aer*, la exact douăzeci și patru de centimetri înălțime deasupra biroului, cu pumnul strâns și degetul mare îndreptat în jos.

S-ar fi zis că era un om întrerupt în mijlocul unei conversații telefonice de sosirea unui prieten. Continuând să vorbească la telefon, gestul

său cu degetul mare întors în jos îi dădea de înțeles prietenului că li se spulberase cine știe ce speranță comună amândurora. Doar dacă nu cumva îi arăta vreun obiect aflat pe masă? În orice caz, acel deget întins dădea o curioasă impresie de insistență.

Pentru inspectorul principal Douglas, chemat încă de duminică dimineată, poziția mortului reprezenta cu siguranță o enigmă. Nu s-ar fi putut explica decât dacă Thomas ar fi fost împietrit dintr-o singură lovitură, când în realitate fusese ucis cu un glonț de revolver. Iar trupul unui om care a fost lovit de un glonț nu poate avea acest aspect, după cum bine știa polițistul. Poziția cadavrului dădea o impresie de viață atât de clară, încât parcă te-ai fi așteptat să vezi degetul mare coborând pentru a se rezema de masă. Ducea cu gândul la acele statui care reprezintă subiectul în mișcare: generalul ridicând spada, sau calul cu copita ridicată pentru eternitate.

– Încă nu știm dacă a vorbit sau nu la telefon, doctore, explică inspectorul Douglas. Dar știm că a ridicat receptorul din furcă spre orele nouă și treizeci de minute, sâmbătă seara. Întrucât acest receptor nu a mai fost pus la loc, centralista a sunat la numărul lui, dar fără a-i răspunde nimeni. A doua zi dimineată, a venit un depanator, iar când a văzut... ceea ce vezi și dumneata, a anunțat imediat poliția locală.

Aruncă o privire furioasă spre cadavru.

– Ai mai văzut așa ceva, doctore?

– Chiar așa ceva, nu. Dar cred că dumneata ai avut deja ocazia să observi efectele capricioase ale rigidității cadaverice.

– Aici nu e nici un capriciu, doctore. Omul ăsta făcea ceva: vorbea la telefon. Și privește poziția degetului mare: dacă Thomas nu spunea „praful s-a ales”, înseamnă că nu voia decât să apese pe butonul unei sonerii electrice. Dar pe masă nu e nici o sonerie, nici un fir nu pornește de aici, iar în casă nu era nimeni care să răspundă. De altfel, rigiditatea cadaverică nu se instalează instantaneu, nu-i așa?

– Într-adevăr. Timpul necesar pentru ca un cadavru să devină rigid diferă în funcție de starea trupului. În cazul de față, nu pot stabili un interval exact – asta-i treaba laboratorului – dar a fost necesară cel puțin o oră pentru că rigiditatea să devină suficientă spre a susține acest braț întins. Da, o oră minimum.

– Dar, după cum mi-ai spus, cadavrul nu a fost mutat din loc de când s-a produs moartea! protestă Douglas.

– De acord! Îți pot da acest punct de pornire, inspectore: moartea nu a fost instantanee, Thomas a mai putut trăi șapte sau opt minute după

ce a fost împușcat. Poate că a fost conștient, poate că nu. A putut să se miște, să ridice receptorul, dar nu a fost capabil să vorbească inteligibil. În momentul morții, brațul stâng putea foarte ușor să stea așa cum e acum, dar nu și brațul drept. Era absolut imposibil. *Brațul drept trebuia să se rezeme pe ceva.*

– Ce părere aveți despre ideea asta, șefule? întrebă Perkins, tânărul asistent al lui Douglas. Asasinul intră pe fereastră și iese pe ușa de la intrare, lăsând-o deschisă. În grabă, uită un obiect oarecare, revine o oră mai târziu și ia acel obiect de sub mâna mortului.

– Of...! oftă Douglas. Vrei să spui că tot ceea ce avem de făcut este să-l arestăm pe asasin și să-l întrebăm ce-a venit să ia cu el! Ei bine, tinere, până așteptăm, fă bine și scotocește prin casă, și adu-mi toate hârtiile pe care vezi scrise nume și adrese.

Între timp, fotografiile își terminaseră prima parte a misiunii. Pe lângă amprentele digitale ale mortului, prelevaseră o a doua serie de amprente din salon și o a treia, din bucătărie. Acestea din urmă au fost identificate ulterior ca aparținându-i femeii de serviciu.

După ce cadavru a fost ridicat, Douglas făcu un tur al pavilionului. Putea fi numit vilă, iar în acest sens clădirea, solidă, construită din cărămizi, nu avea etaj. Podelele erau acoperite cu covoare destul de frumoase. Mobilierul era modern, fără exagerări, nu foarte recent dar în perfectă stare. Un seif, montat în perete, nu fusese forțat. În sertarul biroului, neîncuiat cu cheia, se găsea suma de cincisprezece lire sterline. Pe jos, o tabacheră de aur. Dacă la aceasta se mai adăugau treizeci de lire sterline, aflate asupra defunctului, devenea evident că mobilul crimei nu fusese jaful.

După ce se asigură că oamenii săi luerau cu sârguință, Douglas se duse la centrala telefonică și o chestionă pe centralista care fusese de serviciu în momentul presupus al crimei.

– Abonatul formase numărul de apel al centralei, iar eu am răspuns conform regulamentului, răspunse fata, pe cel mai „oficial” ton. Neauzind nimic...

– Perfect. Dar, spuneți-mi, n-ați auzit *absolut* nimic?

– Nu, chiar nimic. Numai mașina de scris.

Această dezvăluire îl surprinse întrucâtva pe inspectorul principal, căci în vilă nu exista nici o mașină de scris.

– Și cât timp s-a scris la acea mașină?

– A, nici un minut măcar! renunță fata la vocea de telefonistă. Și, dacă vă e de folos cu ceva, nu se auzea chiar ca atunci când se bate o

scrisoare la mașină. Sora mea e dactilografă, așa că recunosc genul ăsta de zgomot!

Stătu un moment pe gânduri.

– Mai degrabă s-ar fi spus că cineva sublinia niște cuvinte. Dar nu le sublinia pe toate la rând. Sublinia un cuvânt, pe urmă se oprea înainte să-l sublinieze pe următorul, și așa mai departe.

Conform medicului, probabil că Thomas nu avea posibilitatea să vorbească în acel moment. Douglas ceru voie să folosească o mașină de scris.

– Sunteți atât de amabilă să vă întoarceți puțin cu spatele? o întrebă el pe centralistă. Vreau să-mi dau seama ce anume ați putut auzi.

Bătu pe o tastă, aleasă la întâmplare, de mai multe ori la rând.

– Este într-adevăr un zgomot de același *gen*, dar în cadență era ceva *diferit*, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

Imediat, Douglas bătu de trei ori rapid... de trei ori rar... de trei ori rapid: S.O.S.

– Asta era! exclamă fata. *Exact* asta era!

Douglas repetă exercițiul de cincisprezece ori. De fiecare dată când bătea semnalul, centralista îl recunoștea, fără a-și putea da seama totuși că era în limbaj Morse.

Larry Brunner, expert-contabil tipicar și sclav al propriilor sale obiceiuri, era într-adevăr genul de om care pe stradă trece neobservat. Dimineata, când se îmbrăca, își potrivea inconștient gesturile după mișcările femeii de serviciu – la fel de fidelă menajului ei ca Brunner față de meseria lui – și-și termina întotdeauna de făcut nodul cravatei exact în momentul când ea ieșea din apartament. Micul dejun îl aștepta în sufragerie, cu ziarele „Times” și „Daily Record” lângă ceașcă.

Brunner locuia într-un apartament destul de spațios pentru un celibatar. Pe lângă dormitor, mai conținea o cameră de oaspeți (niciodată folosită), un salon și o sufragerie. Când intra în această din urmă încăpere, în acea dimineață de luni, văzu titlurile cu litere de-o șchioapă din „Daily Record” și o singură privire fu suficientă pentru a-i pune capăt tuturor îndoielilor. Ca de obicei, se întoarse să închidă ușa, dar astăzi această operațiune simplă dură cu câteva secunde mai mult decât de obicei.

„Citindu-mi ziarul”, își spuse el, „probabil voi descoperi că am săvârșit tradiționala greșeală care te trimite drept pe eșafod. Cu atât mai rău,

dar dacă nu pot scăpa de propriul meu destin, cel puțin voi încerca să mor în mod demn.“

Când un cetățean respectabil, pașnic din fire, comite o crimă, reacțiile sale diferă enorm de cele ale ucigașului pentru care moartea face parte din existența de zi cu zi. Totuși, rareori se întâmplă ca respectabilul cetățean să aibă remușcări – și, în situația existentă, Brunner nu întârziase să arunce în spinarea victimei toată responsabilitatea păcatului săvârșit. La urma urmei, Thomas nu-l constrânsese el însuși, într-un fel, să procedeze așa? Iar dacă Brunner luase măsuri de prevedere ca să nu fie descoperit, acestea nu i-au fost inspirate atât de teama de spânzuraătoare, cât de un soi de datorie morală față de el însuși; dacă se vedeau inutile, vina urma să cadă și de astă dată pe umerii odiosului Thomas.

Reporterii n-au descoperit-o pe tânăra centralistă decât luni dimineață. Fata le-a povestit binevoitoare tot ceea ce știa, acum fiind capabilă și să imite semnalul, pe care câțiva dintre ziariști îl identificară imediat. Era un subiect senzational, astfel încât, foarte recunoscători, gazetarii nu citară sursa informațiilor, știind că telefonista ar fi putut să fie sancționată pentru că furnizase informații de serviciu.

Prin urmare, edițiile de după-amiază ale ziarelor îi aduseră la cunoștință lui Larry Brunner că poziția cadavrului nu mai prezenta nici un mister.

„Putem anunța începând de acum că asasinul a pătruns în vilă având asupra lui o mașină de scris portabilă, care îi aparținea. În panică, a uitat fără îndoială această mașină de scris, care ar fi putut duce la identificarea lui, și a revenit la două ore după comiterea faptei, pentru a o lua înapoi. Astfel s-ar explica poziția brațului, dacă presupunem că mașina de scris se afla pe birou, cu tastatura îndreptată în direcția opusă corpului. Lovit mortal, Thomas a mai fost capabil să ridice receptorul telefonului, dar nu și să vorbească. Rezemându-și brațul drept pe carul mașinii de scris, a bătut în taste cu degetul mare, folosind alfabetul Morse pentru a trimite semnalul S.O.S., după cum a descoperit ulterior poliția, dar centralista telefonică nu a înțeles acest semnal.“

O mașină de scris portativă! Brunner nu văzuse așa ceva decât în vitrinele magazinelor. Iar povestea cu semnalul Morse... ce absurditate! Dacă poliția credea aceste baliverne, cu atât mai bine, întrucât însemna că se îndepărta de pista corectă.

Ceea ce era adevărat. Dar Brunner nu știa, din fericire pentru el, că o mașină de scris care nu jucase nici un rol în toată afacerea – mai mult care nici măcar nu exista – era exact genul de indiciu care putea deveni extrem de periculos pentru criminal, o dată ce era înregistrat (și, în plus, la o rubrică inexactă!) de Biroul cazurilor închise.

* * *

Larry Brunner și-a dat seama că incidentul cu mașina de scris îi calmasese nervozitatea. La început, se întrebasese neliniștit dacă nu cumva vreun obiect uitat acasă la victimă ar fi putut servi drept carte de vizită, îndrumând poliția până la el. Se vedea limpede că nu era cazul, altfel, la patruzeci și opt de ore după crimă, polițiștii ar fi fost deja pe urmele lui. Thomas, din partea sa, cu siguranță că nu lăsase nici o însemnare printre hârtiile sale. Ia să vedem, cât timp trecuse de la ultima lui întâlnire cu Thomas? Paisprezece ani... da, paisprezece ani! Pe tot parcursul acestei îndelungate perioade, talentele de contabil ale lui Brunner sfârșiseră prin a-i aduce o clientelă rodnică. Meticulozitatea lui maladivă le inspira încredere oamenilor. Având o inteligență înceată, nu acționa niciodată spontan, iar anii trecuți între timp făcuseră din el un omuleț șters, ale cărui deprinderi i s-ar fi potrivit mai bine unui bătrân, nu unui bărbat de patruzeci și trei de ani.

Și dacă Thomas observase că îl fila? Nu cumva pusese, undeva la loc sigur, un mesaj în genul: „*Dacă într-o zi voi fi asasinat, interogați-l pe Larry Brunner.*”? Nu-i urmărise puțin cam prea frecvent mașina? Neliniștit, își consultă o mică agendă. Ia să vedem... era în ziua de 7 aprilie 1936. Pe pagina datei de 15 februarie, găsi cuvântul „chibrit” și, o clipă, se întrebă de ce găsisese de cuviință să folosească un cuvânt codificat neinteligibil pentru oricine în afară de el însuși.

Vizitase un client, în capitală. Adăpostit în poarta unui imobil, tocmai aprindea un chibrit, când Thomas a ieșit și a trecut pe lângă el, fără să-l vadă. Ce mai șoc ar fi avut! Era atât de convins că dușmanul lui se afla încă în Canada – în închisoare, după toate probabilitățile – și n-avea să mai audă niciodată vorbindu-se despre el. Apoi, a remarcat placa de aramă: „*Ress & Thomas, intermediari*”. A intrat în clădire. Cinci camere... și la parter, pe deasupra! Însemna că era un apartament frumuseț! Placa nu era nouă; probabil că Thomas avea succes în afaceri, de ani de zile, iar acum trecea drept un om respectabil.

Micul contabil a avut nevoie de cincisprezece zile pentru a descoperi garajul lui Thomas. Mai întâi, nu reușea niciodată să-i fileze mașina până la capăt. Firea lui ezitantă îl făcea să fie un șofer dezastruos, în timp ce Thomas excela întotdeauna în activitățile care-i solicitau în primul rând aptitudinile fizice. Brunner a început prin a se posta în drumul lui, încheind prin a-l urmări pe intermediar până în comitatul Essex, singurul loc unde încă se mai pot găsi sate adevărate, la o distanță mai mică de douăzeci de mile de Londra. Vila lui Thomas era situată într-o poziție admirabilă pentru comiterea unei crime, dar pe-atunci intențiile lui Brunner încă nu se conturau atât de clar.

Cu ocazia ultimei lor întâlniri, în urmă cu paisprezece ani, Brunner îl luase pe Thomas la pumni, cu convingerea că omul care are dreptate învinge întotdeauna. Întrucât dreptatea era de partea lui, nu de a lui Thomas, fusese foarte surprins să constate că acesta îi răspundea la fiecare lovitură cu alta. Thomas avea cu zece centimetri și cu douăzeci de kilograme mai mult decât el, iar Brunner a trebuit să zacă la pat timp de trei zile.

„Ar putea să mă atace din nou!“ Profitând de acest pretext, Brunner a început să poarte în permanență asupra lui revolverul din Primul Război Mondial, un act prostesc, dacă avea de gând să-și ucidă dușmanul, căci arma era înregistrată pe numele lui.

A ajuns în fața vilei spre orele nouă și și-a parcat mașina în grădină, după ce stinsese farurile – o atitudine cu adevărat inexplicabilă, dacă nu avea altă intenție decât să schimbe cu Thomas câteva cuvinte, fără nici o animozitate. În timp ce se apropia de ușa din față, aceasta se deschise.

– Bună seara... salută proprietarul vilei, pe un ton deloc încurajator.

– Vreau să-ți vorbesc, Thomas.

– Fără glumă... ești Larry Brunner! Întră, bătrâne!

În hol, Brunner recunoscu un cufăr din lemn de stejar, care în trecut îi aparținuse lui – sau, mai bine zis, soției sale. Acest lucru îl cam deconcertă.

Thomas îl conduse în salon, unde Brunner regăsi alte amintiri... covorul... biroul... scaunele... secreterul... toate fuseseră ale soției lui.

– Dar astea sunt mobilele lui Isobel! strigă el și imediat își regretă cuvintele.

– Da, am reușit să le salvez. Dar, moralmente dacă nu și din punct de vedere legal, îți aparțin dumitale. Poți să le iei pe toate, dacă vrei.

– Nu, mulțumesc, n-am nevoie de ele.

Spiritul său greoi încerca să înțeleagă.

– Credeam că au fost vândute.

– Au fost doar ipotecate. Pentru plata... excursiei mele în Canada. Dar, trei luni mai târziu, m-am întors. Constatasem că unele dintre cărțile pe care le aveam în mână erau atuuri; un prieten m-a girat, am devenit asociați și de-atunci n-am mai privit niciodată în urmă. M-am întors să mai stau patru ani în Canada, în interesul firmei, și am revenit aici definitiv anul trecut. Între timp, puseseam toată mobila la păstrare.

Thomas vorbea pe un ton din ce în ce mai cordial.

– Dar constat că și dumitale ți-a surâs viața, scumpul meu!

Brunner lăsa tăcerea să se mai prelungească un timp, înainte de a răspunde:

– N-am venit să stăm la palavre, Thomas, am venit ca să-ți pun câteva întrebări. Dacă n-ai nimic împotriva să-mi răspunzi, n-am să te deranjez cu prezența mea nici un minut mai mult decât va fi necesar.

– Sunt gata să-ți răspund la orice întrebări, replică indiferent Thomas. Dar, ce naiba, nu trebuie să facem o dramă din asta. La urma urmei, au trecut paisprezece ani de-atunci! Dacă trebuie să stăm de vorbă, hai să discutăm calm. Bem ceva?

– Nu, mulțumesc.

– Atunci, bea măcar o cafea cu mine, ca să fie clar că amândoi avem intenția să ne comportăm ca niște gentlemen! Tocmai am pregătit-o.

Întotdeauna fusese sprinten la vorbă, iar pe chip i se regăsea frumusețea prostească de la vârsta de douăzeci și cinci de ani.

– Bine, dacă ții cu tot dinadinsul...

Brunner văzu cafetiera și ceașca, puse pe platou.

– Serviciul din porțelan de Ashwinden! exclamă el.

– Da, dar n-au mai rămas decât două cești, pe cealaltă o țin în vitrină. Și Thomas se ridică pentru a o aduce.

Acel serviciu fusese un dar de nuntă de la tatăl ei, care-l concepusese pentru casa Ashwinden. Cafetiera, vasul pentru lapte și zaharnița erau intacte. Serviciul nu-i plăcuse niciodată cu adevărat lui Brunner. Era ultramodern, crenelat ca o cetate și greu de mănuit. Capacul metalic al vasului de lapte, prevăzut cu un arc, se ridica precum o păpușă dintr-o cutie cu surpriză. Isobel ținea mult la acel serviciu, din afecțiune față de tatăl ei, iar Brunner ajunsese la rândul lui să țină la el. Acum, însă, nu-i mai plăcea deloc și fu aproape bucuros să-l audă pe Thomas declarând:

– De fapt, știi, serviciul ăsta nu e chiar atât de valoros pe cât credeam. Îl aveam pe listă la prețul de o sută cincizeci de lire sterline, dar după

estimări oamenii de la grefă au redus suma la doar douăzeci de lire! Vrei și lapte?

– Da, te rog.

Thomas îl servi, cu cafetiera într-o mână și vasul de lapte în cealaltă. Mișcarea familiară a capacului i-o amintea lui Brunner pe Isobel într-un chip atât de viu, încât ura mocnită i se învăpăie din nou.

– Din moment ce ții morțiș să dezgropăm trecutul, Brunner, permite-mi ca mai întâi să spun tot ce am de spus. Ai făcut o greșeală, silind-o pe Isobel să-și ia mobilele. Întrucât asta îi amintea încontinuu că te părăsise, până la urmă a sfârșit prin a mă părăsi și pe mine. Un lucru cum nu se poate mai rău, pentru toate cele trei persoane implicate!

– Rău pentru dumneata, Thomas? Să fim serioși! Când te-a părăsit și s-a instalat singură în apartamentul acela? Înainte de a-mi răspunde, află că mi-a scris o dată, în timp ce locuia acolo. În scrisoare – singura pe care am primit-o de la ea – Isobel îmi spunea, printre alte lucruri deloc măgulitoare la adresa dumatăle, că-ți trimitea bani. Am scrisoarea la mine, uite-o.

Și i-o întinse.

– Poți s-o citești.

– Nu mă interesează, răspunse Thomas, fără a schița nici un gest de a lua scrisoarea. Vorbește, Brunner, spune tot ce ai pe suflet. Am greșit față de tine, seducându-ți nevasta. Poate că n-a fost nevoie să fac eforturi prea mari ca s-o seduc... dar să trecem peste asta! Și este foarte adevărat că mi-a trimis bani. Voia – mi-a scris ea atunci – să-mi achite măcar o parte din tot ceea ce cheltuisem pentru ea.

Brunner ridică din umeri.

– Mi-a donat mobilele ei, continuă Thomas. Aveam intenția să i le restituie, dacă le cerea înapoi. Nu le-am considerat niciodată proprietatea mea, înainte ca ea să... moară. În acea perioadă, nu aveam un ban în buzunar, o situație pe care tu n-ai cunoscut-o niciodată, Brunner. Întrucât îmi tocaseră toți banii în timp ce eram împreună, iar acum propunea să mi-i ramburseze măcar parțial, i-am acceptat oferta, asta a fost tot!

– Știi bine cum câștiga banii pe care ți-i trimitea! Și mai știi și că se drogă, ca să-și învingă repulsia față de meseria aia!

Thomas dădu singurul răspuns pe care n-ar fi trebuit să i-l spună niciodată omului care o iubise pe Isobel.

– Repulsie? Ți arde de glumă! Doar nu-ți imaginezi, totuși, că ai fost primul? Existaseră zeci și zeci înainte dumatăle, dragul meu... zeci și zeci!

Dacă Brunner ar fi acționat cu deliberare, stângăcia l-ar fi făcut să rateze ținta, dar ochi fără să gândească și trase.

Imediat, simți cum în ființa lui se producea o dedublare. Spiritul începu să-i plutească prin aer, privindu-l cu o surprindere admirativă pe acest Larry Brunner care, dedesubtul lui, tocmai îl ucisese pe infamul Thomas. Apoi, redeveni din nou o singură persoană, vârî revolverul în buzunar, se duse la ușa salonului și stinse lumina. Străbătu holul cu un mers victorios și deschise ușa de la intrare. Era gata s-o închidă în urma lui, când avu șocul de a vedea că în hol încă mai ardea lumina. Răsuci comutatorul și, lăsând vila cufundată într-un întuneric deplin, trânti ușa după el. Peste o clipă, trânti la fel de vesel și portiera mașinii, înainte de a ambala motorul, într-un vacarm asurzitor.

Porni din nou spre Londra, savurând viața pentru prima oară după paisprezece ani. Acum, nu mai era un biet omuleț ridicol, care-și ru-mega amărăciunea! Luminile din West End îl întâmpinară cu strălucirea lor ca o urare de bun-venit. În Piccadilly, încetini. O tânără cu umbletul unduitor îi zâmbi ca și cum ar fi avut amândoi aceeași vârstă. O invită în mașină, iar femeia îi murmură o adresă.

Când Larry se despărți de ea, era trecut de miezul nopții. Motorul tuși la prima apăsare pe ambreiaj, dar la următoarea încercare acceptă să pornească.

– Cerule îndurător! Am uitat scrisoarea lui Isobel pe birou...

Se revăzu pe sine însuși în salonul vilei, plutind mai presus de frica și morala oamenilor de rând. Poliția avea să-i dea de urmă cu ajutorul acelei scrisori. Trebuia neapărat s-o recupereze.

La fel ca prima dată, intră cu mașina în grădină și abia când urcă treptele peronului de la intrare își aminti că ușa din față trebuia să fie încuiată. Cu ce ar fi putut s-o forțeze? Cu o rangă pentru pneuri! Dar, înainte de a deschide trusa de scule a mașinii, se așeză pe tălpica acesteia, pentru a se gândi cum ar fi putut să folosească acel instrument. În aceeași clipă, o rază de lună îi dezvălui faptul că una dintre ferestrele salonului nu era complet închisă. Toate se rezolvau de la sine. Larry traversă stratul de flori și se strecură în casă.

În timp ce dibuia după comutator, simți că începea să-i piară curajul și se hotărî să nu caute altceva decât scrisoarea. Pentru atâta lucru, îi era de ajuns lumina lanternei. Puse imediat mâna pe obiectul dorit și se grăbi să se înapoieze spre fereastră. Înainte de a sări afară, ezită un moment: la lumina lanternei, zărise ceașca de cafea, iar dacă serviciul de

porțelan de Ashwinden nu avea nici o valoare comercială, era totuși un model original, căruia probabil că fabrica îi păstra documentele de referință. Tatăl lui Isobel... sinuciderea lui Isobel... Thomas... soțul lui Isobel. Pornind de la acel serviciu, poliția putea să refacă traseul până la el. Reveni pe urmele propriilor lui pași, mulțumindu-se să folosească în continuare numai lanterna.

Cele două cești pe farfurioarele lor, zaharnița, vasul cu lapte. Cu cafetiera avu puțin de furcă, fiind cât pe ce s-o scape. Puse lanterna pe masă, ca să le mute pe toate pe o tavă, dar încărcat astfel îi era greu să sară pe fereastră. După câteva secunde de gândire, își aminti de ușa de la intrare – și, de astă dată, o închise în urma lui fără s-o mai trântască.

Puse prada pe podeaua mașinii și porni înapoi spre Londra. Garajul imobilului unde locuia era amenajat într-un fost grajd, împărțit în mai multe compartimente pentru diverșii locatari; astfel, nimeni nu-l văzu urcând pe scara de serviciu, până în apartament.

Se culcă, dormind bine cum de mult nu i se mai întâmplase, iar a doua zi nu se trezi până la amiază. Micul dejun se răcise și nu mai putea fi mâncat. N-avea nici o importanță. Avea să ia masa în oraș, nimic mai simplu!

– Unde-o fi serviciul ăla afurisit de cafea? se întrebă el, îmbrăcându-se.

Își amintea că, în seara trecută, îl pusese pe masa din hol, înainte de a se duce la baie. Până la urmă, îl descoperi pe etajera din bucătărie. Femeia de serviciu îl spălase și-l pusese la un loc cu restul veselei.

Dacă serviciul de cafea dispărea în viitorul apropiat, menajera ar fi putut să se mire și, cu siguranță, și-ar fi amintit de acest incident.

* * *

Inspectorul McCormick vedea o mașină de calculat în funcțiune pentru prima oară în viața lui, la un an după asasinarea lui Thomas. Venind la ora prânzului pentru a-și vizita un prieten care lucra într-un sediu din capitală, zări o salariată care mai întârzia la birou, lucrând cu aparatul.

Indiferent din ce clasă socială făceau parte, persoanele cu vârsta sub douăzeci de ani tindeau să-l trateze pe McCormick ca pe un soi de unchi onorific, iar blondina începu curând să-i demonstreze cum funcționa mașina de calculat.

În realitate, pe inspector nu-l interesa decât un singur detaliu.

– Dacă am bate pe tastele acestui instrument fără a ști cum să-l folosim, nu s-ar auzi același zgomot ca al unei mașini de scris?

– E mai bine să nu *bateți* pe ele dacă nu știți să folosiți mașina! protestă fata, râzând. Dar e simplu ca bună ziua! Vreți să încercați?

– Am să vă arăt ceva, răspunse McCormick, cu un aer misterios. Și, știți, e un secret... Dar știți ce meserie am, așa că am încredere în dumneavoastră!

Ridică receptorul telefonului din apropiere, formă numărul de la Scotland Yard și ceru să i se facă legătura cu inspectorul principal Douglas.

– Șefule, McCormick la telefon. Ascultă cu atenție...

Și bătu lent, pe tastele mașinii de calculat: trei bătăi succesive... trei cu pauze... altele trei succesive.

– Bun, am înțeles, răspunse Douglas. Ai ieșit fără bani. Unde ești?

– Păstrează-ți generozitatea, șefule! Trec pe la dumneata, azi după-amiază. La revedere!

McCormick reveni la mașina de calculat și citi inscripția firmei de fabricație: „Societatea pentru mașini de calcul Ashwin“. O notă în cartelul, împreună cu adresa, și se duse să facă o vizită la firmă, prezentându-se cu minciuna că era un eventual cumpărător. O jumătate de oră mai târziu, ieșea cu brațele încărcate de prospecte, pliante și alte imprimate publicitare.

Douglas nu se întoarse la Scotland Yard decât spre orele trei după-amiază. Prin urmare, McCormick avusese la dispoziție tot timpul pentru a studia dosarul cazului Thomas, care-i fusese dat în primire după ce juriul, ascultând pledoaria reprezentantului Parchetului, își pronunțase verdictul de „omucidere comisă de una sau mai multe persoane necunoscute“.

Parcurgând inventarul furnizat de grefa unde Thomas își depusese mobilierul în timpul călătoriei în Canada, McCormick se opri asupra următorului articol: *Un serviciu de porțelan produs de casa Ashwinden (valoare: douăzeci de lire sterline)*. În același moment, îi veni una dintre acele idei luminoase care-l lansau atât de des pe piste false, dar, în cazuri contrare, erau atribuite „norocului“ de colegii invidioși.

– Afacerea Thomas, șefule. Cred că am găsit o pistă. Sau, cel puțin, un capăt de pistă! Azi dimineată, ai crezut că foloseam o mașină de scris. Nici vorbă de așa ceva, era o mașină de calculat.

Douglas se încruntă, iar McCormick continuă grăbit:

– Este tot o mașină, desigur, cu care se lucrează bătând pe taste ca la mașina de scris, dar punctul ei forte e mai degrabă aritmetica! Uite, am aici o grămadă de prospecte... Vei vedea tastatura. Privește numele firmei, e foarte important!

– Mă bucur enorm că aflu în sfârșit și ceva important, bombăni inspectorul principal. Deci, Thomas folosea o mașină de calculat, în locul unei mașini de scris. Și ce-i cu asta?

McCormick zâmbi îngăduitor.

– Iață aici, întocmit de oamenii dumitale, inventarul tuturor obiectelor care se găseau în vilă. Nici o mașină de calculat. Și iață inventarul de la grefă, din perioada șederii lui Thomas în Canada. Privește... aici, unde am însemnat cu o cruce.

– Serviciu de porțelan *Ashwinden*... Mașină de calculat *Ashwin*! exclamă Douglas.

– Exact, la fel cum avem și: Automobile Ford, tractoare *Fordson*. Probabil e un model fantezist.

– Vorbește despre mașini de calcul... Atunci, de ce scrie aici „serviciu de porțelan”? Du-te să-ți consulți nepoata, McCormick. Îți va spune că *Ashwinden* este o fabrică de porțelanuri cunoscută în lumea întreagă. Și întreab-o pe telefonistă dacă nu cumva a auzit un om care bătea într-o ceașcă, nu la mașină. Crede-mă, McCormick, n-ar strica să iei cu tine și o cutie cu bomboane de ciocolată.

McCormick luă dosarul și ieși. Douglas era un om de caracter, desigur, dar cu un spirit atât de îngust! La urma urmei, trebuia să existe nenumărate firme numite *Fordson* despre care Henry Ford nu auzise vorbindu-se niciodată. De ce n-ar fi stat la fel lucrurile și cu *Ashwin* și *Ashwinden*? Oricine putea să facă o greșală, copiind inventarul. McCormick se hotărî să facă totuși o vizită la grefă.

La vederea legitimației lui oficiale, fu introdus imediat în cabinetul directorului, iar acesta îl conduse până la Serviciul de Evaluări, ordonându-le angajaților să se pună întru totul la dispoziția polițistului. Șeful acestui serviciu ceru să i se aducă dosarul Thomas și, când îl văzu, strigă:

– Acum îmi amintesc foarte bine! Thomas a declarat mai întâi că acel serviciu de porțelan valora o sută cincizeci de lire sterline. Noi am luat legătura cu fabrica...

– Deci, erau într-adevăr cești de ceai? întrebă McCormick, complet dezamăgit.

- Nu, era un serviciu de cafea. Fabrica ne-a răspuns că modelul fusese abandonat înainte de a se trece la producția în serie. Prin urmare, putea să aibă o anumită valoare ca piesă de colecție, dar totuși nu cine știe ce valoare, iar noi l-am estimat la douăzeci de lire sterline!

Deci, iată! Nici urmă de mașină de calculat! Trebuia să revină la serviciul de porțelan. „Unu-zero pentru Douglas“, își spuse McCormick, în timp ce sorbea dintr-o ceașcă de ceai. „Doar dacă nu cumva...“ Începu să bată cu ceașca în farfurioară, sperând zadarnic să reproducă zgomotul unei mașini de scris, dar nu reuși decât să o alarmeze pe chelnerița din ceainărie.

În timp ce făcea puțină ordine pe birou și punea inventarele la loc în dosar, îi veni o nouă idee: *Serviciul de ceai de la Ashwinden figura pe inventarul grefei, dar nu și pe cel al poliției!*

Era posibil ca Thomas să-l fi vândut între timp. Ba nu, ce motiv ar fi avut să-și vândă vesela, din moment ce, la moarte, încă mai avea mii de lire sterline în contul din bancă, un pachet de acțiuni la firma de afaceri unde lucra și, în plus, nu trebuia să întrețină pe nimeni.

„Categoric, se impune o discuție cu menajera victimei“, își spuse McCormick.

* * *

- Da, eu îi pregăteam micul dejun domnului, săracu' de el, în fiecare zi, mai puțin duminica. Mesele celelante le servea la Londra; așa, eu îmi terminam treaba la amiază.

- Și cafeaua tot dumneata i-o pregăteai?

- Nu. Eu i-o cumpăram numa' și de făcut și-o făcea el însăși. Trebuiește că-i erea frică că să nu-i sparg serviciu' ăla la care ținea așa de mult, săracu' de el, așa că-l spăla totdeauna el însăși și-l punea în vitrina de la salon. Se vedeți ce mizerie la mine-n ligheanu' de spălatu' vaselor, când termina!

- Ai spus poliției că, din câte știai dumneata, din casă nu lipsea nimic. Ai văzut acel serviciu prețios luni dimineață, când ai intrat?

- Nu, nu pot pentru ca să zic că l-am văzut, da' am observat că un pachet de cafea care eu îl adusem nou-nouț de sâmbătă erea început, așa că normal că m-am gândit că trebuia să-și bea ceașca ca de obicei înainte să fie să-l omoare, săracu' de el!

- Iar ligheanul pentru spălat vasele era în dezordine, în dimineața aceea?

– Păi... acumă că mă făceți să mă gândesc, zic că nu! Probabil că domnii aceia de la poliție au spălat ei însăși vasele. Doar își dădeau seama că cu o poveste ca asta nu prea se putea să se bizuiască pe mine!

Așadar, Thomas încă mai avea serviciul de cafea în momentul crimei. Și totuși, duminică dimineața, serviciul nu mai era acolo. Pe drumul de întoarcere, McCormick încerca să găsească o explicație a acestui mister.

„Să vedem... asasinul vine cu un revolver și cu o mașină de scris, pe care o scoate din husă. Are intenția să-l lichideze pe Thomas, ca să-i șterpească serviciul de cafea. Trage și crede că și-a ucis victima pe loc. Ia serviciul, dar uită mașina de scris, pe tastele căreia Thomas bate semnalul S.O.S. Înainte de crăpatul zorilor, asasinul revine să-și ia mașina – de ce o mașină de scris și nu una de calculat, în fond? – și o pune la loc în husă. Dacă n-a luat serviciul de ceai cu prima ocazie, îl ia acum. Da, dar asta ar fi însemnat să iasă din casă cu ambele mâini ocupate...”

Jongleria cu toate aceste idei contradictorii activa funcționarea creierului lui McCormick. Când faptele confirmă că un om disperat se comportă ca un debil mintal, acest lucru dovedește că unul dintre faptele respective este interpretat greșit.

Să revenim, atunci! Ce sens ar avea fraza „A dori un serviciu de cafea”, răstălmăcită ca „A nu-l dori”? „Nu,” își spuse brusc McCormick, răspunsul e altul: „A dori să nu existe!”

A doua zi, se prezintă la fabrica de porțelanuri Ashwinden.

– Acest serviciu, i se răspunse, a fost conceput pentru noi de către un anume William. Majoritatea proiectelor sale erau foarte reușite, dar acesta, cu regret vă spun, a fost una dintre rarele lui greșeli. Firma i-a vândut singurele piese fabricate, în schimbul unei sume pur simbolice. Iată, aveți aici fotografiile și devizul descriptiv.

– E absolut nou, acest aspect în stil Castelul Windsor! comentă politicos McCormick. Mi-ați putea da adresa domnului William?

– Domnul William a murit. Firma noastră i-a acordat văduvei o pensie. Doriți adresa dumneaei?

McCormick se duse s-o viziteze pe doamna William, mama lui Isabel Brunner, și astfel află trista poveste a fiicei sale.

Se înnopta, când luă din nou legătura cu inspectorul principal Douglas.

– Ai avut dreptate, șefule. Numai că era un serviciu de cafea, nu unul de ceai. La afacerea Thomas mă refer. O avem în buzunar, să știi! Dacă te simți obosit, mă pot ocupa personal de arestare!

– Nu eram obosit, dar încep să fiu, răspunse Douglas, înainte de a-i cere și alte amănunte. Ascultă relatarea subordonatului său cu un interes crescând, fiind chiar cât pe ce să-și exprime admirația. Dar se stăpâni la timp, mulțumindu-se să spună numai atât:

– Dacă nu eram aici ca să te împiedic, l-ai fi arestat pe omul ăsta fără a avea nici cea mai mică probă pe care să le-o prezinți domnilor jurați!

La vederea expresiei nedumerite a lui McCormick, adăugă:

– Dacă a luat acel serviciu pentru a face să dispară o probă, poți fi sigur că nu-l ține acasă, în vitrina din mijlocul salonului, așteptându-te pe dumneata să vii în vizită! Pentru moment, trebuie să-i obții amprente digitale. Dacă amprente corespund cu cele prelevate din vilă, mergem să discutăm cu el. Am să te însoțesc și eu.

* * *

Într-un an, Brunner se schimbase mult. Stilul său ezitant se transformase într-un simplu tic și începuse să se împlinească vizibil. Dar, când o saluta pe femeia de serviciu, aceasta îi răspundea cu o răceală vizibilă, căci găsisse de mai multe ori urme de ruj pe batistele șefului ei și îi dezaproba noul stil de viață.

După anchetă, curajul regăsit îi permisesese micului contabil să examineze lucid situația. O scurtă călătorie în Olanda (cu traversarea mării în timpul nopții) îi dăduse prilejul să-și arunce revolverul în Marea Nordului, după care se simțea gata să înfrunte toate întrebările pe care i le-ar fi putut pune poliția.

Treceau săptămâni și luni de zile, iar Brunner, puțin câte puțin, sfârși prin a se liniști complet. Când McCormick și Douglas se prezentară la el acasă, se afla în salon, într-o companie galantă. Îi introduse pe polițiștii de la Scotland Yard în sufragerie, fiind nevoit să facă un efort pentru a reuși să-și amintească argumentele din apărarea sa.

– Lați cunoscut pe Charles Thomas, cred, domnule Brunner, nu-i așa? întrebă McCormick.

– Ei bine... ăă... da. Vreau să spun, l-am cunoscut mai demult.

– Când l-ați văzut pentru ultima oară?

– În seara când a murit. Spre orele opt, la vila lui.

Acest răspuns, pregătit cu zece luni în urmă, reprezenta prima operațiune a Planului A, prevăzut pentru simpla anchetă de rutină. Îi văzu pe cei doi detectivi schimbând o privire surprinsă – ceea ce corespundea perfect cu Planul A.

– Nu v-am căutat, în acea perioadă, pentru că nu vă puteam fi de folos cu nimic. Și aveam un motiv temeinic ca să nu ies la lumină: cu ani în urmă, soția mea a fugit cu Thomas. Prezența dumneavoastră aici dovedește că, fără îndoială, sunteți la curent cu acest fapt.

– Acesta nu era un motiv suficient ca să tăceți, replică sever Douglas. Am prelevat de-acolo niște amprente digitale a căror proveniență ne intrigă foarte mult.

– O, sunt dezolat că a trebuit să le căutați atâta. Am stat în salon cinci sau șase minute; probabil că acele amprente sunt ale mele.

– Probabil! mormăi Douglas. Vom verifica.

Întrucât cazul ținea de competența lui McCormick, Douglas, deși superior în grad, își asumă această sarcină. Scoase din trusă tamponul cu cerneală grasă și îi dădu instrucțiunile necesare lui Brunner, care se conformă cu o bunăvoință exagerată.

În timp ce inspectorul principal compara rezultatul recoltării cu amprente prelevate în vilă, McCormick întrebă:

– Când ați intrat în salonul lui Thomas, n-ați remarcat nici un obiect care vă era deja familiar?

Deci, polițiștii știau despre existența serviciului de cafea. Planul A presupunea ca despre acest serviciu să nu se discute. Brunner era nevoit să recurgă la Planul B. Riscurile deveneau mai mari.

– Am remarcat destule. Mobilierul din salon și din hol – și, probabil, din toată vila – îi aparținuse soției mele, făcând parte din căminul nostru. În mod indirect, acesta fusese scopul vizitei mele, dar mai întâi trebuie să vă explic... Îl pierdusem pe Thomas din vedere acum paisprezece... nu, cincisprezece ani.

Brunner învățase pe de rost toate aceste explicații, cu un an în urmă; nu trebuia să săvârșească nici o eroare de dată.

– Îl credeam plecat în Canada, iar moartea soției mele încheiase definitiv acest capitol nefericit din viața mea. Anul trecut, în februarie, Thomas și cu mine ne-am întâlnit întâmplător în oraș. Ne-am recunoscut, dar nu ne-am vorbit.

În data de 5 aprilie, întorcându-mă acasă, l-am găsit așteptând în fața garajului. Probabil că stătea acolo de câteva ore. Mai avea la el mobilele soției mele, mi-a explicat, și găsea de datoria lui să mi le restituie, dacă le doream. Am fost politicoși amândoi, dar întrevederea a fost lipsită de cordialitate. I-am spus că putea să păstreze acele mobile, dar aș fi vrut să reintru în posesia unui anumit serviciu de cafea, care avea o valoare

sentimentală pentru mine. Modelul fusese conceput de tatăl soției mele. Lucra pentru fabrica de porțelanuri Ashwinden.

– Aha...! gemu McCormick, în timp ce pe buzele inspectorului principal se întindea un zâmbet larg.

– Continuăți, domnule Brunner, îi ceru Douglas.

– Evident, Thomas a acceptat să mi-l restituie. I-am propus să mergem să-l luăm cu mașina mea, pentru a-l scuti de efortul de a-l împacheta. Am stabilit să ne ducem imediat la vila lui. L-am urmat cu mașina și am ajuns acolo la orele opt.

– Și ce s-a întâmplat cu acel serviciu de cafea? întrebă McCormick.

– E la mine în salon. Îl aduc, dacă doriți să-l vedeți.

Brunner ieși, lăsând ușa deschisă în urma lui. Cu glas scăzut, Douglas spuse:

– Zero peste tot, dragul meu! Îți mai amintești ce amabil mi-ai propus să-l arestezi în locul meu, dacă mă simțeam prea obosit ca să fac eu însumi?

Îl auziră pe Brunner explicându-i frumoasei sale vizitatoare:

– Nu, au să arunce doar o privire la bibelourile astea și o-ntind. Poți să rămâi aici, scumpo.

Și reveni, pentru a pune serviciul pe masa din sufragerie. Cafetiera... vasul de lapte care amintea atât de bine de Castelul Windsor... zahărnița... și ultimele două cești care mai rămăseseră.

McCormick scoase fotografiile și devizul descriptiv, pentru a face verificarea, iar cu acel prilej spuse:

– În anul 1915 erați ofițer de infanterie, domnule Brunner. Mai aveți revolverul din dotare?

– Nu... ăă... nu! răspunse contabilul, deconcertat; revolverul nu figura în Planul B. A dispărut de ani de zile. Probabil mi-a fost furat.

Douglas înălță sprâncenele la auzul întrebării lui McCormick, dar acesta, în loc de a asculta răspunsul, se distra cu cafetiera și o riglă gradată. Inspectorul principal se hotărî să pună la rândul lui o întrebare.

– Când vă aflați în salon, pe masă era vreo mașină de scris? Sau o mașină de calculat?

– Nu-mi amintesc să fi văzut așa ceva.

(Planul B prevedea această întrebare.)

– Am citit în ziare că un asemenea obiect servea la trimiterea unor semnale în codul Morse, dar efectiv nu vă pot da nici o indicație.

McCormick scoase o altă fotografie din servietă și i-o întinse gazdei.

- Ia uitați-vă aici, domnule Brunner.

Contabilul luă micul dreptunghi de carton, tresări și fu cât pe ce să-l scape din mână.

Fotografia, făcută după moartea lui Thomas, reprezenta cadavrul, în poziția sa curioasă.

- Îngrozitor... murmură el.

- Priviți cu atenție diagrama desenată alături, continuă rapid McCormick. Observați linia punctată dintre brațul cadavrului și masă. Acest braț stătea întins în aer, fără a se sprijini pe nimic, la o înălțime de douăzeci și patru de centimetri deasupra mesei. Înțelegeți? *Or, cafetiera dumneavoastră măsoară exact douăzeci și patru de centimetri înălțime!* Ați luat această cafetieră la câteva ore după ce-l asinaserați pe acest om, domnule Brunner!

- Am...

- Liniște. Tot ceea ce spuneți se va reține și se va putea folosi ca probă împotriva dumneavoastră. Deși, acum, asta nu mai are aproape nici o importanță! Iată cum reconstitui eu scena...

Se aplecă peste masă, cu mâna stângă la ureche, ca și cum ar fi ținut receptorul unui telefon. Brațul drept îi stătea parțial întins, cu antebrațul rezemat pe capacul cu creneluri al cafetierei.

- Vârful degetului mare ajunge la cincisprezece centimetri deasupra mesei. Dacă măsoară înălțimea, șefule, vei vedea că e exact atâta.

Și coborî degetul până când acesta atinse cu vârful butonul instalat pe capacul vasului pentru lapte. Sub acțiunea contra-greutății, o jumătate a capacului metalic se ridică brusc, ca mecanismul cu arc al unei cutii-surpriză.

Degetul inspectorului începu să bată în buton: *trei puncte... trei linii... trei puncte...*

UN ACT DE CARITATE

Când Isabel Thornton a încetat să-și mai descrie stările de spirit pe care i le inspira amorul față de tânărul Angelo Birnbaum – care avea cu nouă ani mai puțin decât ea – a făcut-o numai pentru a-i descrie în detaliu metodele pe care le-ar fi folosit pentru a încerca să se debaraseze de soțul ei. Ingredientele întrebuințate acopereau o gamă nemărginită, de la sticla pisată până la dozele masive de chinină, dar niciodată nu păreau să dea rezultatul decisiv, așa că Isabel l-a implorat pe „Finndy” să găsească un mijloc mai eficace. Astfel încât, la data de 3 octombrie 1922, când după o zi întreagă de muncă la Londra, urmată de o seară la teatru, domnul Thornton și soția lui au ajuns la locuința lor de la periferie, spre miezul nopții, Angelo, care-i urmărea ascuns în întuneric, l-a ajuns brusc din spate și i-a aplicat soțului o lovitură de cuțit.

Afacerea Thornton-Birnbaum a făcut să curgă multă cerneală în Anglia anului 1922. Crima, în sine, era banală: amantul unei femei îl asasează pe soțul acesteia... dar ceea ce a delectat nespus o țară în care beția de după războiul mondial se combina cu vechiul puritanism, a fost extraordinara aromă a pasiunii carnale pe care o degaja corespondența dintre cei doi amănți. Patrick Armstrong – un ziarist care a relatat pe larg cazul, după care a scris, pentru același ziar, biografia lui Isabel Thornton – povestește în amintirile sale că era fascinat de gâtul nespus de frumos al instigatoarei la crimă, acel gât atât de alb, atât de subțire și de suplu, în jurul căruia vedea strângându-se puțin câte puțin umbra ștreangului. Și de-atunci, de fiecare dată când un soț este asasinat de amantul soției sale, cu complicitatea acesteia, englezii își amintesc imediat de afacerea Thornton-Birnbaum și se reiau discuțiile însuflețite pe aceeași temă: controversa dacă Isabel Thornton ar fi trebuit sau nu să fie spânzurată. Această cauză celebră a devenit cu adevărat prototipul modern al unui gen de crimă vechi de când lumea.

* * *

În linii mari, afacerea Miller-Preston din 1936 a semănat mult cu cazul Thornton-Birnbaum. Amber Miller, care în 1922 avea zece ani, probabil că nu auzise niciodată vorbindu-se despre Isabel Thornton,

dar caracterul ei prezenta numeroase analogii cu cel al acelei eroine de tristă amintire. Spre deosebire de Isabel, Amber n-a fost totuși tradusă niciodată în instanță și, dimpotrivă, a sfârșit prin a se mărita cu amantul ei, într-o sumptuoasă desfășurare de respectabilitate burgheză. La ceremonie au asistat membrii celor două familii, împreună cu toți prietenii și cunoștințele, la care s-au mai adăugat și doi fotografi; apoi, părinții miresei au dat o recepție magnifică, iar presa locală a consacrat evenimentului articole duioase. Și toate acestea au devenit posibile prin simpla eliminare fizică a lui Arthur Miller!

Amber nu se temea mai mult decât Isabel Thornton de formulările îndrăznețe, iar epistolele sale amoroase șiroiau de un sentimentalism atât de torid, încât ne-ar fi dificil să cităm pasaje din cuprinsul lor fără a leza gustul mai ponderat al epocii noastre. Așa cum îi scria amantului ei, Jim Preston, faptul de a se supune mângâierilor unui soț de patruzeci și șapte de ani i se părea o „blasfemie contra naturii”. Revenea adeseori asupra acestei teme, fără a părea să-și aducă aminte că Arthur Miller avusese totuși doar patruzeci și cinci de ani când ea îl luase de bărbat... cu atâta grabă și strălucind de satisfacție pentru noua ei poziție socială! Dar bietul om era atât de copleșit de infirmitățile vârstei și atât de incapabil să se gândească la altceva decât la victima de soție a lui (cum ea însăși se auto-denumea în scrisori), încât în anumite momente și-ar fi dorit să aibă destul curaj spre a-l cruța de chinuri pe nefericit o dată pentru totdeauna. Conform tinerei femei, o asemenea faptă n-ar fi însemnat să comită o crimă, ci să îndeplinească pur și simplu un act de caritate.

Pur și simplu! De altfel, Amber era sinceră, în felul ei. La fel de sinceră ca bărbatul care, în timpul unei discuții la club, declară: „Dacă eu aș fi prim ministru, aș rezolva repede problema asta!...” fără a avea totuși intenția de a îmbrățișa o carieră politică.

Jim Preston a considerat la început că Amber făcea risipă de vorbe mari. La douăzeci și șase de ani, Jim nu era mai prost decât alții și părea absolut echilibrat. De statură medie, slab, destul de seducător, avea pasiunea mecanicii și conducea o agenție de autovehicule la periferia orașului Greenvale. Agenția avea un atelier de reparații prosper și, în privința „serviciilor post-vânzare”, era renumită pentru răbdarea și priceperea angajaților ei. Astfel, Jim a acaparat automat, aproape în totalitate, vânzările de mașini din acea zonă foarte populată.

Spre marea sa uimire, și-a dat seama în curând că dragostea pentru Amber ocupa un loc din ce în ce mai important în viața lui. Amber avea

niște ochi negri imenși, a găror expresie tâmpă Jim o lua drept bunătate divină, un păr brunet abundent și un trup cu curbe elocvente. Nu mai mâncăcioasă decât o pisică blândă și bine hrănită, Amber nu manifesta nici o vanitate nemăsurată, dar era de un egocentrism care ajungea până la a-și considera propria ei fericire în această lume un soi de ideal moral căruia ceilalți trebuia să-și consacre toate minutele existenței lor.

Și, puțin câte puțin, ideea „gestului caritabil” a început să se implanteze în creierul lui Jim. La urma urmei, dacă el însuși ar fi avut, să zicem... cincizeci de ani, și dacă s-ar fi pomenit atins de senilitate precoce („consecința unei vieți de desfrâu, așa cum mi-a mărturisit soțul meu după căsătorie”, scria în altă epistolă Amber), un glonț în cap ar fi putut să fie cea mai fericită soluție!

– Dar nu întreprinde nimic de una singură, se grăbi el să spună. Ai s-ajungi în ștreang. Mulțumește-te numai să urmezi directivele mele, și totul va merge perfect.

– O! Dar spune-mi-le imediat! Îl imploră Amber, gustând deja deliciile obedienței.

– Joi seara, soțul tău trebuie să se ducă la Warthame, pentru a asista la reuniunea Clubului Greenfellow, al cărui trezorier este, nu-i așa? Perfect. Spune-i că ți-e teamă să nu te plictisești de una singură și vrei să te duci cu sora ta la „Palais”¹.

– Dar el condiseră „Palais”-ul un local vulgar și detestă să mă vadă dansând cu alți bărbați!

– Nu-ți rămâne decât să-ți susții cu diplomatie argumentele, ca să accepte! Cu siguranță, va pleca de la birou cu Chrysler-ul, ducându-se direct la club, fără să mai treacă pe acasă. Telefonează la garajul meu ca să închiriezi o mașină și cere ca la volan să fie Allen, pentru că ai încredere în talentele lui de șofer. Pe Kathrine o vei lua în trecere. Dar, în locul lui Allen, voi veni eu, însoțindu-vă pe amândouă. Continuarea – joi seară!

În ziua de joi, șase martie – data crimei – Amber i-a telefonat soțului ei la orele nouă și patruzeci de minute, seara. Telefonul de la Greenfellow's Club avea unul dintre acele receptoare din care sunetul se aude până la un metru sau doi distanță, astfel încât secretarul și președintele n-au pierdut nici un cuvânt din conversație.

1. „Palais de Danse”, „Salon de dans”. Printr-un paradox, în acea epocă englezii îl numeau „Palais de Danse”, în timp ce francezii împrumutaseră neologismul „Dancing”. (n.tr.)

– Alo, tu ești, Arthur? Scuză-mă că te deranjez, dar m-am gândit că o să-ți faci plăcere ceea ce am să te rog. Știi că am cerut o mașină de la garajul Preston, nu-i așa? Ei bine, în locul șoferului a venit însuși directorul, Jim Preston. Este în costum de seară și a ținut să ne însoțească, pe Kathrine și pe mine. Am dansat cu el două dansuri, din politețe, apoi i-am spus că nu mai dansez. Aici sunt mai mulți cunoscuți și cred că ar fi mai bine să treci să mă iei, când ți se termină reuniunea. Oamenii nu pierd nici o ocazie ca să înceapă cu comentariile! Înțelegi, Arthur, nu-i așa?

Arthur Miller, ale cărui talente mediocre de arhitect îi aduseseră un succes la fel de mediocru, nu ținea deloc să-și vadă soția dansând cu bărbați mai tineri decât el – ceea ce, în sine, nu este o dovadă de senilitate.

– Ai procedat perfect telefonându-mi, scumpa mea copilă, spuse el, pe acel ton pompos, foarte caracteristic pentru „epoca Reginei Victoria”, pe care era exact atât de vârstnic încât să-l fi moștenit de la tatăl său. Voi ajunge acolo spre ora zece și jumătate.

– Dar e ora închiderii! Voi rămâne singură! Te rog, Arthur, încearcă să ajungi la zece și douăzeci. Ia-o pe drumul cel nou, e mult mai scurt. S-a deschis pentru circulație începând de luni. Când ieși de la Club, nu trebuie decât să cotești la stânga.

În cazul acestei crime, totul a fost la fel de cusut cu ață albă ca această convorbire telefonică – totul, mai puțin modul în care și-a cronometrat Jim Preston mișcările. Jim a ieșit de la „*Palais de Danse*” la ora zece și câteva minute, l-a întâlnit pe Arthur Miller pe drumul cel nou, i-a făcut semn să oprească, în momentul când a coborât din mașină l-a omorât lovindu-l cu o cheie engleză, și a ajuns înapoi la „*Palais*” după nici unsprezece minute de când plecase.

Arhitectul avea asupra lui finanțele Clubului: o sută nouă lire sterline în bancnote și treizeci de șilingi în monede. Jim a luat toți banii și a ars bancnotele mai târziu. Nimeni nu-l văzuse ieșind din salonul de dans, sau intrând din nou, la întoarcere.

* * *

Spre orele zece și cincisprezece minute, cele două surori se duseră la garderobă să-și ia mantourile. Jim fu surprins în mod agreabil de sângele rece al lui Amber.

- Dacă sunteți gata amândouă, merg să aduc mașina.

- Grăbiți-vă puțin, răspunse Amber, ca să nu vă blocați în aglomerație.

Nu aceasta era fraza stabilită. Tânăra ar fi trebuit să răspundă: „Nu vă deranjați, stimate domn, trebuie să vină soțul meu să mă ia.“ Dar cum să-i atragă atenția, când Kathrine nu se îndepărta de ea nici o clipă?

- Pare-mi-se că voiati să-i telefonați soțului dumneavoastră... se hazdă Jim să-i amintească. V-ați răzgândit cumva?

- O, dar aveți dreptate!... Am uitat! Într-adevăr, i-am dat un telefon. Va fi aici spre orele zece și douăzeci.

Spre marea lui surprindere, Jim își dădu seama că Amber nu-și mai juca rolul și, efectiv, uitase totul.

- E trecut de zece și douăzeci, declară el. Voi lăsa un mesaj ca să-l anunț că vă duc eu acasă.

Strecurându-i portarului un bacșiș, Jim îi spuse:

- Dacă întreabă cineva de doamna Miller, spune-i că a plecat cu sora ei și cu domnul Preston.

Așa cum se înțeleseseră, o lăsa mai întâi pe Katherine acasă, apoi își continuă drumul până la locuința soților Miller. Intră în urma lui Amber, urmând-o în cabinetul de lucru al soțului ei - transformat de ea, cu ingeniozitate, în cameră de zi, ceea ce-i permitea să rezerve salonul pentru ocaziile deosebite; în anul 1936, servitoarele interne începeau deja să fie cam rare la periferia marilor orașe.

- Uf, asta a fost! exclamă Jim Preston: Mai rămâne o jumătate de oră, până vine poliția. E preferabil să fiu și eu de față când vor sosi aici. Să ne servești ceva de băut, scumpo, așa totul va părea mai firesc.

- *Poliția?* repetă Amber, după care adăugă cu cel mai năuc aer: *care poliție?*

- Ei, haide, micuț, haide... Ai fost epatantă toată seara, nu-ți pierde calmul tocmai acum. Totul s-a desfășurat la perfecție, așa cum ți-am promis. Am parcat mașina pe terenul viran de pe marginea străzii și am stins farurile. Nu va trece mult până s-o repereze. Așa cum și trebuie.

- Jim! strigă Amber, cu ochii holbați de groază. Doar nu cumva l-ai omorât pe Arthur?!

- Calm, Amber! Îți repet că totul a mers strună. N-a simțit absolut nimic.

- Dar e îngrozitor! țipă ea, cu voce întretăiată. Nu-mi vine să cred... simt că înnebunesc!

- Nu trebuie să vorbești așa, micuț. A fost un gest milostiv. Tu însăși ai spus-o, amintește-ți. O gândeai cu adevărat, nu-i așa?

Amber izbucni în suspine:

– Of, taci... taci! Nu mi-am imaginat nici o secundă că vei fi atât de smintit încât să faci una ca asta!

Jim Preston clipi din ochi. Involuntar, Amber își dezvăluise o trăsătură de caracter pe care n-avea să i-o poată înțelege niciodată. Pentru el, gândirea era preludiul acțiunii și nimic altceva. Dacă nu ai intenția să faci un lucru, la ce bun să mai vorbești despre el? „Probabil nervii sunt cauza”, îi găsi Jim o scuză. Nu-i mai rămânea decât s-o calmeze pe tânăra femeie înainte de sosirea poliției, sarcină urgentă, după câte se părea, căci o cuprinsese un nou val de oroare.

– Jim! O, Jim, au să te spânzure! N-ai suporta în veci așa ceva!

– Dacă nu încetezi cu comedia asta, au să ne spânzure pe *amândoi*!

Aceste cuvinte îi captară în sfârșit atenția.

– Dacă trebuie să mă așez în boxa acuzaților, nimic din tot ceea ce-aș putea să spun sau să fac nu-i va împiedica să te aducă lângă mine. Eu sunt responsabil de toate, iar tu n-ai făcut decât să-mi dai un telefon, mi-cuțo. Dar, în ochii judecătorilor, acel telefon este suficient ca să facă din tine complicea mea!

Și îi expuse pe scurt punctul de vedere legal, exagerând doar puțin, după care continuă:

– Dar le-am combinat bine pe toate. Nu trebuie să spui decât adevărul și nimic altceva decât adevărul. Aminteste-ți bine: nici cea mai mică minciună! Spune-le că în seara asta i-ai telefonat soțului tău... spune-le că uitaseși despre acel telefon în momentul când eu te-am anunțat că mă duceam să aduc mașina. Exact așa cum s-a întâmplat în realitate, înțelegi. Într-un cuvânt, povestește-le totul, mai puțin faptul că eu l-am omorât pe Arthur și ți-am spus să-i telefonezi. Susții mereu că plăcerea ta cea mai mare este să mi te supui mie. Ei bine, acum ai ocazia!

Înghițindu-și un ultim suspin, Amber se mai liniști cât de cât.

– Bietul Jim, murmură ea, cu un surâs palid. Acum, regreti că nu te-ai gândit și la mine, în toată situația asta!

Pentru ea, Jim Preston devenea nenorocitul care avusese ghinionul să nimerească la mijloc.

– Dar nu te chinui, hai. Pentru mine, totul va fi în regulă.

– Bravo, vezi, așa trebuie să iei lucrurile, puicuța mea! răspunse el, bătând-o pe umăr.

De îndată, Amber îi întinse buzele. Pentru moment, lui Jim nu-i ardea de așa ceva, astfel încât se mulțumi să spună:

– Stai puțin, să te șterg la ochi. Nu trebuie să se vadă că ai plâns!
Și începu să-i tamponeze fața cu o batistă, dar Amber îi dădu mâna la o parte.

– Nu, așa ai să mă mânjești și mai rău!

Își scoase pudriera și, cu gesturi vioaie și precise, reuși să arate mai prezentabil decât sperase Jim. Operațiunea mai avu încă un avantaj, și anume, o ajută pe Amber să-și regăsească seninătatea.

– Trusa mea de toaletă, din piele de crocodil, era în mașină? întrebă ea dintr-o dată. Arthur o lăsase la magazin, pentru o reparație, trebuia să treacă azi s-o ia înapoi.

– Da, am văzut-o, era acolo, cu eșarfa ta violetă. Am aruncat o privire în mașină... pe urmă. Nu-ți bate capul cu detaliile. Totul e prevăzut.

Amber ascultă în tăcere această informație.

– Te tracasează ceva? o întrebă el.

– Cada... Arthur a rămas în mașină?

– Nu. Și nu te mai gândeai la toate astea!

– Bine, dar... mă gândeam la un lucru... geanta mea din piele de crocodil... Ai fi făcut mai bine să mi-o aduci. De vreme ce în mașină nu e nimeni, s-ar putea să mi-o fure cineva!

Biata fetiță! Nu pricepea nimic din situațiile de acel gen! Să-i aducă geanta... ușurând, astfel, munca polițiștilor!

– Știi, pe moment nu m-am gândit, răspunse el, ca să n-o enerveze și mai rău.

– E o geantă încântătoare! suspină Amber. Nici nu poți ști cât m-am supărat când s-a zgâriat așa! Dar Arthur mi-a spus că au ei o metodă ca să repare stricăciunile alea, astfel încât să nu se mai vadă nimic, ca și cum nici n-ar fi fost.

Dacă Jim Preston ar fi fost capabil să înțeleagă emotivitatea cu totul deosebită a lui Amber, nu s-ar fi lăsat în veci amăgit de toate balivernele ei despre asasinatul considerat ca un „gest caritabil”. Arthur murise de abia o oră, iar când viața lor depindea numai de stăpânirea de sine a acelei femei, lui Jim i se părea de neconceput că era în stare să dea atâta importanță unui simplu obiect de voiaj. Căutând explicații logice pentru toate, presupuse așadar că Amber își ocupa astfel creierul cu gânduri pentru a nu face o „criză de nervi”.

– Arthur a plătit o sută douăzeci de lire sterline pentru ea. Gândește-te, numai, toate garniturile sunt de aur!

– Auzi, auzi! Nu m-aș fi așteptat niciodată ca un obiect de călătorie să coste atât de scump!

Amber își continuă discursul despre trusă, menționând o mulțime de detalii frivole pe care Jim nu le asculta, deși o încuraja cât putea de bine, pentru a nu se îndepărta de un subiect atât de inofensiv. Cu ochii ațintiți spre pendulă, făcea o serie de calcule rapide: da, putea să rămână o jumătate de oră, la un whisky, așteptând înapoierea soțului, dar ar fi fost riscant să stea mai mult de-atât.

După ce jumătatea de oră trecu, își mai acordă zece minute în plus. Apoi încă cinci minute, în hol, luându-și pardesiul, cu speranța că polițiștii aveau să sosească tocmai la timp pentru a-l vedea plecând.

– Imediat ce eu voi pleca de-aici, urcă în cameră și începe să te dezbraci. Primește-i în halat și spune-le că intrasem să beau un pahar. Spune-le absolut totul. În fine, totul... în afară de știi tu ce!

– Voi fi curajoasă, pentru ca ție să nu ți se întâmple nimic, îi promise ea.

Ar fi fost inutil să discute. Instinctul de conservare îi inspiră lui Jim cel mai eficient răspuns:

– Sunt sigur că vei fi. Și dacă sunt mândru de tine în seara asta, și mai mândru voi fi mâine dimineată, când voi afla că ai știut să-ți păstrezi sângele rece în fața poliției, căci multe femei și-ar pierde capul în locul tău, să știi!

Jim plecă la ora douăsprezece fără zece. Docilă, Amber se urcă în camera ei. Un sfert de oră mai târziu, îmbrăcată într-un fermecător capot mov, îi deschidea ușa superintendentului local, pe care îl escorta un sergent în uniformă.

Acest sergent, ca un polițist conștiincios care era la curent cu cele mai mărunte detalii ale situației, le distilase toată esența în urechea superiorului său. Prin urmare, veniseră gata convinși că îi aștepta o nouă afacere Thornton-Birnbaum, iar atitudinea lui Amber Miller nu-i făcu să-și schimbe părerea.

Amber îi primi cu o atitudine de surprindere alarmată tocmai potrivită și avu prudența ca la început să păstreze tăcerea. Când poliția îi face o vizită spre miezul nopții, înseamnă întotdeauna că urmează să primești o veste proastă și, chiar dacă nu ai nimic a-ți reproșa, poți reacționa cu legitimitate într-un mod oarecum mai anormal. Stând în picioare în camera de zi, Amber le aștepta explicațiile cu aerul cuiva care se pregătește pentru tot ce poate fi mai rău.

Superintendentul o anunță, cu menajamentele de rigoare, că soțul ei fusese asasinat.

– O!...

Amber făcu un gest care imita foarte bine surpriza, își duse o mână la frunte, iar cu cealaltă își tamponă ochii, folosind o batistă minusculă. Apoi, vorbind cu o voce întretăiată, se scuza și îi invită să ia loc.

Ea, una, se lăsă să cadă, nu fără grație, pe divanul tapițat cu piele, ale căruia perne îi scoaseră în evidență capotul mov.

Minuscula batistă captă imediat atenția vizitatorilor.

Superintendentul și sergentul văzuseră la viața lor multe femei plângând. Analiza calității lacrimilor feminine reprezenta o artă în care amândoi treceau drept adevărați maștri și ar fi putut spune că acea batistă subțire ca pânza de păianjen n-ar fi servit absolut la nimic, în cazul unei disperări sincere. Iar această frumoasă copilă își închipuia că-i putea convinge de contrariu! Ipoteza Thornton-Bayswater devenea din ce în ce mai verosimilă. Lăsară comedioara să mai continue câteva momente, apoi sergentul începu să pună întrebările obișnuite în legătură cu ultimele acțiuni cunoscute ale decedatului. Amber răspunse într-un mod clar și veridic.

– Dacă înțeleg bine, o întrerupse superintendentul, soțul dumneavoastră v-a spus azi dimineață, înainte de a pleca la birou, că va veni să vă ia de la dancing, după ce pleca de la club?

– Nu. Ne înțeleseserăm să închiriez o mașină de la garajul Preston și, din drum, s-o iau și pe sora mea. Asta am și făcut. Dar, în decursul serii, i-am telefonat soțului meu pentru a-i cere să vină să mă ia, când pleca de la reuniune.

– De ce?

– Pentru că domnul Preston a venit el însuși, în loc de a trimite un angajat. Îl cunoșteam din înalta societate. Așa că a intrat împreună cu noi și ne-a invitat la dans. Or, soțul meu este... în fine, era... puțin cam gelos, uneori, și de aceea mi-am spus că era mai bine să-i telefonez.

– Vă rog să mă scuzați, doamnă Miller, dar sunt obligat să vă întreb dacă gelozia dumnealui nu era, cât de cât, întemeiată.

– Ei bine... eu, una, nu știu ce să zic.

Vocea îi tremura.

– Nu avea nici un motiv real de a fi gelos, dacă la asta vă referiți, dar își putea imagina că avea. I se întâmpla să-și închipuie unele lucruri... pentru ca apoi să regreta. Și-atunci, m-am gândit că cel mai simplu era să-i dau un telefon, ca să scap de orice necazuri.

Polițiștii nu se așteptau la o asemenea sinceritate. Dar acea femeie vorbea poate astfel știind că adevărul avea să fie descoperit, mai devreme

sau mai târziu? Următoarele întrebări dezvăluiră faptul că uitase despre acel telefon, iar Jim Preston îi reamintise de el, după care o condusesese acasă, așteptând împreună cu ea întoarcerea soțului, până la orele douăsprezece fără zece.

Superintendentul își dădea seama că trebuia să verifice toate aceste date, precum și să culeagă alte informații, înainte de a merge mai departe. Prin urmare, îl lăsă pe sergent să-și continue interogatoriul în sistemul regulamentar.

– Soțul dumneavoastră avea asupra lui o sumă importantă de bani, în momentul morții?

– Era trezorier la Greenfellow's Club și e posibil să fi transportat fondurile clubului. Dacă banii aceia au dispărut, înseamnă că soțul meu a fost ucis în scopul de a fi jefuit!

Acest lucru se potrivea și mai mult cu ceea ce prevăzuseră polițiștii. Văduva defunctului sugera furtul ca mobil al crimei – un furt fictiv, destinat să încurce supozițiile. Mereu și mereu, vechea poveste.

– În mașină mai existau și alte obiecte de val...

– O! Geanta mea din piele de crocodil! O aducea de la Lorota, unde fusese dată la reparat. Știți magazinul Lorota, de pe Regent Street. Geanta aceea valora o sută douăzeci de lire sterline! Și eșarfa mea mov era acolo! Eșarfa și geanta se aflau pe bancheta din spate, domnule sergent.

Așteptă ca polițistul să termine de notat, apoi întreabă:

– Geanta era într-adevăr pe bancheta din spate, nu-i așa?

– De ce sunteți atât de sigură că se afla în mașină, doamnă Miller? Și de ce pe bancheta din spate?

Amber își dădu seama, ca prin ceață, că făcuse o greșală, dar în mintea ei soarta genții era pe primul loc.

– Arthur își mișcă mult picioarele... în fine, le mișca mult, și nu voiam să riște să calce pe ea, așa că l-am rugat să-mi promită că avea s-o pună în spate, ca să fiu sigură că nu mi-o strică.

Și, cu nelinește crescândă, insistă:

– Acolo era, nu-i așa?

– Eșarfa, da. Dar nici urmă de geantă.

– Cum, vreți să spuneți că a *dispărut*? Că mi-a fost furată?

– Nu era în mașina soțului dumneavoastră când am examinat-o, altceva nu pot să vă spun, doamnă.

– Dar trebuie s-o găsiți! Țipă Amber, cu voce ascutită. Trebuie neapărat!

Deci, numărul femeilor pe care cei doi polițiști le văzuseră plângând *cu adevărat* se mărise cu o unitate. Nici chiar un amator n-ar fi avut cum să se înșele. Pe obrajii lui Amber se rostogoleau lacrimi mari, întinzându-i machiajul și făcând-o să arate aproape urâtă. Batista ca pânda de păianjen nu reușea decât să agraveze stricăciunile. Tânăra femeie nu părea să mai fie conștientă de motivul pentru care cei doi se aflau acolo și, suspinând deznădăjduită, le dădea detalii după detalii:

– N-am să mi-o iert niciodată! Ar fi trebuit s-o duc eu însămi... și tot eu s-o iau înapoi! Înțelegeți, o agățasem în clanța portierei și, trăgând, i-am făcut o zgârietură oribilă, chiar în mijlocul părții care se vede când țin geanta în mână!

Cam deconcertați, polițiștii dădură totuși dovadă de multă răbdare, răspunzând chiar destul de politicoasă când Amber le ordonă să caute prețiosul obiect până și-n gaură de șarpe.

Îi cerură o descriere detaliată, iar Amber, învingându-și un moment durerea, le furniză o cantitate de detalii impresionantă. Mai întâi dimensiunile exacte, apoi o imagine completă a aspectului exterior, cu o mică frază despre luciul pielii. După aceea, trecu la conținut; trei rânduri de compartimente garnisite cu toate accesoriile pe care și le-ar putea dori o femeie elegantă. Le enumeră unele după altele, fără să uite trusa de manichiură, nici flacoanele pe care le lăsase în geantă, când i-o încredințase furnizorului pentru efectuarea reparațiilor.

Superintendentul se arătă destul de descurajat. Povestea asta cu geanta din piele de crocodil (o geantă care valora o sută douăzeci de lire sterline!) contrazicea teoria furtului fictiv... dacă era adevărată, bineînțeles.

Polițiștii începură s-o verifice în amănunt. Mai întâi, i se adresară comerciantului care reparase ruptura, apoi îl chestionară pe angajatul garajului vecin cu Greenfellow's Club. Domnul Miller depusese într-adevăr la biroul garajului o geantă din piele de crocodil, indicând că era vorba de un obiect de valoare. Angajatul o pusese cu mâna lui pe bancheta din spate a mașinii, când arhitectul se așezase la volan pentru ultima oară în viața lui.

Nimeni nu depusese o geantă de acest gen la garderoba localului „*Palais de Danse*“, nimeni nu găsisese vreuna de-a lungul drumului nou amenajat. Dacă furtul nu era decât o fentă, de ce ar mai fi complicat lucrurile cu acel necesar de toaletă de care ar fi fost dificil să se debaraseze... ba chiar imposibil într-un timp atât de scurt ca acela care se scur-

sese între momentul asasinatului și cel când Jim Preston li se alăturase din nou doamnei Miller și surorii sale, la dancing.

Ceea ce însemna că, dacă dispariția banilor era doar o stratagemă destinată să inducă poliția în eroare, geanta din piele de crocodil fusese furată cu adevărat, de altă persoană decât Jim Preston, în timp ce mașina staționa pe terenul viran.

Dacă indiciile care făceau din Preston un posibil suspect se vedeau numeroase, trebuia totuși să recunoască faptul că natura lor avea un aspect deplorabil de negativ. Deși defunctul avusese asupra lui o sumă de bani și de obiecte de preț a căror valoare se cifra la peste două sute de lire sterline, el își oprise mașina în apropierea unui loc viran, pe un drum secundar dat recent în circulație. Prin urmare, probabil că se întâlnise cu o persoană pe care o cunoștea cel puțin din vedere. De ce n-ar fi putut această persoană să fie Jim Preston?

Arthur Miller coborâse din mașină (de bunăvoie sau nu – asta rămânea de văzut). Cadavrul lui fusese găsit în șanț, la câțiva metri distanță, împreună cu sacul de pânză ce purta numărul Clubului Green-fellow's, golit de conținut. În plus, Preston recunoștea că aflate de la doamna Miller că soțul ei venea pe drumul cel nou, ca s-o ia acasă. Membrii Clubului confirmaseră conversația telefonică. Pe de altă parte, nimeni nu era în măsură să afirme că Jim Preston se aflate într-adevăr la „Palais de Danse” între orele zece și zece și-un sfert.

Asociate unele cu celelalte, toate aceste fapte diverse ar fi avut o anumită forță de convingere... dacă polițiștii ar fi putut dovedi prezența lui Jim Preston la locul crimei, în momentul critic. În lipsa acestei dovezi, era imposibil să-l trimită pe eșafod, dacă nu săvârșise o greșeală oarecare.

Prin urmare, juriul Parchetului civil a pronunțat un verdict de „omucidere comisă de una sau mai multe persoane necunoscute”, ceea ce i-a permis poliției locale să facă apel la Scotland Yard. Scotland Yard-ul s-a abținut să ia oficial poziție pentru sau contra lui Jim Preston, dar n-a reușit nici el să stabilească prezumpția de vinovăție care i-ar fi permis să-l aresteze.

* * *

Dacă Jim Preston sfârșise prin a accepta, cam fără tragere de inimă, teza „gestului caritabil”, o făcuse pentru că dorea să trăiască, împreună

cu femeia pe care o iubea, în văzul tuturor și respectând convențiile sociale. Știa de la Amber că soțul ei ar fi refuzat cu îndărătnicie să divorțeze, iar pe de altă parte frumoasa, dar egoista femeie nu-și dăduse niciodată osteneala de a combate scrupulele pe care ideea unei legături prelungite le făcea să apară în sufletul amantului ei.

Or, dacă asasinezi pe cineva ca să poți respecta mai ușor convențiile sociale, te comporți la fel de ușuratic ca și cum le-ai trimite la plimbare imediat după ce ai comis crima. De exemplu, convențiile îi cereau lui Amber să-și impună o perioadă de mare doliu, lucru care îi scăpase din vedere când visa la avantajele (pentru supraviețuitori) ale „gestului caritabil”. De asemenea, a fost foarte ofuscată când Jim Preston a părăsit tribunalul Parchetului civil fără a se oferi s-o conducă acasă, iar puțin mai târziu i-a dat un telefon ca să-l întrebe dacă era supărat pe ea.

– Să fim serioși, Amber, dacă te duceam acasă, îți dai seama ce scandal ar fi ieșit, îi explică el. Gândește-te puțin și vei vedea că am dreptate. În orice caz, lucrurile astea nu e bine să le discutăm prin telefon.

– Da, înțeleg foarte bine, Jim. Sunt așa de bulversată încât nici nu-mi mai dau prea bine seama ce fac. Nici nu poți veni la mine, dacă stau să mă gândesc. Și-atunci, ce putem face ca să ne vedem?

– Fie aici, fie acolo, lumea ar începe să vorbească vrute și nevrute dacă ne-am întâlni acum. Știi, puicuța mea... ar trebui să te dai la fund un timp... să alegi o pensiune de familie, civilizată, și să te instalezi acolo pentru o lună, două... Ce-ai zice de Devon? În Sud trebuie să fie timp frumos, iar odihna îți va face bine!

– O lună! Ce urât din partea ta să spui una ca asta, Jim. Nimic nu ne-ar împiedica să ne întâlnim la Londra, dacă ai dori cu adevărat să mă vezi!

– Nu, Amber, nu în momentul de față. Trebuie să ținem seama de situația ta.

Din receptor se auzi un murmur dezaprobat.

– De altfel, pentru moment nici nu e prea recomandabil să ne telefonăm.

Amber închise. Era pentru prima oară când își manifesta proasta dispoziție.

„Biet copilaș”, își spuse Jim „Dacă e nervoasă, are o mulțime de scuze. Nu și-a dat seama ce dificultăți o așteptau!”

Linia telefonică nu era cuplată la o centrală de ascultare – cunoștințele tehnice ale lui Jim îi permiteau să fie sigur de acest lucru – dar comunicațiile puteau fi puse sub supraveghere în orice moment. Dar dacă

recenta văduvă începea să-și deschidă sufletul înainte ca el s-o poată întrerupe...

Trebuia să găsească un mijloc pentru a scăpa de aceste apeluri. Viața lui Jim a devenit o serie de manevre complicate, respingătoare pentru rectitudinea lui, făcându-l să-și piardă timpul și devenind cu repeziciune o pacoste infernal de jenantă.

Dar conflictul a fost evitat. Prin intermediul lui Kathrine – sora lui Amber – Jim i-a dat întâlnire într-o cearărie londoneză. Kathrine i-a lăsat singuri o jumătate de oră, interval la sfârșitul căruia Amber a consimțit – nu să se instaleze într-o pensiune de familie, ci să se cazeze în cel mai elegant hotel din Torquay.

– Avocatul mi-a spus că Arthur mi-a lăsat o moștenire din care pot trăi foarte comod. Prin urmare, n-ar avea nici un rost să fac „economii”, ducându-mă să mă îngrop într-un loc unde n-aș putea să mă simt bine – nu găsești?

Jim nu avusese în vedere și posibilitatea unui „gest caritabil” care să-i aducă beneficii financiare.

– Asta-i treaba ta, puicuțo, dar când vom trăi împreună, ceea ce ai de la Miller îți va servi numai drept bani de buzunar.

– Va fi epatant! Când ne căsătorim?

– Mă rog, de obicei se așteaptă un an.

Amber fu oripilată.

– Dar nu pot să rămân singură un an! M-aș îmbolnăvi! Cât despre să stau cu familia mea, nu, micuțule! Poate că sunt nedreaptă cu oamenii ăia, dar am impresia că nu țin deloc să mă vadă printre ei.

– Ascultă... poate am reuși să scurtăm amânarea la șase luni. Vom vedea cum mai evoluează lucrurile și, până așteptăm, nimic nu ne împiedică să ne reîntâlnim aici la întoarcerea ta de la Torquay.

Amber se simțea nefericită și nu s-ar fi codit să se smiorcăie puțin-tel, dar se înclină cu curaj în fața hotărârii amantului ei.

– Îmi vei scrie în fiecare zi, nu-i așa, Jim?

– Nu-ți voi scrie absolut nici un cuvânt și ai să-mi faci plăcerea de a nu-mi scrie nici tu. Îmi vei trimite veștile prin Kathrine, iar eu voi face același lucru. Nu e cazul să strici totul tocmai acum, Amber! Uite-o pe sora ta că se întoarce.

Și, fără prea multă convingere, adăugă:

– Continuă să fii la fel de curajoasă, puicuța mea. Timpul va trece repede și vom avea la dispoziție toată viața ca să ne scoatem părleala.

Văzând că sora ei se apropia, Amber se reculese. Stabiliseră ca tinerile femei să plece primele, iar Jim tocmai îi mulțumea lui Kathrine, când Amber îi intreruse brusc:

– O! Jim, am uitat să-ți vorbesc despre polițiști!

Jim simți un soi de teroare animalică, amestecată cu un soi de ură momentană contra celei a cărei nesocotință îi puneia viața în pericol clipă de clipă.

– Știi, iubitele, că n-a lipsit mult să mă iau la hartă cu superintendentul? Sunt convinsă că omul ăsta nu-și dă deloc silința să-mi găsească trusa de toaletă. I-am spus verde-n față ce părere am și i-am prevenit că-i voi cere avocatului să-i scrie pe tema asta!

Când rămase singur, Jim încercă să-și pună de acord sentimentele contradictorii pe care i le inspira tânăra femeie. Amber se străduia să uite de asasinarea lui Arthur și, după toate probabilitățile, reușea. Probabil era convinsă că ea nu jucase nici un rol în toată povestea, la fel cum crezuse, odinioară, că nu-i dorea soțului ei moartea decât din bunătate sufletească.

Cu siguranță, Amber nu-și dădea seama în ce pericol se afla. Când amantul ei îi explicase că era la fel de compromisă ca el, nu-i pusese cuvântul la îndoială, dar creierul ei de găină nu reușea să conceapă ideea că, telefonându-i unui om pentru a-i cere s-o ducă acasă echivala, în ochii judecătorului, cu asasinarea acelui om cu propriile ei mâini.

Corolarul era extrem de demoralizant: incapabilă să-și facă griji pentru orice altceva în afara propriei sale persoane, pierderea unei genți la care ținea o afecta mai mult decât pericolul prin care trecea amantul ei.

„Ceea ce demonstrează că nu e la fel de proastă'ca mine“, conchise el.

* * *

În luna octombrie, când se căsătorii oficial cu Amber, Jim fu surprins cel dintâi să constate că încă era liber, când de șase luni cuvintele necuturate ale tinerei femei ar fi trebuit să-i trimită pe amândoi în închisoare, de mai multe ori pe zi.

Dar, în schimb, nu avea nici o senzație de triumf când privea obiectul dorințelor sale agățat prin lege la brațul lui. Marea pasiune care, o clipă, făcuse din el alt om se stinsese puțin câte puțin, sufocată de bietele șiretlicuri pe care trebuia să le folosească zilnic pentru a salva aparențele.

Își supusese unui nou examen sentimentele pe care i le inspira Amber, iar concluziile sale erau din nou diferite de cele precedente. În prezent, amărăciunea resimțită în fața superficialității incurabile a proaspetei sale soții i se părea la fel de absurdă ca adorația totală de la început. Atracția fizică pe care o exercita asupra lui rămânea la fel de puternică, desigur, dar acum Jim o vedea pe Amber așa cum era: o tâmpică, docilă dacă știai cum s-o iei, posesoare a unor virtuți agreabile de plan secund. Una peste alta, continua să toarcă atunci când era mângâiată! „Să profităm la maximum de pe urma calităților ei, iar de celelalte să nu ne ocupăm”, conchise el.

Amber fu cea care propuse să-și petreacă luna de miere în hotelul de la Torquay unde se desfășuraseră primele săptămâni ale văduviei sale, iar ideea de a se găsi acolo părea să-i producă tinerei femei tot atâta plăcere ca și aceea a căsătoriei lor. După o perioadă de despărțire atât de îndelungată, Jim Preston nu mai era în mintea ei decât un bărbat destul de arătos („o, iubitul meu de vis, strânge-mă în brațe!”), care nu putea avea altă dorință mai mare decât aceea de a o face pe ea fericită.

Pentru Jim, acele patru săptămâni departe de garaj au constituit o vacanță agreabilă. După tensiunea oboșitoare din ultimele luni, găsea odihnitoare flecăreala puerilă a lui Amber. Fără a se ofusca, a observat că-și făcuse numeroase relații prin rândurile clientelei masculine a hotelului. În ultima săptămână, însă, un tânăr pe care ea îl numea „Will” – băiat născut cu noroc și posesor al unei dezinvolturi mondene mult mai mare decât a lui Jim – a ajuns să-i inspire o gelozie de-a dreptul fizică.

La întoarcere, Jim a refuzat să locuiască în casa pe care Amber o moștenise de la Arthur Miller. Prin urmare, Amber a vândut-o, iar banii au fost consacrați îmbogățirii unei garderobe deja amplu înzestrată. Noul cuplu s-a instalat în locuința lui Jim, situată într-o poziție comodă, aproape de garaj.

Amber s-a dovedit a fi o gospodină destul de competentă și, lucru și mai neașteptat, activă și metodică, ceea ce-i permitea să aibă mult timp liber. Afacerile lui Jim continuau să evolueze, acaparându-l din ce în ce mai mult.

În materie de comerț, Amber avea idei extrem de simple. Când muncești pe cont propriu, nu e evident că-ți poți cumpăra tot ce ai chef? Încă din primele luni ale căsniciei lor, această frumoasă teorie a provocat conflicte după conflicte. Dar certurile lor, oricât de frecvente, nu durau

niciodată prea mult. Amber îi deplângea întotdeauna sincer pe cei care aveau ghinionul să-i displace, ceea ce o împiedica să le poarte pică. La scurt timp după o altercație de acest gen (pe care ea deja o uitase... dar soțul ei, nu), a declarat pe neașteptate:

- Apropo, ți-am spus că m-am dus la Scotland Yard să mă interesez de geantă și ăia n-au făcut nimic nici până acum?

- Of, mai lasă-mă-n pace cu prostiile astea! strigă Jim, furios.

Și ieși, trântind ușa.

„Dacă gențile sunt atât de importante pentru ea“, medita el, „n-are decât să-și cumpere una și să terminăm o dată cu povestea asta! La urma urmei, a moștenit averea lui Miller... nu duce lipsă de bani!“ Jim nu-și dădea seama că, pentru femeile ca Amber, nimicurile plăcute ale vieții nu au Savoie decât cu condiția de a fi depuse la picioarele lor de admiratori înfocați. Dar, în schimb, vedea limpede că accesul lui de furie reprezenta o revenire la linia de conduită pe care o adoptase în ziua hotărârii de a accepta defectele lui Amber, pe lângă calitățile ei.

Prin urmare, se duse la Lorota - pe Regent Street - și ceru o geantă din piele de crocodil garnisită cu accesorii de toaletă.

- Aș dori articolul de o sută douăzeci de lire sterline, preciză el.

- Regret enorm, domnule, dar pentru moment nu avem nimic la acest preț. Putem să vă arătăm una la o sută cincizeci de lire sterline, sau, dacă doriți un articol mai puțin scump, avem ceva excelent la nouăzeci de guinee. Cu garnituri de aur, bineînțeles.

Jim ezită un moment, apoi alege articolul de nouăzeci de guinee. Aceasta era o greșală pe care un om de afaceri ca el n-ar fi trebuit s-o comită, dar un cadou de nouăzeci de guinee i se părea cu adevărat suficient pentru a face uitat un minut de nerăbdare.

Când ajunsese acasă (la orele patru după-amiază, în loc de șapte seara), Amber conversa la telefon cu „Will“. Jim aștepta sfârșitul convorbirii pentru a scoate geanta.

- Jim, *iubitule!* se aruncă Amber la gâtul lui. Știi cât ador pielea de crocodil! O, dar este într-un totu asemănătoare cu a mea!

Tânără femeie mișcă în lumină pielea de crocodil, cu mici exclamații de plăcere.

- Și sunt *sigură* că are trei rânduri de accesorii, cu o trusă mică și draguță de manichiură!

Și deschise febril geanta.

- O! gemu ea, incapabilă ca un copil să-și ascundă dezamăgirea. Poate că trusa de manichiură e pe cealaltă parte?

Dar modelul de nouăzeci de guinee – Jim înțeluse imediat – nu conținea decât două rânduri de accesorii și nici un instrument pentru îngrijirea unghiilor unei femei cochete. Jim avu sentimentul că Lorota îl escrocaser.

Stând în picioare lângă geanta larg deschisă, Amber își privea soțul cu ochi imenși și umezi:

– Jim... haide, iubitele, n-o pune așa la inimă. E păcat... dar, ce vrei, asta e!

Încruntat, Jim Preston se uită pe rând la soția lui, apoi la geantă, după care, fără nici o schimbare de expresie, trânti în trusă un magistral șut, care o expedie în zbor spre o vază japoneză plasată în capătul opus al camerei. Vaza (una dintre rarele contribuții ale lui Amber la decorațiunile interioare ale casei) se sfărâmă în mii de cioburi, iar trusa căzu pe podea, într-o stare jalnică.

Rămas singur în salon, Jim se duse să adune resturile trusei și le aruncă în sobă. Apoi, se duse la garaj, unde lucra până la ora zece seara.

Din acest incident, Amber deduse că Jim n-o mai iubea – concluzie corectă a unui raționament fals. Îl părăsi pentru „Will“, fără ca de această dată să-și mai impună oboseala amânare pentru a închide gura lumii. Prin urmare, bârfele se dezlănțuiră într-o veselie (dacă putem spune așa), dar în curând trebui să înceteze, căci vecinii, la fel ca Jim însuși, nu știau nici adresa, nici numele real al lui „Will“.

* * *

Vizita lui Amber la Scotland Yard coincisese cu faza activă a anchetei. Inspectorul principal Douglas a recunoscut binevoitor că regăsirea genții era „de cea mai mare importanță“ – dar nu din aceleași motive cu ale vizitatoarei lui. De fapt, părea evident că Jim Preston nu luase aceea trusă, căci nu ar fi avut posibilitatea să se debaraseze de ea. Și, întrucât era foarte probabil ca hoțul să fie unul și același cu asasinul, dacă reușeau să demonstreze că geanta fusese furată de un terț, nevinovăția lui Preston se demonstra de la sine.

Încă de la începutul anchetei, polițiștii au primit o informație dintre cele mai promițătoare. Un zilier fără domiciliu fix, cunoscut sub numele de Conrad-Smălțuitorul (deși nu exercitase niciodată această profesiune), petrecuse trei săptămâni într-o pensiune din Greenvale, după care, cu opt zile înaintea asasinării lui Miller, venise să se stabilească la Warthame. Angajat timp de o lună ca ajutor de grădinar în parcul municipal,

dispăruse în noaptea crimei, fără a mai reveni niciodată să ceară cele două lire sterline și nouă șilingi pe care i le datora primăria pentru serviciile lui.

Poliția și-a întins plasa peste întreaga regiune, dar fără nici un rezultat. Atunci, asupra afacerii s-au repezit zierele, iar Douglas și-a spus că acum, poate, individul avea să fie găsit în fine... dar în nici un caz geanta, care putuse fi arsă foarte ușor. Iar omul, fără geantă, nu prezenta un interes prea mare pentru Scotland Yard.

Totuși, a trebuit să treacă doi ani până când poliția a pus mâna pe Smălțuitor, iar în acel moment dosarul afacerii Miller trecuse de mult timp în arhivele Biroului cazurilor clasate.

În acest interval, McCormick nu dusese lipsă de activitate. Prin birou au defilat nu mai puțin de cinci genți din piele de crocodil (dintre care trei cu garnituri de aur), iar două dintre acestea nu au fost reclamate niciodată. Și iată că, la douăzeci și șapte de luni după moartea lui Miller, apărea o a șasea, care părea să fie într-adevăr cea căutată!

Relatarea descoperirii ei i s-a părut foarte banală inspectorului McCormick. Un camion de șase tone dădărase o parte din zidul unei case din Wiltshire, în timp ce șoferul îl conducea neatent în marșarier. Printre resturi s-a găsit un cufăr de lemn, închis cu un lacăt. Oamenii de la Serviciul de Recuperare l-au deschis. Conținea un anumit număr de obiecte care figurau pe listele poliției ca „dispărute, probabil furate”, iar printre acestea exista și o trusă de voiaj din piele de crocodil, cu garnituri de aur și însemnată cu inițialele „P.C.”.

În acea casă locuia o bătrână săracă și singură, pe nume Mence. Cufărul îi aparținea fiului ei, un băiat cu apucături de vagabond, care venea din când în când să stea cu ea câteva zile, dar nu mai trecuse s-o vadă de doi ani. Polițiștii au continuat să pună întrebări, pentru a descoperi că hoinarul părea să fie într-adevăr Conrad-Smălțuitorul. Femeia a recunoscut că navigase – fără a fi fost totuși marină – și, în cele din urmă, a mărturisit că pentru moment fiul ei ispășea, în Scoția, o pedeapsă de trei ani cu închisoarea, din care îi mai rămăseseră de executat doi.

„Cred că frige”, și-a spus McCormick. Dar, rămânând prudent, a reflectat că, la urma urmei, „P.C.” putea să însemne și Polly Crisp, Peggy Crumb sau oricare altele dintre numeroasele nume și prenume engleze care începeau cu acele litere. Prin urmare, a luat din nou dosarul Miller, concentrându-se asupra descrierii minuțioase a genții, făcută de tânăra văduvă. În continuare, a procedat la o verificare la Lorota, după care a

pornit în căutarea lui Amber, pentru a o invita la Sidwell College ca să-și identifice oficial obiectul.

A ajuns la familia Preston după ce Jim plecase la garaj și, când a cerut so vadă pe doamna Preston, femeia de serviciu i-a răspuns:

– Ar fi mai bine să vorbiți cu domnul. O să vă zică mai bine, că mine ce se întâmplă!

„Începe bine“, își spuse detectivul.

Stăpânul casei i-a explicat foarte sincer situația, insistând mai ales asupra faptului că nu știa unde se afla soția lui.

– Nici măcar nu știu dacă e în Anglia sau în străinătate, a conchis el.

Dar, în timp ce vorbea, Jim se întreba neliniștit ce-avea să se întâmple când poliția o interoga din nou pe Amber.

– Dacă vă pot fi de vreun folos pentru identificarea genții...

– Vă mulțumesc, domnule Preston.

McCormick accepta întotdeauna ajutoarele oferite... chiar dacă nu avea intenția să le folosească.

– De fapt, am avea nevoie de dumneavoastră în primul rând pentru altceva. Smălțuitorul – Mence, pe adevăratul său nume – susține că, în perioada respectivă, lucrase temporar la dumneavoastră, ca spălător de mașini. Mai degrabă în legătură cu asta am avea nevoie de o identificare.

– Se poate să fi lucrat la mine fără ca eu să-l fi văzut. În cea mai mare parte a timpului stau închis în biroul meu.

– O, dar nu este cazul, domnule Preston. El este cel care susține că vă cunoaște, așa că am dori să vedem dacă e capabil să vă repereze dintr-un grup de persoane. Dacă-mi permiteți să dau un telefon de la dumneavoastră, când sosim totul va fi gata.

Perspectiva acestei ceremonii nu-l încânta deloc pe Jim, dar ar fi fost periculos să refuze.

– E vorba de un furtisag mărunț... o simplă formalitate, explică McCormick, în mașina cu care mergeau spre Scotland Yard. Nu valoarea obiectului are importanță, ci natura sa. Haideti, domnule Preston, între noi fie vorba, afacerea asta Miller v-a cam otrăvit existența, nu? Nu sunt autorizat să vă vorbesc despre asta, dar după ce rezolvăm povestea cu geanta... dacă se dovedește că Spoitorul l-a asasinat pe Miller, pariez că veți fi foarte ușurați!

– Aha! Înțeleg...

Jim nu se gândise niciodată că un nevinovat putea risca să fie acuzat de crimă. Să lase un alt om să fie spânzurat pentru un omor comis de el

însuși i se părea la fel de neloial ca... a înșela un client asupra calității unei mașini, de exemplu. Era un lucru pe care trebuia să-l evite, dacă o putea face fără să se compromită prea mult.

– Ne-a servit o istorie imposibilă... continua McCormick. Cică a găsit mașina abandonată pe terenul viran și, fără să vadă cadavrul, și-a înșușit geanta și alte câteva articole.

Polițistul râse ușor, amuzat.

– Cu cazierul lui judiciar, cred că știe prea bine că nici un juriu din lume n-o să-i înghită povestea asta!

La Scotland Yard, Jim fu primit amical de inspectorul principal Douglas. Peste câteva clipe, un sergent îl conduse într-o curte unde se alinie împreună cu o duzină de oameni, având în majoritate aceeași tipologie cu a lui.

Conrad-Smăltuitorul, îmbrăcat cu costumul lui dintotdeauna, dar fără cravată, primi ordin să-i treacă în revistă. Jim riscă să arunce o privire spre el. Smăltuitorul se opri o clipă în fața lui – era clar că îl recunoscuse – apoi, fără să spună nimic, își continuă mersul până la capătul rândului.

– Nici n-a durat mult! exclamă vesel McCormick, când micul grup se împrăstie. Sergentul ne va trimite imediat raportul.

Îl conduse pe Jim Preston spre biroul lui, iar pe drum li se alătură și Douglas.

– Domnul Preston a promis că ne va ajuta să-i găsim soția, îi explică McCormick inspectorului principal. Mi-ai spus că ai nevoie de ea ca să identifice geanta, mai ții minte, șefule?

În biroul lui McCormick domnea scandaloasa dezordine tipică din partea lui. Un coș de picnic cu un termos în el trona pe un fișier metalic uriaș, iar pe jos era întinsă o hartă plină cu stegulețe înfipite în ea. Pe birou, o carte de telefon larg deschisă dispărea în parte sub o geantă din piele de crocodil, care atrase imediat atenția lui Jim.

– O luă, sucind-o și răsucind-o între mâini, apoi o puse la loc, zâmbind larg spre cei doi polițiști. Tocmai găsisse mijlocul de a-l exonera pe Smăltuitor, punând capăt acelei anchete supărătoare.

– Nu e cea căutată! anunță el.

Și, întrucât McCormick îl privea nedumerit, adăugă:

– Seamănă cu geanta soției mele, dar nu e aceeași.

– Fir-ar să fie!

McCormick se întoarse spășit spre inspectorul principal, care se încrunta vizibil.

– Nu înțeleg ce s-a întâmplat, șefule.

Apoi, întorcându-se din nou spre Jim, îl întreabă:

– Sunteți sigur de ceea ce afirmați, domnule Preston?

– Absolut sigur, domnule inspector. Geanta soției mele avea pe fund inițialele „P.C.“, decupate. Pe asta n-au fost aplicate niciodată.

– Dar cum se poate, domnule Preston, replică McCormick cu o răbdare cam forțată – soția dumneavoastră, doamna Miller, cum se numea atunci – ne-a făcut o descriere minuțioasă a genții. Două sute treizeci de cuvinte de explicații detaliate! Flacoanele... periutele... trusa de manichiură... Însă n-a făcut nici o aluzie la inițiale!

– O fi uitat. I se întâmplă adesea să uite tocmai esențialul! Dar inițialele erau acolo. Cu caractere englezești, nu tipografice.

– Ca astea?

McCormick ridică harta care ocupa atâta loc pe jos, făcând să apară o a doua geantă. O geantă care nu mai era prea nouă, dar purta inițialele „P.C.“, în fonturi englezești sobre.

Jim o privi cu un aer dezgustat. Ce porcărie! De-acum, Smălțitorul era bun de spânzurătoare. Iar el, Jim, trebuia să găsească o soluție pentru a trăi cât putea cu sentimentul neplăcut că nu reușise să-l scape.

– Da, recunosc el, e geanta ei.

– E vina mea, numai vina mea, gemu McCormick. N-am altă scuză decât lipsa de spațiu de aici. Mi se trimit toate...

Se întrerupse, la vederea unui polițist care intră ca să-i predea o hârtie lui Douglas.

– Raportul depoziției Smălțu... a deținutului Mence, șefule.

Douglas parcurse raportul, apoi i-l întinse lui McCormick. Acesta îl citi la rândul lui și, cu un gest caracteristic, îl vârî în buzunarul vestei.

– În fine, nu e momentul să vorbim despre micile mele probleme, domnule Preston. Să trecem mai bine la ale dumneavoastră... Regret nepus, dragul meu domn, dar sunt obligat să vă arestez pentru asasinarea lui Arthur Miller.

Jim abia dacă-l auzi pe inspector debitând formula consacrată:

– E de datoria mea să vă avertizez că tot ceea ce veți spune...

Se întreba, febril, dacă era posibil să-l fi văzut cineva în momentul când îl omorâse pe Miller. Dar nu, acolo nu era nimeni, iar în jur nu exista nici o ascunzătoare de unde ar fi putut să fie observat. Crima nu avusese nici un martor.

– Ei bine, inspectore, pot spune că mă uimiți, declară el, calm. Cred că vă cunoașteți... meseria, dar totuși, să vă bazați pe declarațiile unui om cu antecedente penale...

– A, dar Smălțuitorul nu vă acuză de nimic! El n-a făcut decât să vă identifice ca proprietar al garajului unde a lucrat. Pofțiți, citiți și dumneavoastră.

Și scoase hârtia din buzunar, întinzându-i-o lui Jim.

– Dar atunci ce înseamnă toată povestea asta? întrebă acesta, pe un ton tăios.

– Vă referiți la arestarea dumneavoastră? Depoziția doamnei Miller – a soției dumneavoastră, vreau să spun – este cea care v-a compromis.

La vederea expresiei neîncrezătoare a interlocutorului său, McCormick continuă să explice:

– Să revenim la doamna Miller, din moment ce așa se numea în acel moment. Nu a *uitat* deloc de inițialele de pe geantă. De unde știu asta? vă veți întreba. Pur și simplu, pentru că nu le-a văzut niciodată! Lorota s-a străduit cât a putut să facă zgârietura să dispară, dar celebrul său procedeu de reparație fără urmă n-a mers. Atunci, s-a hotărât să ascundă stricăciunile, decupând inițialele în piele... ceea ce, de obicei, nu se face cu pielea de crocodil. *Doamna Miller nu știa că pe geanta sa existau aceste inițiale.* Dumneavoastră, însă, știți, domnule Preston. Și cum o putuserăți afla? Numai dacă erați asasinul lui Miller. Propriile dumneavoastră declarații confirmă că n-ar fi fost posibil să vedeți aceste inițiale *în nici un alt loc și în nici un alt moment!*

Jim strânse puțin din pleoape, căutând zadarnic o explicație.

– N-ai avut noroc, Preston. N-am fi ajuns niciodată la dumneata, dacă soția dumitale nu venea să ne bată la cap cu geanta ei. Știm că ea i-a telefonat lui Arthur Miller ca să-l atragă în capcană. Așa că... ce-ar fi să ne spui toată povestea?

Își sacrificase viața pentru o păpușă fără creier. Dezvăluirea complicității ei ar fi fost un omagiu pe care Jim i-l refuză.

– Povestea e simplă: n-ar fi fost niciodată capabilă să se angajeze într-o asemenea acțiune. Eram lângă cabina telefonică, la „*Palais de Danse*“, iar când am auzit ce-i spunea soțului ei, am înțeles că mi se oferea o șansă. Amber n-a știut niciodată că intenționeam să-l omor pe Arthur Miller.

COVORUL UCIGAȘ

Ați auzit spunându-se, poate, că Anderw Stetson era un comic reputat? Mai mult de-atât: era un actor unic, care juca întotdeauna același rol – rolul unui clown la circ. Sub cupolă, însă, n-a apărut niciodată. În timpul ultimilor lui cinci ani de viață, a jucat pe scena propriului său teatru din West End, unde locurile la galerie și la sală costau de două ori mai ieftin decât în celelalte teatre, pe când fotoliile orchestrei și lojile aveau preț dublu.

Glumele lui și jocul de scenă – după cum au remarcat eminenții istorici ai teatrului și ai circului – erau vechi cât bătrânul Noe. De exemplu, acel număr tocit până la prăsele în care clownul care-i ajută pe mășiniști să înfășoare un covor se împiedică și este înfășurat el însuși în covor. Se zice că, în circurile adevărate, numai copiii mici mai fac haz de această pozna. Stetson o prezenta în fața celor mai blazați spectatori din lume. Oamenii din toate categoriile sociale râdeau cu lacrimi, ținându-se de burtă, în fața acestui număr cu covorul care este menționat încă în analele Regatului Boemiei din secolul al XI-lea.

Dar, dacă aveți mai puțin de treizeci de ani, nu aveți de unde ști toate aceste lucruri. Probabil că numele de Anderw Stetson nu vă amintește decât una dintre acele „crime celebre” evocate din când în când de ziare. La drept vorbind, era vorba de un om deja celebru, iar crima lui n-a făcut senzație decât datorită modului neașteptat în care l-a descoperit Scotland Yard-ul.

Cheia misterului nu se găsește în indiciile materiale, ci în personalitatea omului capabil de a ajunge la un asemenea nivel de perfecțiune tehnică. În momentul când Jane, soția lui Stetson, a dispărut în condiții atât de dramatice și a fost găsită moartă, ar fi fost de ajuns ca logicianul de la birou, pentru a-l învinge ușor pe copoiul care miroase piste concrete, să mizeze totul pe geniul lui Stetson, acel geniu cu care știa să-și orbească publicul, făcându-l să râdă până-i ieșeau ochii din cap.

Jane a dispărut în timpul unui cocktail oferit pe peluza casei lor de pe malul Tamisei, la Binbury, în acea joi din luna august a anului 1936. Stetson și-a suspendat reprezentațiile pe toată perioada lunii august, continuând să facă exerciții în sala lui de gimnastică, cinci zile pe săptămână, căci stăpânirea mușchilor îi era la fel de necesară ca agilitatea degetelor pentru un pianist.

Invitații erau douăzeci la număr, cu toții prieteni ai lui Jane. Întrucât Jane se plânsese de răceala lui Anderw față de prietenii pe care-i invita la ei (în realitate, Stetson era un om mai degrabă grav și destul de puțin sociabil în viața particulară), acesta promisese să le prezinte oaspeților un rezumat al conferinței pe care o ținea periodic în universități – și care-l făcuse să primească trei diplome onorifice.

Invitații au fost foarte mândri de acest privilegiu. Șase dintre ei au scos clasicul covor din sala de gimnastică, a cărei poartă cu două batante se deschidea spre grădină; alții s-au însărcinat de platoul cu cupa înșurubată și măștile pentru numărul câinelui cu două capete. Toți își disputau onoarea de a fi aleși ca parteneri pentru a înfășura covorul în timpul demonstrației lui Stetson.

– Conform tradiției, clownul este o ființă sub-umană, care se străduiește să atingă nivelul umanității. Clownul nu se comportă niciodată în mod conștient ca un imbecil. El dorește cu disperare să-i ajute pe oamenii normali să înfășoare covorul, într-un mod la fel de normal. Observați-mi umerii în timp ce mă apropiez de mașiniștii aplecați asupra covorului.

Și începu să descompună mecanismul numărului cu covorul. Veni apoi rândul câinelui cu două capete. Grădina cobora până la fluviu, pe parcursul a trei peluze în trepte. Jane își conduse musafirii pe a doua peluză, la o oarecare distanță de covor.

Timp de șase minute în cap, Stetson prezentă istoria acestui număr care origina de la curtea regelui Henric al VIII-lea, după care, întorcându-se spre tava cu cupă, spuse:

– În acest număr, neliniștea este exprimată exclusiv cu picioarele, după cum veți vedea. Pentru aceasta, aș avea nevoie de puțin mai mult spațiu. Cred că peluza superioară este destul de mare. Al Covorul o să mă încurce.

– Vreți să-l înfășurăm până la capăt și să-l ducem în sala de gimnastică, domnule Stetson?

Cel care întrebase era Finn Perrish, un băiat destul de tânăr. Stetson se întoarse spre el, ca și cum această propunere l-ar fi surprins.

– Dacă sunteți atât de amabil, spuse el.

În jurul covorului se produse o mică busculadă, la care luară parte și câteva tinere femei. Mai târziu, acestea aveau să fie mândre cu faptul că-l ajutaseră pe marele Stetson să strângă covorul pe care-l folosea pe scenă.

Când toți reveniră din sala de gimnastică, Stetson își reluă expozeul.

– Clownul se umflă în pene pentru că a primit o misiune de mare încredere: îi va duce vin Doamnei. Pentru a descompune mai bine scena, îi voi cere lui Jane să-mi fie parteneră, dacă dorește.

Și, ridicând glasul, strigă:

– Jane, draga mea!

A-l face pe marele om să aștepte era o crimă de neiertat, interzisă chiar și soției lui.

– Jane! strigă în cor invitații. Jane, unde ești? Jane!

Când s-au reconstituit evenimentele după-amiezii, s-a calculat că trebuia să fi fost ora șase și cincizeci de minute. Iar la șase și jumătate, Jane încă se mai agita să-și îndeplinească îndatoririle de gazdă, frumoasă și calmă, într-o rochie din crep de mătase verde.

Disparația ei strică atmosfera, iar Stetson nu-și mai termină conferința. Invitații începură să plece. Ajutoarele benevole duseră în sala de gimnastică platoul și cupa, precum și măștile pentru numărul câinelui cu două capete. La șapte și un sfert plecă și ultimul invitat.

La ora opt, Stetson luă cina, singur, abia atingându-se de mâncare. La opt și jumătate, telefonă la poliția din Reading. Imediat sosi un inspector, însoțit de un sergent. Primele constatări dezvăluiră faptul că doamna Stetson nu făcuse nici o pregătire de plecare. Ar fi fost posibil ca, fără știerea nimănui, să se arunce în fluviu, dar această ipoteză nu fu reținută.

O oră mai târziu, în semn de respect pentru înaltul prestigiu al lui Stetson, apărui comisarul șef în persoană.

– Sunt nevoit, domnule Stetson, să vă pun o întrebare în interesul dumneavoastră...

– Soția mea a fugit cu un amant? îl întrerupse Stetson. Nu, dacă ar fi avut un curtezan în perspectivă, n-ar fi fost prea încântată să-mi dezvăluie și mie faptul.

Magistratul se lăsă convins de acest argument. Ochii lui se îndreptară spre o fotografie mare, care reprezenta o femeie de o frumusețe stranie și rece.

– Aceasta este doamna Stetson?

Soțul făcu un semn afirmativ din cap.

– N-am avut niciodată plăcerea s-o întâlnesc, dar fața ei nu-mi e necunoscută.

– Poate că i-ați văzut mai demult unul dintre numeroasele portrete, la Salon. A fost model. Și, timp de patru ani, înainte de căsătorie, a jucat într-unul din numerele mele.

– Acolo am văzut-o! În scheciul cu „Doamna care nu voia să rădă“.

– Exact. Ar trebui s-o puteți regăsi ușor.

– Dacă până mâine la amiază nu avem nici o veste, vom lansa un apel prin radio, îi promise comisarul șef, retrăgându-se.

La scurt timp după miezul nopții, vineri, polițiștii telefonară. Li se semnalase un caz de amnezie, la Edinburgh, iar femeia de-acolo prezenta o oarecare asemănare cu doamna Stetson.

– Voi lua avionul mâine dimineață la prima oră, declară Stetson.

Înainte de plecare, după un mic dejun foarte matinal, îi făcu femeii de serviciu câteva recomandări:

– În dimineața asta vor veni mașiniștii de la teatru ca să pună accesorile în ordine și să le ia pe unele dintre ele. Dacă nu sunt aici la orele unsprezece, dă telefon la teatru și cere-i explicații regizorului tehnic. Când vor veni, fii bună și ajută-i. Dă-le toate lucrurile de care au nevoie.

Mașiniștii au avut nevoie numai de un aspirator.

Când au desfășurat covorul, au descoperit în interior cadavrul lui Jane Stetson.

* * *

Anderw Stetson debutase ca pictor. Își formase tehnica meseriei la „Slade School“, ferindu-se să-și dezvăluie personalitatea. Primele lui tablouri au atras atenția, dar nu i-au adus decât foarte puține comenzi.

În schimb, omul se bucura de un soi de popularitate paradoxală. „Ciudat, nu mă pot abține să-l simpatizez pe Stetson“, spuneau unii. Avea o viață ireproșabilă. Totuși, oamenii găseau pretexte pentru a-l evita. Unii insinuuau că această suspiciune instinctivă trebuia neapărat să aibă o cauză secretă, dar nimeni nu era capabil s-o definească.

Fizicul lui nu avea nimic anormal, decât poate faptul că, dacă atunci când îl vedeai pentru prima oară stătea așezat, ți-l imaginai înalt și robust, când de fapt Stetson nu era decât un om de statură medie. Această impresie o dădea chipul lui, un chip masiv, alungit, slab, de călugăr erudit; avea gura prelungă, cu buze subțiri, iar în ochii îndepărtați, de un albatru cu totul deosebit, se citea o expresie blândă.

Când Stormfield a devenit ministru, i-a comandat lui Stetson să-i facă portretul, dar la sfârșit a refuzat să-l accepte, sub pretextul că nu semăna cu el. Aron Jim, autorul dramatic care mai târziu avea să primească titlul de cavalier, i-a dat lui Stetson o sută de guinee pentru portret.

– Îl cumpăr, Stetson, pentru că este o operă remarcabilă, precum și pentru că întotdeauna l-am detestat pe Stormfield. Christoase, portretul ăsta a trebuie să fie pentru el ca o lovitură de bici în plină față! Mie îmi arată că acest om puternic e un biet diavol la fel ca mine și nu-l voi mai detesta. Înțelegi ce vreau să spun?

– Nu, răspunse Stetson, dar banii dumitale sunt o mană cerească.

– Într-adevăr? N-ar trebui să fie așa, pentru un om cu talentul dumitale.

Aron Jim nu-și putea stăpâni simpatia la adresa tânărului pictor.

– Dacă ești strâmtorat, de ce nu-ți încerci norocul în domeniul caricaturii? Ți-aș putea da câteva recomandări, dacă dorești.

Cu o caricatură a primului ministru sub braț, Stetson s-a dus să-l viziteze pe redactorul șef al unui ziar de opoziție. Redactorul a privit caricatura și a izbucnit în râs – dar râsul i se opri în gât.

– Îmi place, însă n-o pot publica în ziar. Dacă doriți să mi-o vindeți mie, personal, vă dau zece lire sterline.

– Am să v-o fac cadou, răspunse Stetson, dacă îmi spuneți de ce n-o puteți publica, deși vă place.

– Asemănarea este frapantă, însă această caricatură dezvăluie un adevăr insuportabil. E crudă! Îmi inspiră un soi de compasiune irezistibilă față de victima dumneavoastră.

– Mulțumesc, răspunse Stetson, caricatura vă aparține.

Stetson s-a întors la atelierul lui; regreta amar că cele zece lire sterline pe care mândria îl împiedicase să le accepte. Resursele financiare îi scădeau. Peste trei luni avea să înceapă să viziteze casele de amanet. Se privi într-una dintre oglinzile lui lungi.

– Te crezi spiritual. Nu ești decât un bufon crud. *Clownule!*

Își luă paleta și penelul și începu să-și picteze autoportretul. Absorbit de această sarcină, nu observă că își pictase un chip de clown decât peste patru ore, când termină.

Făcu câțiva pași înapoi, pentru a-și studia opera.

– În viața mea n-am pictat ceva mai reușit! Râse el sufocat, cu lacrimile curgându-i pe obraji. Dar acest portret dezvăluie un adevăr insuportabil. E crud!

Începu să se plimbe prin atelier, cu pașii nesiguri ai unui bețiv.

– La fel mi-a spus și Aron Jim. Înseamnă că am în mine, fără să știu, un fond de cruzime. Dar ceilalți îl observă. Oricât ar fi de politicoși oamenii, nu mă acceptă niciodată ca pe unul de-al lor. Doresc să fiu asemenea celorlalți; vreau să mănânc și să beau și eu fără grijă, să fiu îmbră-

cat la fel. Vreau o femeie care să mă adore și să-mi dăruiască fericită copii. *Vreau să fiu asemenea celorlalți oameni!*

Pradă unui acces de melancolie, Stetson începu să-și plângă singur de milă; dar era destul de inteligent pentru a înțelege că, fără o luptă îndârjită, n-avea să-și poată împlini visul. Reveni la autopoortretul de pe șevalet.

– Dacă-mi voi descărca asupra mea însumi cruzime, ceilalți vor simți față de mine un soi de compasiune irezistibilă. Așa a spus redactorul șef al ziarului. Iar atunci, îi voi putea face să rădă sau să plângă.

Și astfel a găsit Anderw Stetson formula care, peste trei luni, l-a făcut celebru până la sfârșitul zilelor lui.

* * *

Timp de cinci ani, a fost vedeta music-hall-urilor și a făcut turul capitalelor lumii, în săli pline, unde locurile se plăteau în aur. Juca rolul clownului deznădăjduit. Pornea de la premisa că un clown cu chipul albit cu făină nu e deosebit de comic pentru spectatorii moderni. Accentuând această latură tragică a personajului cu o brutalitate care surprindea auditoriul, cucerea simpatia publicului față de clown. Apoi, printr-o însuflețire bruscă, dezlanțuia hohote de râs și ținea atât de bine în mână oamenii, încât reușea să le facă emotivitatea să vibreze conform vechilor procedee îndelung verificate ale meseriei. Chipul palid și idiot al clownului exprima dintr-o dată o sensibilitate deconcertantă, iar poltroneria lui devenea înduioșătoare.

Când filmul sonor a înlocuit music-hall-ul, Stetson și-a cumpărat o sală unde a început să prezinte, cu acompaniament muzical, scenete de o înaltă valoare dramatică.

A cunoscut-o pe Jane la un pictor dintre prietenii lui. Era înaltă, blondă, cu trăsături regulate, talie elegantă, mai mult sculpturală decât grațioasă, mai mult perfectă estetic decât voluptuoasă. Stetson o analiza dintr-un unghi strict profesional.

– Să mă anunți când nu mai ai nevoie de ea, îi ceru el prietenului său, în șoaptă.

– Nici nu mai am nevoie, dacă ai să-i dai ceva de lucru. Îi datorez trei ședințe. Jane, vino să ți-l prezint pe domnul Stetson.

La fel ca multe alte modele, Jane era de o cinste care friza puritanismul; părinții ei îi imprimaseră o distincție puțin afectată, abia perceptibilă. În acea perioadă din viața ei, era conștiincioasă și dezinteresată, fără

să lucreze loial pentru oricine o trata cu respect. Proporțiile ei armonioase îi dădeau înfățișarea unei tinere regine, o idee cam prea solemnă, deghizată în servitoare.

Pe scena teatrului său, Stetson i-a cerut să facă exact ceea ce făcea în atelierele de pictură – adică: să nu se miște, să nu scoată o vorbă, să fie frumoasă și nepăsătoare: Doamna care nu voia să râdă.

În prima seară, Jane fu cât pe ce să compromită totul. Căci, în clipa când sceneta trecea în registru comic, declanșând buna dispoziție, izbucni și ea în râs.

– *Nu râde, idioată mică!* șopti Stetson, atât de veninos încât lui Jane nu-i fu greu deloc să se conformeze.

Improviză abil și evită la limită o ratare a spectacolului, dar în seara aceea aplauzele fură mai puțin însuflețite.

După reprezentație, Jane se duse să bată la ușa cabinei lui. Avea ochii în lacrimi.

– Regret nespus, domnule Stetson. Nici nu mă mir că v-ați infuriat. Dar era atât de caraghios!

– A fost vina mea. Trebuia să te pun să repeți mai mult. Să fii aici mâine la ora zece. O vom lua de la început.

După repetiția de a doua zi, Stetson încă nu era deloc convins. O invită la masă în apartamentul lui, situat deasupra teatrului, iar după prânz o întrebă dacă se simțea sigură de ea.

– Sunt încă destul de neliniștită! Mă tem de momentul când vă împiedicați de covor a doua oară. Ați face să râdă și morții, domnule Stetson!

– Știu că faci mari eforturi. Poate prea mari. Așează-te în acest fotoliu și destinde-te. Așa! Nu te crispa. Lasă-ți voința să se impună ușor asupra spiritului; spune-ți că nu trebuie să râzi. Repetă după mine... „Covorul nu e comic... Tava și cupa nu sunt comice... Nimic din ceea ce face nu e comic... Nu voi mai izbucni niciodată în râs...”

O lăsa să repete și se duse să se odihnească în camera lui. Două ore mai târziu, când reveni în salon, o găsi tot acolo.

– O, cred că am adormit! exclamă Jane, apoi adăugă: nu mai aveți nici un motiv de teamă, domnule Stetson, n-am să mai râd niciodată.

* * *

„Doamna care nu voia să râdă” a fost una dintre scenetele care au înregistrat cel mai mare succes. A ținut afișul timp de patru ani și nu a

încetat să mai fie jucată decât când Jane s-a îmbolnăvit de pneumonie. Stetson i-ar fi putut găsi ușor o înlocuitoare, dar Jane fusese fidelă, capabilă, exactă, iar el, ca patron cinstit, îi datora o anumită considerație.

Pentru a-și juca rolul până la capăt, o vizită la sanatoriu în perioada de convalescență, aducându-i tradiționalii struguri. De patru ani, Jane făcea parte din trupa lui și străbătuse cu el Europa și America; totuși, nu avuseseră nici o conversație personală, iar Stetson nu știa nimic despre viața ei.

Se strădui s-o facă să se relaxeze și descoperi că, atunci când înceta să mai joace rolul femeii de lume, era simplă și agreabilă. Presupunea că avea puțini prieteni și, la următoarea vizită, o întrebă dacă așa era.

– O, nu știu, domnule Stetson. Mă înțeleg bine cu toată lumea, deși îmi păstrez o anumită rezervă. Evident, se întâlnesc destul de des oameni prea întreprinzători, dar mie nu-mi plac. Sunt de părere că majoritatea mă găsesc puțin cam bizară, uneori mă simt foarte singură. Înțelegeți ce vreau să zic?

Stetson înțelegea. Trecuse prin aceleași senzații, de o sută de ori mai accentuate decât ale ei. În acele ore revelatoare când își pictase autoportretul, găsise formula care să-i asigure succesul material, dar nimic altceva.

Cu ocazia următoarei vizite la sanatoriu, o ceru pe Jane în căsătorie.

– O, domnule Stetson! exclamă ea, aproape nevenindu-i să creadă. Bineînțeles, primesc din toată inima, dacă sunteți sigur că aș fi necesară pentru fericirea dumneavoastră.

După câteva momente, adăugă:

– Voi avea nevoie de timp, ca să mă obișnuiesc. Înțelegeți, întotdeauna am găsit că sunteți altfel decât ceilalți.

Lui Stetson i se tăie respirația, ca și cum ar fi primit o lovitură de pumnal.

– Ați fost atât de bun cu mine, prima dată, când am râs! Vă consideram superior tuturor oamenilor, bărbați ca și femei, pe care i-am cunoscut vreodată în viața mea, și încă vă mai consider. Evident, acest lucru mă cam intimidează.

– O, scumpa mea!

Cuprins de recunoștință, Stetson o îmbrățișă drăgăstos.

– Și tu mă intimidezi puțin, Jane, prin faptul că mă ridici atât de sus. Ne vom ajuta unul pe altul.

Ceea ce și au și făcut, timp de trei ani, fiecare în felul lui, căci aveau firi foarte diferite. Conștiințioasa colegă Jane a devenit o soție la fel de

conștiințioasă, străduindu-se să-și servească soțul și să-l bucure. A descoperit că lui Stetson îi plăcea să fie cât mai elegantă posibil și a început să-și organizeze cu mai multă grijă toaleta. Când el nu avea nevoie de prezența ei, și considera că era stăpână pe propriul său timp, îl folosea cum voia. Într-un sens, îl iubea cu adevărat... suficient, în orice caz, pentru a nu-și da seama că nu era sub nici o formă *îndrăgostită* de el.

Puțin câte puțin, Jane s-a transformat, iar tendințele latente din adâncul inimii ei au început să se trezească. Și-a luat în serios rolul de soție a unui om celebru, pe care-l căutau în mod dezinteresat diferite personalități influente. Jane nu era primită în înalta societate, bineînțeles, dar la clubul local de tenis și la cel de iahting o considerau o femeie de lume.

A ajuns să-și formeze un impozant cerc de prieteni. Deși îi trata cu un aer protector, era iubită. Nu râdea niciodată de spiritele lor, însă acel lucru nu mira pe nimeni; în fond, era soția celui mai mare clown din lume. Un tânăr, Finn Perrish, înalt și brunet, de o frumusețe fotogenică de ofițer în Gardă, îi făcea o curte deosebit de asiduă.

Din partea lui, Stetson avea impresia unui fiasco și se învinua pe sine însuși, cu o umilință ascunsă. Jane îi îndeplinea dorințele cu tot atâtea scrupule cu câte îi executase cândva ordinele, în timpul repetițiilor. Îi despărțea, însă, o barieră de netrecut. Deși acest lucru încă nu se întâmplase niciodată, Stetson avea impresia că, într-un moment de neatenție, soția lui i s-ar fi putut adresa din nou cu „domnule Stetson”. În sufletul lui se insinua o anumită convingere, întunecându-i rațiunea: propria lui soție nu-l privea la fel cum își privesc alte femei soții.

Nu avea timp s-o însotească în vizitele ei. Nu apărea la recepțiile date de ea decât ca să facă act de prezență. Se bucura că avea atât de mulți prieteni, dar îi considera zgomotoși și plictisitori.

Într-o după-amiază din prima săptămână a lunii august, când Stetson dormita în salon, îl trezi un sunet neașteptat. Se ridică, buimac. Din grădină se auzi același sunet.

Era râsul lui Jane.

Stetson simți un fior straniu pe șira spinării și, împotriva propriei vointe, își spuse:

„Niciodată n-am auzit-o râzând – de la acea primă reprezentație ratată.”

Alergă în grădină, dar Jane nu se vedea nicăieri. Ocolind un desiș de lauri, Stetson o zări în brațele lui Finn Perrish. Nu se zbătea.

– Finn! O, de ce-ai făcut asta? exclamă ea, cu o voce plină de falsă indignare.

– De ce să ne mințim? Nu te-a deranjat deloc, nu-i așa, iubito?

– Dar e și mai grav. Acum, va trebui să-i spun lui Anderw. Înainte, nici nu merita efortul de a-l neliniști.

Pe vârfurile picioarelor, Stetson se întoarce în salon, unde luă o carte și se așează la loc în fotoliu. Peste câteva minute, sosi și Jane. Își aranjase părul și avea din nou ținuta ireproșabilă.

– Lucine, Finn Perrish m-a pus într-o situație neplăcută. N-a fost un sărut convențional, ci unul adevărat, cred, și în parte sunt responsabilă și eu.

– Nu te agita. Roagă-l să vină aici.

– A plecat. Ești supărat pe mine?

Stetson căzu pe gânduri. Îi venea s-o strângă în brațe până o sufoca și să-i sărute buzele, dar gestul lui n-ar fi declanșat adorabilul râs plin de voie bună, atât de cristalin și armonios! O, cât îi invidia pe ceilalți bărbați, capabili să-și facă nevestele să râdă așa!

– Nu sunt supărat pe tine, Jane. De ce m-aș supăra? Îl iubești?

Jane stătu pe gânduri, căutând un răspuns, fără să-l găsească.

– Of, nu înțeleg deloc dragostea.

Era sinceră, dar își descifra greșit sentimentele. În curând avea să descopere că le înțelegea totuși destul de bine. Poate că încă mai erau speranțe, își spuse Stetson.

– Atunci, să nu mai vorbim despre asta, iubito.

– Mă bucur atât de mult că nu te-ai înfuriat, Anderw, și cred vă voi putea uita cu ușurință acest sărut. Voi face toate eforturile ca să nu mă mai gândesc.

– Încearcă să te gândești la mine, spuse el, sărind din fotoliu.

Din nou se trezi acel delicios susur de cascadă care era râsul lui Jane. Vibrând de bucurie, Stetson o luă în brațe.

– Râzi pentru că în sfârșit ești fericită? o întrebă el.

– Râd fiindcă ai fost atât de caraghios, când ai sărit din fotoliu... ca un măscărici care iese din cutie.

Această comparație risipi toată savoarea sărutului care urmă. Dar Stetson nu dispera. Aveau să mai fie și alte sărutări, sărutări dragăstoase, dacă reușea să se impună imaginației lui Jane.

Sofia lui declară că iar fi plăcut să facă o plimbare pe apă, înainte de cină. Stetson se duse să pregătească barca, o chemă pe Jane când fu gata și o așteptă în fața debarcaderului. O privi cum venea, cu inima strânsă de o reinnoire a dorinței. Iar Jane izbucni din nou în râs.

– Așa cum stai în picioare acum, cu expresia asta comică, îmi amintești ceva, spuse ea, dar nu mai țin minte ce anume.

– Un caniche care face sluj ca să primească un cub de zahăr? sugera el.

– Nu, nu-i asta...

Jane luase întrebarea în serios.

– Aș vrea și eu să-mi amintesc.

Stetson trecea printr-o tulburare profundă, căreia se temea că-i înțelegea cauza. În curând, Jane începu să vorbească despre cocktailul pe care voia să-l ofere prietenilor ei.

– Ce dată ai ales, iubito?

– A, ultima zi de joi a lunii. Ar fi într-adevăr fermecător dacă ai putea să ne acorzi o oră sau două din timpul tău, toată lumea s-ar bucura atât de mult!

Avea să-i dăruiască tot ce-i cerea. Era gata pentru orice concesii, numai să consimtă să vadă la el ceea ce vedeau toate celelalte femei la bărbatii lor. Și spera din toată inima ca Jane să reușească.

– Iubito, voi fi prezent de la început și până la sfârșit și voi face tot posibilul pentru ca recepția ta să fie reușită.

Când Jane termină cu exclamațiile, Stetson continuă:

– Am mereu impresia că le stric oamenilor chefu la petreceri. N-am talentul de a conversa banalități. Crezi că invitații tăi s-ar bucura dacă le-aș repeta conferința pe care am ținut-o la Oxford, anul trecut? Am putea să instalăm accesoriile pe peluză.

Jane îl asigură că musafirii aveau să fie încântați. Știa că, fie și dacă n-ar fi înțeles nimic, atâta amabilitate îi flata, cu siguranță.

În timpul cinei, fu veselă, mai îmbujorată și mai însufletită decât de obicei. Lui Stetson i se părea că se deschidea ca o floare de trandafir în soarele noii lor intimități. Toată seara se delectă cu această idee.

În camera lor, Jane izbucni din nou în râs, susținând că o distra halatul lui. Era un halat negru destul de obișnuit, deloc nou, pe care-l văzuse de multe ori. Cam nesigur, Stetson se așeză pe marginea patului și începu să-i vorbească, imitând însuflețirea; Jane, însă, nu păru să remarce cât de jenat era.

– Mai avem mult timp până la recepția ta, Jane. N-ai vrea să mergem undeva pentru cincisprezece zile? În Elveția, de exemplu.

– Dacă la mine te gândești, nu țin neapărat să plec. Mă simt foarte bine aici.

– Și eu, îi luă el mâna, strângându-i-o. E căminul nostru, casa noastră; și nu stăm deloc rău, nu-i așa? Dacă am avea și copii, ar fi perfect, nu-i așa, Jane?

Nu-i răspunse. Fața ei era posomorâtă și obosită, iar Stetson se temea că Jane descifrase în cuvintele lui o aluzie și un reproș față de faptul că încă nu-i dăruise nici un moștenitor.

– Jane, iubita mea! se aplecă el asupra-i, atingându-i părul cu buzele. Nu voiam decât să spun că...

Din nările crisplate ale lui Jane ieși sunetul absurd pe care-l scoate un elev care încearcă să nu râdă în clasă.

În momentul când Stetson sări înapoi, Jane dădu frâu liber veseliei. Rămas la câțiva pași distanță de pat, Stetson o privea lung. De fiecare dată când ridica ochii spre el, soția sa izbucnea în câte un nou hohot de râs. El aștepta, incremenit ca o statuie, să termine, oprindu-se cu respirația tăiată.

– Poate vrei să-mi spui de ce-ți râzi de mine; de altfel, cred că ghicesc.

– Nu m-am putut stăpâni, sughiță ea. Așa cum stăteai aplecat peste marginea patului, în halatul ăsta, spunându-mi... toate acele lucruri! – Erai atât de *caraghios*!

Și o cuprinse un nou acces de râs nebunesc.

În tăcere, Stetson se duse la ușă.

– O, Anderw, n-ai nici un motiv să te superi pe mine. Ești așa de comic – fără asta, n-ai mai fi tu însuși – mai ales când spui lucruri serioase. Nu-mi poți cere să mă port cu tine ca și cum ai fi asemenea celorlalți.

– Da, mă gândeam eu că asta era, răspunse el și ieși.

Raționamentul lui Jane era lipsit de logică. Uita că, până atunci, nu-l găsisse comic deloc în viața lor personală. Dar bărbatul care visa să-i devină amant deșteptase în ea femeia și, acum, își dădea seama că era măritată cu un clown.

Stetson coborî în biroul lui, vecin cu sala de gimnastică, și-și turnă un pahar de brandy. Apoi, căutând într-un dulap, scoase autopoortretul pe care și-l pictase cu atâția ani în urmă, în atelierul său din Bloomsbury.

„În viața mea n-am pictat ceva mai reușit!“ Cuvintele îi mai răsunau și acum în urechi. „Dar acest portret dezvăluie un adevăr insuportabil. E crud!“

Însă această cruzime nu era la fel de insuportabilă ca aceea a răsului care-l obliga să se vadă diferit de ceilalți, respingându-l din comunitatea omenească.

Se întoarce spre portret, simțind că-i revenea toată disperarea de altădată.

„Mizasem pe propria mea suferință, atunci, și am câștigat! Aș putea s-o iau de la început? Da... să lucrez. Slavă Domnului, mi-a refuzat invitația în călătorie! Voi putea să lucrez, în loc de a mă gândi la necazurile mele.“

Cu un gest nervos, luă un creion și o coală de hârtie. Se trânti într-un fotoliu și mângâia câteva însemnări. Îi venise o idee: era vorba de o schimbare în sceneta cu covorul. Ca s-o pună în aplicare, avea nevoie de un partener.

* * *

A doua zi, Stetson se duse la Londra și petrecu două ore la teatru. Reprezentațiile aveau să se reia în cea de-a doua săptămână a lunii septembrie. Găsi o scrisoare de la mama înlocuitoarei lui Jane. Fata era bolnavă de rujeolă, dar avea să poată participa la repetiții peste cincisprezece zile.

O săptămână mai târziu, Jane, trecând prin dreptul ușii de la sala de gimnastică, își zări soțul rezemat de perete, încruntat.

– Ai nevoie de ceva, Anderw?

– Marianne e bolnavă. Voiam să repet, dar fără ea mi-e imposibil.

– Și n-aș putea să te ajut eu? se apropie Jane. Despre ce este vorba?

– Te-ar plictisi, iubito. În locul clownului, fata este înfășurată în covor.

– Foarte bine. Dar o să mi se strice rochia.

Și și-o scoase.

– Covorul va fi cam aspru pentru umerii tăi. Poftim, pune-ți asta.

O ajută să ia pe ea un halat – era tocmai halatul de mătase neagră.

– Am să ți-l destram la cusături, remarcă Jane. Sunt mai înaltă și mai musculoasă decât tine.

Aceste cuvinte îl făcură să se simtă ca un pitic, acționând ca un stimulent nou.

– Când voi desfășura covorul, așează-te și privește-mă fix; nu te mișca în timp ce-mi joc rolul. Va trebui să înfășor covorul de două ori în jurul tău; fără asta, ai rămâne vizibilă. Înfășoară-te singură, pentru că eu te-aș putea lovi. Culcă-te exact la mijloc. Trage peste tine o mică parte din covor. Pe urmă, cu un mic efort, te vei mai rostogoli o dată.

Timp de două ore, Jane îl ajută fără să se plângă și îi veni ideea că ar fi fost foarte amuzant dacă Stetson ar fi consimțit ca, în ziua recepției,

să execute acel număr cu concursul ei. Era cam neliniștită, căci aceea conferință despre arta clownului, care-i pasionase pe profesorii de la Oxford, risca să fie prea pretențioasă pentru nivelul prietenilor ei. În orice caz, avea să-i facă să râdă, când ieșea din covor. Știa că numărul cu covorul trebuia să ilustreze un fragment al prelegerii.

Îi făcu propunerea, iar Stetson nu manifestă nici un entuziasm. Jane comentă, însă, că s-ar fi putut retrage cu ușurință în timp ce el capta atenția invitaților.

– Și rochia? N-ai de gând să te îmbraci elegant la recepție?

– Mă gândeam că aș putea să urc repede în camera mea și să iau pe mine rochia pe care-o foloseam mai demult la teatru. De-atunci, n-a mai folosit-o nimeni. E încă în dulapul magaziei de accesorii și ai putea să mi-o aduci mâine. Este din catifea reiată și nu riscă să fie degradată de covor. Și, fiind roșie, va da un efect de culoare reușit.

– S-ar putea să rămâi acolo două sau trei minute. Crezi că vei avea destul aer ca să respiri?

– Da, bineînțeles, deși poziția e cam incomodă. Iar adineori, când ți-am spus ceva, nu m-ai auzit. Dar asta n-are nici o importanță.

– Hm! Va trebui să fiu atent ca Marianne să nu se sufoc. Ea va trebui să rămână culcată înăuntru cel puțin zece minute.

A doua zi dimineață, când Stetson se duse la teatru, nu era prezentă nici o garderobieră. Luă cheia de la portar, consultă lista de accesorii, scoase rochia de catifea reiată dintr-un dulap și o puse în valiza lui Jane.

„Are o mentalitate de copil“, reflectă el, în drum spre casă; aceea mentalitate infantilă vedea în Stetson un om inteligent, puternic, bun, generos, bogat, influent. Dar instinctul ei de femeie parvenită îl găsea comic.

* * *

Mașiniștii desfășurară covorul și apărură trupul neînsuflețit al lui Jane Stetson. După ce-și reveniră din șoc, oamenii avură inspirația de a închide sala de gimnastică, ținând-o sub pază, în timp ce unul dintre ei telefona la poliție.

Inspectorul fu urmat curând de comisarul șef. Acesta a trimis un mesaj telefonic, redactat cu multă diplomație, la aeroportul din Edinburgh. Când sosi Stetson, după ce trecuse pe la morga din Reading pentru identificarea cadavrului, comisarul șef deținea toate datele esențiale. Se presupusese că Jane murise asfixiată; dar medicul legist care-i trimise

mai târziu raportul declara că o lovitură în cap fusese cauza imediată a morții.

Stetson relatează diversele incidente de la recepție; depoziția lui corespundea, în linii mari, cu cele pe care le făcuseră deja mai mulți invitați.

– Când le-ai cerut oaspeților să înfășoare covorul și să-l ducă în sala de gimnastică, domnule Stetson, se pare că s-au grăbit cu toții și au vrut să-i ajute și unele dintre doamne. Credeți că ar fi posibil ca sârmana doamnă Stetson să fi luat și ea parte la această busculadă, să cadă și să fie înfășurată în covor fără ca nimeni să observe – pe scurt, exact așa cum se întâmplă în spectacolul de la circ?

– Mă întrebați dacă găsesc posibil acest lucru? Teoretic, orice e posibil. Dar cred că ar fi absolut improbabil. În jurul covorului se aflau cel puțin șase bărbați. Dacă soția mea ar fi căzut peste covor, la câțiva centimetri de ea s-ar fi găsit chipurile lor. Ar fi văzut-o.

– Deci, înseamnă că era deja ascunsă în primele spire ale covorului, când oamenii l-au înfășurat?

– Evident, confirmă Stetson.

– Doctorul, reluă comisarul șef, este deja în măsură să certifice faptul că trupul nu prezintă nici un semn de violență. Nimeni nu a trântit-o cu forța, pentru a o înfășura în covor. Ce concluzie putem trage de aici...? Doamna casei își părăsește brusc invitații și începe să se înfășoare singură în covor, astfel încât musafirii s-o ajute, fără știrea lor, să se sinucidă?

Stetson părea apatic și indiferent, ca și cum tragedia nu l-ar fi privit pe el.

– Nu era fericită cu mine, așa cum v-am dat ieri de înțeles; dar nici neurastenică nu era. Ar fi fost ultima ființă din lume care să se gândească la sinucidere.

După părerea comisarului șef, Stetson nu juca teatru. Nu se prefăcea zdrobit de durere. Însă avea o atitudine înghețată și nu făcea nimic pentru a ajuta poliția.

– S-a putut înfășura singură în covor, continuă comisarul șef, dar această ipoteză este infirmată de faptul că avea deja, grație dumneavoastră, experiența scenei; era obișnuită cu acel covor și, știind cât de greu era, și-ar fi dat seama că făcea un lucru foarte periculos.

Stetson pocni din degete.

– Iată o posibilă soluție a misterului! exclamă el. Cum spuneți, era obișnuită cu covorul. Eu am să vă spun mai mult: covorul era înfășurat invers, adică de la dreapta la stânga, cum stai cu spatele spre rău. Am

remarcat, dar n-am vrut să le cer invitaților să-l desfașoare și s-o ia de la început. Acum ghiciți?

Era momentul pe care îl așteptase comisarul șef.

– Ea a presupus că avea să fie înfașurat în sensul celălalt, astfel încât, în consecință, ar fi fost eliberată, spuse el.

În timp ce Stetson dădea afirmativ din cap, continua:

– Dar de ce, când nu avea nici un motiv să se afle acolo?

– Ca să-și facă invitații să râdă și să producă un efect comic de pe urma conferinței mele. Avea o mentalitate foarte copilăroasă.

Spunând aceasta, Stetson, în pofida subtilității lui, sugera o cauză naturală pentru moartea soției sale, ceea ce este întotdeauna neindicat când se suspectează o crimă.

La anchetă, Stetson și-a menținut, în linii mari, depozitia. Comisarul șef nu și-a pierdut vremea cu observații, în timp ce se afla la bară. Actorii profesioniști nu se trădează niciodată prin mișcări involuntare ale trupului, ale mâinilor sau ale feței. Toată afacerea s-a finalizat cu verdictul de moarte accidentală. Totuși, comisarul șef a consultat, foarte discret, Scotland Yard-ul.

Inspectorul principal Douglas era absolut nedumerit.

– Dacă e un asasinat, cum s-ar putea dovedi? întrebă el. Invitații înșiși au ucis-o pe biata femeie. Iar Stetson nu i-a instigat la crimă.

– Dacă dumneavoastră convingeți un bețiv să se culce pe calea ferată și vă uitați cum trece trenul peste el, v-aș putea spânzura, domnule Douglas, fără a fi nevoie să dovedesc că mecanicul de locomotivă v-a fost complice, comentă comisarul șef.

– Dar tânăra femeie nu era beată, obiectă Douglas. Iar Stetson n-a...

– Eroare! Uitați-vă aici!

Comisarul desfăcu un plan al grădinii, cu toate dimensiunile însemnate în picioare și degete.

– Victima a fost văzută pentru ultima oară la orele optsprezece și treizeci și cinci de minute, când Stetson își termina demonstrația cu covorul. Între orele optsprezece patruzeci și aproximativ optsprezece patruzeci și șapte, toți invitații erau aici, cu ochii îndreptați spre Stetson, care le explica sceneta cu câinele cu două capete.

Își plimbă creionul de la stânga la dreapta.

– Stetson era singurul care putea să vadă covorul. Trebuie s-o fi văzut pe soția lui când a mers într-acolo.

– Într-adevăr, recunosc Douglas.

– Stetson a declarat că nu avea destul loc pentru numărul cu tava și cupa, pe ultima peluză. Unul dintre invitați – Perrish – l-a întrebat dacă nu dorea să înfășoare imediat covorul și să-l ducă la loc, în sala de gimnastică. Stetson a răspuns: „Ba da, dacă sunteți atât de amabil.”

Pista părea promițătoare. Comisarul șef continuă:

– Întrucât Stetson și-a luat toate măsurile de prevedere, nu are nici o importanță dacă știe sau nu că suntem pe urmele lui. Se va gândi că, în pofida tuturor bănuielilor noastre, nu vom găsi nici o dovadă.

– Sunt de aceeași părere, răspunse Douglas, cu un aer sumbru, dar putem oricând să încercăm.

Iar Douglas încercă, atât de sânguincios încât nu lipsi mult să comită el însuși o crimă. Îl puse pe asistentul lui să se înfășoare în covorul lui Stetson și observă că, atunci când covorul era înfășurat de patru ori în jurul lui însuși, franjurile acopereau deschizătura din capăt și aerul nu mai putea să pătrundă în interior. Nefericitul tânăr observase și el același fenomen, cu câteva minute înaintea lui Douglas.

– Acel comisar șef nu voia decât să se spele pe mâini, declară Douglas, după o lună de cercetări zadarnice. Cum am putea să dovedim că Stetson și-a convins nevasta să se înfășoare singură în covor și că nu stătea cu privirea coborâtă pe hârtiile cu însemnări în timp ce ea se ascundea acolo? M-am saturat să mai văd în ochi dosarele astea. Duceți-le la Biroul cazurilor închise și să nu mai aud de ele!

Stetson și-a vândut casa de pe malul fluviului, a depus la grefă mobila scumpă și s-a întors în apartamentul de deasupra teatrului. Numărul cu femeia înfășurată în covor nu a fost jucat niciodată.

* * *

Biroul cazurilor închise, prin natura lui, nu putea să treacă la acțiune decât dacă o împrejurare întâmplătoare sau chiar un comentariu pronunțat întâmplător readucea un caz în actualitate. Când se întâmpla acest lucru, iar următorii își reluau căutările, inspectorul principal Douglas remarcă invariabil că inspectorul McCormick avusese „baftă”.

– Și eu am o nepoată, protesta Douglas, și sper că mă achit la fel de bine ca dumneata de îndatoririle mele de unchi; dar nepoata asta a mea nu-mi oferă niciodată soluția unei enigme cu care Scotland Yard-ul și-a bătut degeaba capul, timp de peste un an. Susțin, deci, că norocul e de partea dumatăle.

Douglas rostea aceste cuvinte într-o mașină a poliției, cu puțin înainte de amiaza unei zile din luna octombrie a anului 1937, cam la paisprezece luni după moartea lui Jane Stetson. Iar dacă discuția lor o avea ca subiect pe nepoata lui McCormick, motivul era acela că amândoi încercau să-și ascundă neliștile. Căci tocmai se duceau la teatru, pentru a-i pune lui Stetson câteva întrebări la care, erau convinși, actorul n-ar fi putut să le răspundă; aceasta e o stare de spirit cu totul aparte pentru un detectiv. Dar Stetson era un om distins, pe care nu se puteau abține să-l stimeze.

– Nepoata mea nu mi-a oferit soluția nici unei enigme, replică McCormick. S-a mulțumit numai să fie obraznică. I-am spus că nu avea nevoie de o rochie nouă, fiindcă are deja o toaletă foarte reușită. Iar ea a ripostat că dacă apărea la o petrecere, în plină lună august, cu rochia ei de catifea reiată, oamenii aveau să rădă până la adânci bătrânețe. Îmi amintesc că cuvintele „catifea reiată” figurau la dosar și era vorba și acolo tot de o petrecere în grădină! Am avut nevoie de peste două luni ca să scot la lumină povestea asta cu rochia de catifea reiată. Și mai vorbești de noroc, șefule!

– Vezi că nu peste mult ai să mă mai slăbești cu „șeful” ăsta, se umflă în pene Douglas. Dumneata vei rezolva cazul, băiete, și mult o să-ți mai folosească!

Mașina se opri în fața teatrului. McCormick întinse cartea de vizită prin fereștrua de la casă. Apăru un funcționar.

– Domnul Stetson vă prezintă scuzele lui pentru că v-a lăsat să așteptați câteva minute. Fiți amabili și urmați-mă, vă rog.

Parcurseră câteva coridoare, urcară un etaj și ajunseră în cabina lui Stetson. Era o încăpere spațioasă, cu un număr neobișnuit de oglinzi. Deasupra oglinzilor, pe o friză, era reprezentat clownul de-a lungul secolelor. Într-un colț, un birou. Două canapele îi îmbiau cu pernele lor mari. Detectivii se așezară.

– Ciudată cabină pentru un actor, observă Douglas. La cei folosesc toate telefoanele alea de lângă lavabou? Și mai are și o baie, după perdeaua aia.

– Cabinele servesc drept birou și salon pentru ocupanții lor, îi explică McCormick.

Ochii i se plimbau de-a lungul frizei, examinându-l pe nebunul de curte, cocoșatul în care aruncau cu pietre spectatorii din Evul Mediu, bufonul-zeu din comedia greacă și acea ceremonie religioasă din Babi-

Ionul antic unde Regele Jocurilor și al Răsetelor, cu falsa coroană încă pe cap, este sacrificat zeiței Iștar.

– Dumnezeu mare, toți au chipul lui Stetson! exclamă McCormick. Schimbă o privire cu Douglas și adăugă, pe un ton sfidător:

– Cu individul ăsta, am să joc cu cărțile pe față!

Câteva minute, rămaseră tăcuți. Apoi, ușa se deschise. Amândoi scoaseră o exclamație, rămânând un moment încurcați, ca doi elevi.

– Scuzați-mă că v-am lăsat să așteptați, domnilor.

Stetson era machiat. Polițiștii priviră cu uimire chipul alb și idiot al clownului, gura stacojie, ca o rană, oribilă când era văzută de aproape, falsa chelie, boneta ascuțită.

– Dacă doriți... putem aștepta până vă schimbați, domnule Stetson? bâigui McCormick.

– N-are nici un rost. Doar nu credeți că mă voi preta la giumbușlucuri, împiedicându-mă de covoare?

Glasul pe care-l emitea acel chip ridicol era în același timp iritat și autoritar.

– Tocmai am făcut fotografiile pentru o nouă scenetă. Luați loc, vă rog. Cu ce vă pot fi de folos?

– Am venit pentru o problemă foarte serioasă, domnule Stetson. Trebuie să vă punem câteva întrebări în legătură cu moartea soției dumneavoastră. Dacă refuzați să răspundeți, sau dacă răspunsurile dumneavoastră nu sunt satisfăcătoare, vom fi obligați să vă cerem să ne urmați.

Stetson trase de lângă masa de toaletă un fotoliu rotativ, cu imaginea reflectându-i-se în toate oglinzile din jur. McCormick, împotriva propriei voințe, era nevoit să admire chipul clownului, multiplicat la infinit – și ochii tuturor acelor fețe rămăneau îndreptați spre el.

– Vă ascult, domnule inspector.

– Ne-ați putea descrie rochia pe care o purta soția dumneavoastră la recepție, în ziua morții?

– Nu, nu mă pricep la toaletele feminine și nu am memorie bună.

– Destul de ciudat, pentru un om cu profesiunea dumneavoastră, cu atât mai mult cu cât înainte ați fost pictor.

McCormick deschise o mică servietă, de unde scoase o schiță care reprezenta o rochie din crep de mătase verde.

– Aceasta era rochia pe care o purta?

Stetson studie desenul. Machiajul de clown făcea ca expresia să-i rămână de nepătruns.

– S-ar putea, spuse el. Da, așa cred.

– Perfect! reluă McCormick. Cinci femei care făceau parte dintre invitați au recunoscut această toaletă. Am obținut de la judecător un mandat care mi-a permis să examinez mobilele dumneavoastră, la greafă. *Această rochie se afla în dulapul decedatei!* În acest sens, toți invitații au remarcat că nu li s-a probat s-o vadă pe victimă după deces.

– Eu n-am nici o vină – poliția locală preluase dirijarea operațiunilor, ripostă Stetson. De altfel, n-avea nici un rost. Identificasem eu însumi cadavrul.

– Da, desigur, la întoarcerea de la Edinburgh. Medicul legist nu făcuse, atunci, decât un examen superficial. Trupul se prezenta aproape exact la fel cum fusese găsit în sala de gimnastică.

McCormick se aplecă și puse degetul pe imaginea rochiei din crep de mătase.

– Soția dumneavoastră purta aceeași rochie când a fost găsită în corvor, domnule Stetson?

– Nu mai țin minte.

– Nu mai țineți minte! repetă McCormick. Vreți să spuneți că era posibil s-o poarte, dar n-ați fost atent?

Stetson dădu din cap afirmativ, iar McCormick îi arătă o fotografie a cadavrului făcută în sala de gimnastică.

– Iată rochia pe care ați văzut-o la morgă. Nu puteți distinge culoarea, dar forma este cu totul alta. Și iată și culoarea.

McCormick îi întinse un al doilea carton, cam vechi și îndoit, unde se vedea figurina unei rochii din catifea reiată roșie.

– Recunoașteți această rochie de catifea reiată, domnule Stetson?

– Nu, răspunse Stetson, pe un ton tăios. V-am mai spus, nu am deloc memoria toaletelor feminine.

– Dar aveți memoria propriilor dumneavoastră creații, nu-i așa? Dumneavoastră înșivă ați conceput această rochie. Tot dumneavoastră ați colorat și figurina pe care o țineți în mână. Este vorba de rochia pe care o purta soția dumneavoastră în sceneta unde jucați împreună: „Doamna care nu voia să rădă“.

– Fir-ar să fie! exclamă Stetson, chipurile cu surprindere. Aveți dreptate.

– La data de 18 august, anul trecut, continuă McCormick, portarul v-a dat cheia de la garderobă, contra propriei dumneavoastră semnături, în registru. Aveți asupra dumneavoastră o valiză. În ziua de 21 august, garderobiera șefă v-a trimis o notă de serviciu pentru a vă anunța că această rochie dispăruse. Ați scris în josul notei „O.K.“ și ați semnat cu

inițialele dumneavoastră. De ce avea nevoie soția dumneavoastră de această rochie de teatru, domnule Stetson?

– Acum îmi amintesc incidentele pe care le relați, spuse Stetson, pe același ton iritat și autoritar, dar am uitat de ce avea soția mea nevoie de această rochie.

– Permiteți-mi să vă împrăpătez memoria, și spuneți-mi dacă mă înșel, reluă McCormick. Compuseserăți o scenetă în cursul căreia o parteneră era înfășurată în faimosul dumneavoastră covor. I-ați cerut soției dumneavoastră să joace acest rol și i-ați spus că aveți să-l prezentați în premieră în fața invitaților. Ați luat măsuri ca să se poată înfășura în primele pliuri ale covorului, fără ca nimeni să observe, cu excepția dumneavoastră, și ați aranjat ca un invitat să propună să înfășoare covorul. Când s-a oferit domnul Perrish, ați spus: „Da, dacă sunteți amabil.” Și astfel, ați semnat condamnarea soției dumneavoastră la moarte. Acesta este un asasinat.

– M-ați întrebat dacă vă înșelați, răsese Stetson, ei bine, vă înșelați!

– Poate că am uitat vreun detaliu, spuse McCormick, dar negați că ați compus o scenetă unde partenera dumneavoastră trebuia înfășurată într-un covor?

– Neg cu tărie, strigă ascuțit Stetson. Ar fi un sketch absurd.

– Nu am găsit nimic în biroul dumneavoastră – care este, să spunem așa, gol, continuă McCormick. Dar, sub perna unui fotoliu care fusese în fumoar, am descoperit o hârtie scrisă de mâna delincventă. Iată copia dactilografiată a textului. Nu înțeleg prea bine indicațiile scenice, dar vă voi citi câteva rânduri: „*Clownul se împiedică de covorul făcut sul (răsete). Clownul se luptă cu covorul. Nici un succes. Se îndepărtează (răsete). Revine. Desfășoară covorul. Femeia se ridică în capul oaselor...*”

– Foarte bine! îl întrerupse Stetson.

Atitudinea clownului în fața catastrofei era mai degrabă bizară decât tragică.

– Am nevoie de douăzeci de minute ca să mă schimb. Vreți să mă așteptați în hol?

– Regret, domnule Stetson.

Din nou, privirea lui McCormick parcurse friza, pentru a se opri asupra altarului lui Iștar pe care este sacrificat clownul.

– Nu vă lăsăm singur nici o secundă.

Dar, după cum știe toată lumea, în timp ce se demachia, Stetson a reușit să-și zboare creierii cu revolverul pe care-l ținea în sertar, tocmai pentru o asemenea eventualitate.

INFORMATORUL

Acționând pe baza informațiilor primite (cum spune formula consacrată atunci când un „informator” scoate poliția din încurcătură), oamenii de la Scotland Yard au găsit cadavrul lui Arthur Clancy la vreo șase luni după crimă. Și, întrucât descoperirea locului unde fusese ascuns cadavrul era suficientă pentru a pune mâna pe ucigaș, din punct de vedere al Scotland Yard-ului cazul a devenit, în continuare, cât se poate de simplu.

În mod curios, nu crima în sine, ci formula folosită de poliție pentru a anunța descoperirea cadavrului a fost aceea care a tulburat opinia publică și a provocat interpelarea din Parlament. Prin intermediul cui parvenise informația la cunoștința Scotland Yard-ului? Împrejurările în care fusese comisă crima excluzând prezența oricărui martor, se părea că cineva voia să ascundă ceva.

Nimeni n-a sugerat că Staunton ar fi putut să fie nevinovat; culpabilitatea lui era evidentă; de asemenea, nimeni nu dorea să cunoască numele și adresa denunțatorului. Dar oamenii ar fi vrut să fie siguri că, în cazul respectiv, formula era într-adevăr corectă și că *cineva* indicase efectiv poliției unde se afla cadavrul.

Cea mai insistentă a fost „Liga Prietenilor Animalelor”, pentru că Arthur Clancy fusese însoțit de un câine, în momentul asasinatului. Și, culmea, animalul era un mastiff! Legendarul câine național al vechii Anglii, la fel de rar în zilele noastre ca un atelaj în stil Damuont! Aceste fiare enorme par și mai feroce decât sunt de fapt, iar aspectul lor seamănă destul de mult cu acela al unei încrucișări între un bulldog și un dog danez uriaș.

Rasa animalului a făcut ca afacerea să devină atât de răsunătoare. Ziarele au început să amintească faptul că marinarii lui Drake luau cu ei mastifi la abordajul galioanelor spaniole, iar Nelson – care se temea de aceste animale – le-a interzis în cadrul Marinei.

Și iată că, în plin an 1937, un mastiff apărea într-un misterios caz criminalistic... ba mai mult, în ciudatul rol de informator! Multe persoane erau convinse că acest câine, după ce înțelesese că stăpânul lui fusese asasinat, făcuse șase luni eforturi spre a transmite informațiile la poliție... pentru ca, în cele din urmă, să fie împușcat de Scotland Yard, după ce-și îndeplinisese nobila îndatorire.

Mulți oameni care nu par să îndrăgească în mod deosebit specia canină au acceptat această înduioșătoare poveste a Mastiffului Marytir cu creier aproape omenesc, întrucât era cea mai simplă modalitate de a scăpa dintr-o dilemă jenantă.

* * *

Arthur Clancy locuia la Hampstead, în nordul marii periferii londoneze. La data de 23 iulie 1937, spre sfârșitul după-amiezii, a ieșit din casă însoțit de mastiff, pentru a ajunge la mașina lui, parcată în apropiere. Un licean de cincisprezece ani s-a oprit cu gura căscată la vederea molosului. Mai târziu, în cadrul depoziției sale, băiatul a declarat că Arthur Clancy salutase un trecător, prieten cu el din câte se părea; atenția liceanului fusese atrasă de câine, astfel încât nu remarcase altceva decât că omul celălalt era „înalt“, față de Clancy, care era „scund“.

Totuși, a fost categoric asupra unui aspect foarte important: Clancy (victima) insistase ca bărbatul cel înalt (prezumtivul asasin) să ia loc în mașină. „Haide, fii draguț, să mergem cu mașina mea...“ – acestea fuseseră cuvintele exacte pronunțate de Clancy. Se întipăriseră în memoria tânărului, pentru că găsise neobișnuit acest mod de a-i propune cuiva o plimbare cu mașina.

Mașina a fost regăsită în zori, în centrul Londrei, dar bărbatul și câinele dispăruseră fără urmă. Și totuși, animalul era destul de înalt, din moment ce, ridicat pe labelle dinapoi, își depășea stăpânul în înălțime cu aproape un cap și, cu siguranță, cântărea mai mult decât el. Ancheta s-a poticnit timp de șase luni, după care, într-o bună zi, totul s-a rezolvat ca prin farmec, în numai câteva ore.

Un membru al Camerei Comunelor, prieten al animalelor, a întrebat, în cursul unei sesiuni, dacă Secretarul de Stat la Interne putea asigura Adunarea că acel câine fusese tratat convenabil. Răspunsul, conform căruia poliția găsise animalul mort lângă stăpânul lui, n-a fost crezut de nimeni.

Atunci, Onorabilul Deputat a pus o întrebare dintre cele mai insidioase. Dezbărată de toată frazeologia parlamentară, întrebarea poate fi rezumată astfel: ministerul putea asigura Adunarea că poliția fusese informată prin „mijlocire omenească“? Spre stupefacția generală, ministrul a refuzat să dea această asigurare.

De aici, publicul a dedus că, dacă poliția nu primise informația prin „mijlocire omenească“, însemna că era vorba de câine. Mastifful mai

trăia? Sau murise? Pornind de la această ultimă ipoteză, unele persoane superstițioase au avansat o poveste aiuritoare în care apărea fantoma câinelui. Drake și Nelson au fost amestecați și ei, pentru a deveni eroii unei fermecătoare anecdote în care un mastiff mort îi apărea lui Drake pentru a-i da informații despre pozițiile flotei spaniole.

Persoanele mai puțin înclinate spre superstiții și într-a căror viață animalele nu ocupau un loc exagerat de important au început să se întrebe ce se ascundea dincolo de toate aceste speculații și elucubrații.

Dar inspectorul McCormick și inspectorul principal Douglas au fost singurii care au cunoscut vreodată adevărul.

* * *

Bărbatul înalt care sfârșise prin a accepta să ia loc în mașină se numea Duke Staunton. Inginer de oarecare renume, tocmai împlinise patruzeci de ani. Clancy și cu el își făcuseră studiile împreună și, în tinerete, deveniseră foarte intimi, dar în timp ce Staunton și-a primit diploma cu mențiunea „foarte bine” Clancy a luat cu rezultate mai puțin strălucite examenul de absolvire, astfel încât s-a specializat în latura financiară a profesiei. Fără ca prietenia lor să înceteze în mod formal, cei doi nu se mai văzuseră timp de șapte ani.

O notă citită într-o gazetă tehnică îi dăduse de crezut lui Duke Staunton că Arthur Clancy tocmai plecase în vacanță cu soția lui – cea de-a doua soție. Altfel, el nu s-ar fi dus la Hampstead.

Pentru a-și da frâu liber melancoliei, venise să se plimbe prin acel colț al periferiei londoneze. Voia să-și ospăteze ochii cu o imagine dureroasă pentru el, aceea a casei în care locuia Arthur Clancy. Sau, mai precis, a casei în care locuise prima soție a lui Arthur, înainte de a muri, cu un an și jumătate în urmă. Léonie de Ripert, seducătoarea bruxelleză cu surăs îngândurat, fusese logodită cu Duke înainte de a se mărita cu prietenul lui, în urmă cu șapte ani.

Mașina lui Clancy era parcată la zece metri distanță, astfel încât Staunton n-o văzu și fu luat pe nepregătite când fostul său coleg ieși din casă cu mastifful. Înainte de a avea timp să se îndepărteze, Arthur îl strigă:

– Duke!

Ar fi fost ridicol să simuleze că nu auzea; prin urmare, Staunton se întoarse, dar apariția inopinată a enormului cap al mastiffului, precum și jena de a fi fost surprins în acel loc, îl împiedică să scoată un sunet.

– Haide, Duke, doar n-avem nici un motiv să ne evităm! exclamă Clancy și, după o scurtă tăcere, adăugă: știi, bătrâne, mi-ai lipsit îngrozitor...

Staunton nu credea o vorbă, dar răspunse politicos:

– Ești foarte amabil că spui asta, Arthur. În „Buletin“ scria că ești plecat în Sussex – altfel...

– Diseară pornesc într-acolo, cu mașina. Mai întâi îl duc pe sârmanul Oscar, aci de față, la veterinar.

Conversația cam nesigură arăta că nici Clancy nu se simțea tocmai la largul lui. Și totuși, își spunea Staunton, băiatul acela, cu limba lui abilă, fusese întotdeauna capabil să se descurce în orice situație.

– Ia zi, Duke, reluă Clancy, nu crezi c-am face mai bine să vorbim pe față, ca altădată? A! Știu... Există o anumită tensiune între noi, care nu va ceda, orice-aș spune eu. Dar îți voi cere totuși un serviciu, bătrâne.

– Te rog!

Dacă se purta nepoliticos cu Arthur oricum n-ar fi schimbat cu nimic situația.

– Autoritățile belgiene creează o mulțime de dificultăți în problema de a lichida succesiunea sârmanei Léonie și acumulează chinezării administrative în legătură cu identitatea ei. Dacă ai avea amabilitatea să-mi vii în ajutor, ar fi foarte draguț din partea ta.

– Eu! Dar cum aș putea...?

– Léonie mi-a spus într-o zi că nu-i dăduseși înapoi pașaportul.

– Chiar așa? Încercă Staunton să-și amintească.

– Noi căsătorindu-ne în Belgia, continuă Clancy, l-am folosit pe al meu... unde figura cu numele ei de femeie măritată, bineînțeles! Prin urmare, vechiul ei pașaport este, probabil, singurul document care-i poate convinge pe acei belgieni că Léonie Clancy se numea Léonie de Ripert înainte de căsătorie.

– Dacă mai este în posesia mea, știu unde ar trebui să se găsească. Am să-ți trimit.

Nu asta dorea Arthur Clancy.

– N-aș putea să te însoțesc și să-l luăm acum? Afacerea asta a devenit un coșmar pentru mine! Marriott – actuala mea soție – mă tracasează încontinuu să rezolv totul cât mai repede.

– Dar nu mai am nici un apartament la Londra. Locuiesc într-o casă pierdută pe undeva prin fundul Essex-ului... foarte aproape de mlaștini. Viață la aer curat, din ordinul Facultății! E la cincisprezece mile de aici. Cu toate ambuteiajele astea, am ajuns acolo într-o oră și jumătate.

- A, eu pot ajunge la socru-meu la orice oră! Voi lua cina pe drum. Haide, fii drăguț, să mergem cu mașina mea...

Arthur Clancy știa să vorbească pe un ton infernal de persuasiv, iar în trecut Duke se lăsase de nenumărate ori convins astfel de el, împotriva propriei voințe.

- Atunci, ne-am înțeles. Dar să știi, după ce ajungem acolo s-ar putea să constatăm că nu mai am pașaportul!

Privi spre mastiff, cu o anumită teamă.

- Ți lași mai întâi câinele la veterinar?

- Nu, nu e în drumul nostru. Îmi va fi mai comod să merg acolo după ce mă despart de tine.

Și deschise portiera din spate. Câinele se urcă liniștit, instalându-se pe podeaua mașinii.

- Treci prin nordul docurilor și ia-o pe șoseaua spre Tilbury. De acolo, am să-ți arăt eu un drum, spuse Staunton, așezându-se lângă Clancy. Stau în plină sălbăcie, foarte aproape de estuarul Tamisei.

Clancy ocoli Londra prin nord, îndreptându-se spre est. Din când în când, cei doi își adresau câte un comentariu banal, peste zidul urii care-i despărtea.

Arthur Clancy profită de o oprire la stop pentru a întinde mâna în spate să mângâie mastifful. Animalul căscă. Privirea stăpânului său trecu de la enormele fălci ale molossului la beregata lui Staunton. Căci Clancy, victima, era cel care avea o fire de asasin... de asasin căruia îi place să ucidă lent, fără a folosi arme vizibile...

* * *

În perioada studiilor, fuseseră doi tineri normali, al căror viitor se profila în culori strălucite, iar prietenia lor fusese la fel de normală, cu o undă de gelozie din partea lui Clancy, pe care acesta nu căutase să și-o ascundă.

În timpul Primului Război Mondial, serviseră în aceeași companie de geniu. Transportorul de trupe care-i ducea pe continent fusese torpilat, iar Clancy, pierzându-și sângele rece într-un mod destul de lamentabil, s-ar fi înecat, dacă Staunton nu-l salva riscându-și propria viață.

Există oare, pe planeta noastră, un om capabil să simtă o recunoștință nepătată față de cel care l-a smuls din ghearele morții? Ne putem îndoi, căci datoriile morale, imposibil de achitat, sunt poveri prea grele

pentru umerii omenești. Și, circumstanță agravantă în acest caz anume, Staunton făcuse greșeala de neiertat de a se dovedi superior camaradului său.

Începând din acea zi, natura relației dintre ei s-a schimbat, dar într-un mod atât de subtil încât Staunton nu și-a dat seama. Clancy s-a convins singur că prietenul lui își aroga un aer protector, și-a ascuns resentimentele, acestea acționând ca un gaz turnat peste focul care, de atunci, n-a mai încetat să ardă în adâncurile fapturii lui.

În cei zece ani care au urmat revenirii lor la viața civilă, Duke Staunton n-a bănuțit nici o clipă că Arthur Clancy îi devenise dușman; dacă, o dată sau de două ori, l-au încercat unele bănuțeli vagi, Clancy, cu talentul lui de a vorbi, i le-a risipit repede. Numai când prietenul său a luat-o de soție pe Léonie, Duke a înțeles adevărul. Însă nici chiar atunci n-a priceput motivul acelei uri, episodul cu salvarea fiindu-i aproape șters din minte.

Primul incident marcant s-a produs când Staunton a avut ocazia de a deveni ultimul asociat într-o firmă industrială. În timp ce negocia aranjamentele necesare cu directorul de bancă, a aflat că această șansă îi fusese suflată de un alt inginer... care s-a dovedit a fi Arthur Clancy. Bineînțeles, Arthur a știut să se justifice la perfecție.

Nu peste mult, Staunton a încredințat exploatarea unuia dintre brevetele lui – o ingenioasă modificare a turbinei cu aburi – Societății Harmodde, care avea intenția de a pune imediat în fabricație noua mașină. La una sau două săptămâni după acest aranjament, Clancy a devenit președintele societății. Harmodde a păstrat brevetul, iar indemnizația pentru nefabricare i-a fost plătită trimestrial lui Duke, dar invenția lui n-a ieșit niciodată pe piață. Și de această dată, Arthur i-a oferit prietenului său o explicație absolut convingătoare.

Pe parcursul unor călătorii profesionale în Belgia, Duke a cunoscut-o pe Léonie și a cerut-o în căsătorie. Părinții tinerei fete aveau principii religioase extrem de stricte, astfel încât cei doi îndrăgostiți s-au hotărât să se căsătorească în Anglia, fără ceremonie la biserică. În timpul scurtului interval necesitat de obținerea unui pașaport pentru Léonie, Duke a primit de la ea o scrisoare prin care îi anunța desfacerea logodnei și îi cerea să nu caute s-o mai vadă.

Pe moment, Duke Staunton n-a suferit prea tare. Modul capricios și brutal în care fusese expediat îi dădea chiar de crezut că scăpase de o mare belea și i-a șters din minte incomparabila perfecțiune fizică a fetei.

Sase luni mai târziu, Arthur Clancy, care se convertise la catolicism, o lua de soție pe Léonie de Ripert, cu mare pompă, la Bruxelles.

Într-o clipă, toate manevrele lui Arthur pentru a-l frustra de roadele muncii lui din ultimii zece ani i-au apărut lui Duke în cele mai mici detalii. „Ce imbecil credul am putut să fiu!“ a exclamat el. „M-am lăsat dus cu preșul fără să am nici cea mai mică bănuială!“

N-au avut loc schimburi de explicații, de cuvinte jignitoare, nimic care să semene cu o ceartă. Prietenia lor a încetat să mai existe, atâta tot, iar Duke s-a refugiat într-un fel de ură pasivă și politicoasă. Acest sentiment este rareori periculos pentru cel care l-a provocat, dar acționează ca o otravă cu efect lent asupra spiritului celui care i-a căzut pradă.

În pofida reputației sale profesionale, cariera lui Duke nu se desfășura cu cea mai fericită regularitate. Când otrava lentă și-a început opera, Duke s-a apucat să-și pună toate eșecurile în seama lui Clancy, iar Léonie a devenit simbolul speranțelor lui spulberate. Amintirea frumuseții ei tortura imaginația lui Duke, împiedicându-l să găsească fie și cel mai modest farmec la alte femei. O vagă nădejde de a o vedea revenind într-o bună zi spre el îi întreținea această obsesie și, când a aflat despre moartea ei, Duke a suferit o complită criză de depresie nervoasă.

După câteva săptămâni de odihnă într-un sanatoriu, medicii i-au recomandat să-și abandoneze temporar slujba și să petreacă un an la aer curat, solicitându-și mai mult mușchii decât creierul. Prin urmare, și-a cumpărat o casuță izolată, la marginea bălților din comitatul Essex, și a început să-și îngrijească la nesfârșit grădina. Pentru a se relaxa după această ocupație, își lua din când în când pușca și se ducea la vânătoare de rațe sălbatice, sau pilota o ambarcațiune cu vele în estuarul Tamisei.

La un an după moartea lui Léonie, a citit într-un ziar de specialitate că Arthur Clancy se recăsătorise. Articolul se termina cu știrea (falsă) că mirele se dusesse cu noua lui soție la tatăl acesteia, pentru a petrece acolo o scurtă vacanță.

Duke Staunton își revenise mult din punct de vedere fizic, dar amintirea Léonie continuă să-l obsedeze, aceasta fiind cauza care l-a determinat în cele din urmă să vină la Hampstead; pentru a contempla casa unde un altul avusese o dragoste ideală cu fosta lui logodnică.

* * *

Pierdut în amintiri, Duke a uitat să-l mai ghideze pe Arthur în ultima parte a călătoriei. Când au ajuns la cinci sute de metri distanță de casa

lui, și-a dat seama brusc că mașina cotise de pe șosea la intersecția corectă, iar Clancy se descurcase singur pe drumurile lăturalnice.

Totuși, nu-i spusese numele casei. De altfel, chiar și cunoscându-l, un om care venea pentru prima oară în regiune ar fi trebuit să ceară îndrumări sau să studieze cu atenție harta rutieră.

Ajunseseră într-o regiune foarte sălbatică. Straniul comportament al lui Arthur Clancy îi aminti brusc de prezența neliniștitoare a mastifului culcat pe podeaua mașinii. Duke simți un șir de furnicături mărunte în lungul coloanei vertebrale, însă ar fi reușit cu siguranță să-și ascundă neliniștea, dacă în acel moment nu s-ar fi produs un anumit incident.

Un câine ciobănesc, cu blană albă și lătoasă, apăruse dintr-un gard viu – aproape sub roțile mașinii – silindu-l pe șofer să frâneze brusc. Mastifful se ridică dintr-un salt, cu un mârâit prelung, iar de pe buzele lui Duke scăpă un țipăt înăbușit.

– Scuză-mă! exclamă însoțitorul lui. Nu puteam să fac altfel.

Totul durase doar câteva secunde, dar Duke înțelese din tonul lui Clancy că acesta își dăduse seama de groaza lui.

În fața lor, un pârau lat de trei metri tăia drumeagul.

– Pot să trec, Duke?

„Știe prea bine, din moment ce a mai trecut pe-aici“, își spusese Staunton. Cu voce tare, răspunse:

– Da, este un vad. Dar ia-o încet.

Propriul lui glas i se părea nesigur. Molossul se uita acum prin parbriz, cu botul între capetele celor doi bărbați. Respirația animalului îi provoca grețuri lui Duke. Cum încă nu era sigur pe vocea lui, spusese, ca să și-o pună la încercare:

– Nu-ți lăsa megatheriumul să sară pe portieră. O să-l devoreze pe ciobănescul ăsta, iar vecinii mei se vor grăbi să-mi dea foc la casă.

– Oscar nu se luptă niciodată fără ordinul meu, răspunse Clancy, râzând. Dar atunci, atacă pe oricine.

Râsul celui de lângă el avu un efect neplăcut asupra nervilor lui Duke. Dacă acel moloss se arunca asupra unui om neînarmat, nefericitul nu mai avea nici o șansă să-și scape pielea. Și era clar că Arthur Clancy juca un fel de comedie.

– Sunt câini de luptă, urmă el. Ca să muște, așteaptă să le fie expus un punct vital. Dar rasa e pe cale de dispariție. În toată Anglia nu mai există decât o duzină.

Trecură prin vad fără probleme și, după o cotitură, mașina se opri în fața casei.

- N-o lăsa aici, ai să blochezi trecerea. Deși, drumul ăsta nu e prea circulat; nu trece aproape nimeni!

Duke abia pronunțase aceste cuvinte, că le și regretă. Apoi, făcu apel la bunul simț ca să se liniștească: dacă Arthur Clancy își asmuțea mastifful asupra lui, avea să-l coste scump, căci poliția examinându-i cadavrul, urma să vadă clar că mușcăturile proveneau de la un câine de această rasă. Și, din moment ce în toată țara nu mai rămăseseră decât doisprezece, Scotland Yard-ul l-ar fi găsit ușor pe stăpânul animalului... iar Clancy ar fi fost spânzurat!

- Parchează-ți mașina lângă casă. O vei putea scoate mai ușor în marșarier, la plecare.

În timp ce Clancy cobora din mașină, mastifful își scoase capul enorm pe portieră; apoi, parte sărind, parte alunecând, ateriză în grădină, se întinse și adulmecă aerul.

- E mai bine ca Oscar să rămână în mașină, spuse Clancy, deschizând portiera din spate. Oscar... culcat!

În loc să asculte, câinele se întinse la pământ, gemând.

- Ei, bătrâne, ce e? îl întrebă afectuos Clancy, mângâindu-l. Dar, când îi ordonă din nou să se urce în mașină, Oscar se culcă la picioarele lui, scoțând schelălăieli slabe... pentru a cere permisiunea, în limbaj câinesc, să nu îndeplinească ordinul primit.

- Îl neliniștește ceva, spuse Clancy, intrigat. Duke, sper că n-ai nici o obiecție să te ating? Vreau să-i arătăm că suntem prieteni.

Și puse mâinile pe umerii lui Staunton.

- Așa, așa, prieten Duke! Cuminte Duke!

Într-o poziție comică, se înălță pe vârfurile picioarelor, mimând o îmbrățișare afectuoasă.

Oscar nu păru să accepte demonstrația și consimți să se supună, fără tragere de inimă, numai când Clancy ridică tonul.

După ce mastifful se instalează din nou în mașină, Clancy închise brutal portiera. Duke, însă, observă că lăsase geamul deschis: câinele putea veni la primul apel.

- Testele astea despre inteligența canină nu au absolut nimic științific! exclamă Clancy. Sunt niște teste pentru inteligența umană elementară. Iar câinilor le lipsește complet acest gen de inteligență. Să luăm cazul lui Oscar, de exemplu. Nu înțelege decât șapte cuvinte și e convins că toți polițiștii îi sunt prieteni, pentru că un agent de poliție s-a jucat cu el când era pui. Totuși, câinii înțeleg foarte multe lucruri, în felul lor, și e clar că au o modalitate de a raționa care scapă analizei noastre.

– N-am fost niciodată un prieten al animalelor, replică Staunton, care se liniștea puțin câte puțin. Intrăm?

* * *

Casa, destul de spațioasă, conținea cinci camere în care mobilierul londonez al lui Staunton arăta cam discordant. Una dintre ferestrele salonului dădea spre mlaștini, dincolo de care se vedea Tamisa. Prin cea-laltă se observa, când mașina lui Clancy nu bloca vederea, o pădurice a cărei lizieră subțire ascundea proprietatea vecină, aflată la opt sute de metri distanță.

– Nici o locuință la orizont! Și totuși, ne aflăm la doar cincisprezece mile de Londra...

Clancy, instalat confortabil într-un fotoliu care nu avea nimic rustic, se străduia să întrețină conversația. Te-ai instalat într-adevăr foarte bine aici, bătrâne. Ți faci singur menajul?

Staunton scosese o casetă din fostul bar de cocktailuri. O sticlă de whisky ieșise deja la iveală. Nu-i rămânea decât sau să se certe cu Clancy, sau să-l trateze ca pe un oaspete obișnuit; cale de mijloc nu exista.

– Vine o femeie de trei ori pe săptămână, cu bicicleta. Mătură pe ici pe colo și-mi gătește.

Duke deschise caseta și scoase sfoara unui pachetel însemnat cu o inițială. „L”, de la Léonie.

Clancy ridică paharul:

– Pentru refacerea sănătății tale, bătrâne!

– Mulțumesc.

Întorcându-se cu spatele spre vizitator, Duke răsfoi un teanc de hârtii și văzu că Léonie spusese adevărul în legătură cu pașaportul. Era într-adevăr acolo, cu certificatul ei de naștere și alte documente de același gen. Ar fi fost o meschinărie să susțină că nu-l găsise.

– Iată ceea ce doreai, Arthur.

– Ți sunt extrem de recunoscător, Duke!

Dacă ar fi băgat imediat pașaportul în buzunar, Clancy probabil ar fi plecat viu și nevătămat. Dar începu să întoarcă paginile, comentând ceea ce vedea:

– Pentru o fotografie de identitate, seamănă brutal de bine! ...A, uite și ceea ce căutam: *Léonie Thérèse de Ripert, fiica lui Alphonse Marie de Ripert*...

Foșnetele hârtiei deșteptau în memoria lui Staunton amintiri de mult uitate. Își reaminti dintr-o dată cum dăduse în triplu exemplar aceste informații la autoritățile belgiene. Era clar că un avocat belgian putea să rezolve totul, cu ajutorul arhivelor oficiale.

– Din ce motiv ai vrut să vii aici, de fapt, Arthur?

Duke vorbea pe un ton calm, iar mâna cu care luase paharul de whisky nu tremura.

– Povestea ta cu pașaportul nu stă în picioare.

– Să fim serioși, Duke...

– Ai trecut pe aici și înainte, în absența mea.

– Cum îți poate trece prin minte una ca asta?

– N-ai avut nevoie să întrebi pe unde s-o iei.

„Va trebui să-și consume multă salivă ca să-mi explice asta”, își spuse Staunton, dar se înșela din nou.

– Ai câștigat, bătrâne! Mă recunosc vinovat de o minciună nevino-vată.

Clancy își goli paharul dintr-o înghițitură.

– Ți-am spus că-mi lipseai îngrozitor, și n-am mințit, Duke. Atâta timp cât Léonie trăia, nu puteam să-ți fac avansuri. După ce a murit, am aflat despre boala ta, i-am ghicit cauza și voiam să văd cum te simți cu adevărat.

Mereu aceeași tehnică... explicații a căror falsitate nu putea fi dovedită. În realitate, probabil venise ca să-i savureze decăderea.

– Și acum, că ai văzut?

– Vreau să știu dacă te pot ajuta, Duke... dacă-ți pot fi de folos cu ceva.

– Pe cîntea mea, Arthur... poți.

Expresia care apărui în privirea celuiilalt făcu ca ultimele îndoieli ale lui Staunton să se risipească.

– Fii liniștit, nu-ți voi cere să-mi împrumuți bani, spuse el, cu un ușor râs sarcastic. Nu, vreau doar să-mi spui adevărul... adevărul în legătura cu Léonie.

Clancy ridică din umeri, chipurile ca și cum ar fi găsit întrebarea jenantă, apoi, pentru a prelungi tăcerea, își mai turnă încă un whisky. Prin urmare, conduita Léoniei îl făcuse pe Duke să sufere. Nu-ar fi putut să fi făcut să sufere și mai mult? Și n-ar fi reușit tocmai asta, dacă-i spunea adevărul?

– Adevărul, scumpul meu Duke, era cunoscut de majoritatea prietenilor noștri, teamă mi-e. O, nu există nici un fel de detalii indecente!

Nu, eu o snopeam în bătaie și ea bea de stingea... Asta-i tot. Din nefericire pentru amândoi, convingerile ei religioase îi interziceau divorțul!

Staunton își simțea sângele văjâind în urechi. Invenția lui, nefolosită din vina acestui om... eșecurile, reale sau imagine, pentru care îl considera responsabil... și acum, ca să le pună capac la toate, destinul tragic al Léoniei.

- Va să zică, i-ai distrus viața, fără ca măcar să-ți faci plăcere.

- Ei, haide, bătrâne, amărăciunea ta, absolut explicabilă de altfel, te face să exagerezi! Totuși, am avut și unele momente plăcute, în luna de miere, și...

- *Taci din gură!*

Cele trei cuvinte plesniră ca o lovitură de bici. Clancy începea să se alarmeze de reușita sa totală.

- Cred că ar fi mai bine să plec. Nu trebuia să vorbim despre ea, Duke. Dar tu mi-ai cerut să-ți spun adevărul.

- Și continui să ți-o cer, Arthur. Ce minciuni nerușinate i-ai îndrugat pe seama mea ca să mă alunge ca pe un soi de lepros moral?

Clancy puse paharul pe masă fără să-l termine și se ridică.

- Nu i-am spus nici o minciună despre tine, Duke. Când am cunoscut-o, vă despărțiserăți.

Staunton se propti în fața ușii.

- Ce minciuni murdare i-ai înșirat?

I se părea că repeta aceeași întrebare de șapte ani.

- Răspunde-mi. Pe urmă, ai să poți ieși de-aici și nu vom mai avea nevoie să ne revedem niciodată.

- Ți-am explicat deja...

- Ba ai să-mi spui totul, nemernicule, că de nu, am să-ți scot cuvintele cu forță!

Îl apucă pe Clancy de gât și-l trânti la loc în fotoliu. Apoi, pe jumătate înghenuncheat deasupra nenorocitului, îi împinse capul peste brațul fotoliului.

- Trebuia ca minciuna ta spurcată să fie absolut *copleșitoare*, de nici n-a îndrăznit să-mi ceară explicații. Și nici măcar n-o iubeai, n-ai vrut decât să mi-o iei. Și s-o pângărești. Dar tot ai să-mi răspunzi, până la urmă! Răspunde!... M-auzi? Răspunde sau te strâng de gât, canalie!

Staunton nu mai avea motive să-l sugrume pe Clancy... îi rupsesse vertebrele cervicale.

Rămase o clipă deconcertat, întrebându-se de ce adversarul său nu mai spunea nimic. Totuși, în adâncurile sufletului, știa că avusese inten-

ția de a-l ucide pe Arthur. De a-l ucide fiindcă spusese că Léonie bea... și pentru aluzia la luna lor de miere.

Făcu un pas înapoi și-și trase răsuflarea, privind cadavrul dușmanului său.

– Dumnezeu! Uitasem de javra aia de câine! strigă el deodată. *Dacă acel moloss se arunca asupra unui om neînarmat, nefericitul nu mai avea nici o șansă să-și scape pielea. Zgomotul regulat pe care-l auzea acum în urechi era produs oare de bătăile propriei lui inimi? Nu cumva erau pașii mastiffului pe dușumeaua din vestibul? Ușa de la intrare rămăsese deschisă? Duke nu reușea să-și amintească.*

„O să-l vadă pe Arthur pe fereastră și va sări prin geam!“

Inginerul luă un covor și-l aruncă peste cadavru, apoi se apropie de fereastra dinspre mlaștini, oprindu-se mai întâi în capătul din dreapta al geamului, apoi în cel din stânga, pentru a vedea cât mai mult, dar nu distinse nimic. Trecând peste picioarele mortului, ajunse la cealaltă fereastră.

„Poate reușesc să văd în mașină.“

Animalul nu stătea așezat, căci atunci ar fi fost vizibil. Punând două cărți groase pe un scaun, Duke reuși să distingă covorul din mașină.

„Nu-i înăuntru. Înseamnă că dă târcoale casei, căutându-și stăpânul. Cel puțin, dacă nu-l așteaptă în antreu...?“

Sângele continua să-i vuiască prin urechi și, când asculta, acest zgomot începea să semene cu zgomotele pe care se temea să le audă: răcâitul ghearelor câinelui pe peretele dinspre grădină sau pașii lui pe podeaua de la etajul întâi.

Iar pușca pe care o lua la vânătoarea de rațe sălbatice era sus!

Duke se aplecă să se uite pe gaura cheii. Oare molossul stătea ghemuit în vestibul, gata să se repeadă imediat ce se deschidea ușa?

„Nu știe ce s-a întâmplat, altfel ar face un război ca toți dracii. De altfel, Arthur n-a avut timp să-l cheme. Asta e, îmi asum riscul!“

Duke întredeschise ușa. Nici urmă de animal în antreu, dar ușa de la intrare era deschisă. Dacă reușea să ajungă la primul etaj, nu mai avea nici un motiv de teamă. Închise precaut ușa salonului și urcă treptele patru câte patru.

Trânti în urma lui ușa dormitorului și, în sfârșit, ajuns în siguranță, își trase răsuflarea.

Sub pat se găsea o cutie cu cartușe; după ce încărcă pușca, panica i se risipi și avu timp în sfârșit să se gândească. Oare era într-adevăr în

legitimă apărare când îl omorâse pe Clancy? Nimeni nu-ar fi acceptat teza accidentului... De altfel, nici el n-o prea credea.

După ce-și regăsi sângele rece, examinează situația. Când îl întâlnise pe fostul lui coleg, acesta pleca în Sussex, Clancy nu-și schimbase planurile decât după ce-l văzuse pe el. Prin urmare, nimeni nu știa unde se dusesse.

„Dar, mai întâi, trebuie să găsesc câinele ăla și să-mi descarc pușca în el.“

Ținându-și arma ca un infanterist care se pregătește să curețe o tranșee, Staunton parcurse toată casa, apoi și grădina, iar la sfârșit se duse să arunce o privire și în mașină, pentru a se asigura că mastifful nu era acolo.

– Unde ești, Oscar? Hai, ieși la lumină, bestie!

Cu pușca în mână, nu se mai temea de colții molossului. Și totuși, Duke nu era complet liniștit; ceva din personalitatea animalului părea să-i sfideze atât spiritul științific, cât și bunul simț. Își dădea seama că avea mâinile umede și că, în anumite momente, îl străbăteau fiori pe șira spinării.

Îi era greu să respingă ideea absurdă că Oscar plecase să anunțe poliția. Zadarnic făcea eforturi să rădă, nu reușea să găsească prea extravagantă o asemenea ipoteză. Nu vorbise Clancy despre un mod de a raționa diferit de inteligența omenească?

Și nu mai spusese și că acel câine se înțelegea deosebit de bine cu polițiștii?

* * *

După un sfert de oră, educația științifică și bunul simț sfârșiră prin a avea câștig de cauză, iar Staunton trecu la măsuri practice.

La mlaștini nu se putea gândi pentru a ascunde cadavrul. Câteva ore de ploaie erau de ajuns pentru a le transforma într-o rețea de mici țorente ale căror ape se precipitau învolburate spre Tamisa. Mai rămânea grădina... răzorul de cartofi. Acolo, solul era afânat și adânc.

Nu mai putea fi mult până la ora șapte, când Staunton începu să sape groapa, cu pușca la îndemână. Luna avea să răsară la zece și cincizeci și șapte, iar până atunci trebuia s-o fi astupat deja. Nu se temea că ar fi putut să fie văzut, dar prefera să-l îngroape pe Clancy în semiobscuritate, ca să-și menajeze proprii nervi.

Totul se petrece conform dorințelor sale; când groapa fu gata, lumina rămasă era absolut suficientă pentru ceea ce-i mai rămănea de făcut.

Staunton se întoarse la vilă și, cu dinții strânși, se apucă de partea a doua a sarcinii. Era atât de preocupat încât uită până și de riscul unei întoarceri neașteptate a mastiffului. Mormântul se găsea la cinci sau șase metri de un hangar ce servea drept garaj, întorcându-se cu cadavrul trebuia să treacă prin spatele mașinii lui Clancy, parcată între casă și această clădire. Vederea mașinii îi aduse aminte că își lăsase pușca lângă mormânt, iar acest gând îl înțepeni locului.

Rămase timp de câteva secunde paralizat de spaimă, apoi își reveni luând-o la goană. Când ajunse lângă armă scoase un oftat de ușurare, o luă repede și se răsuci, cu degetul pe trăgaci. Trecu un lung răstimp, până când respirația îi reveni la normal.

„Îmi pierd capul. Și dacă mi-l pierd și a doua oară, n-am s-o mai scot la capăt.“

Tocmai termina de astupat mormântul, când răsări luna. Staunton uitase momentul de panică. Acum, dacă mastifful revenea, nu mai putea ghici ce se întâmplase și n-avea să-l atace pe Staunton, dacă acesta nu-l provoca.

Luându-și arma sub braț, porni liniștit să ducă hârlețul înapoi în garaj, apoi se întoarse în casă și închise ușa de la intrare. După ce încălzi apă pe reșoul cu petrol din bucătărie, se dezbracă și se spală în cada cu picioare de zinc. Înainte de a pregăti cina se îmbracă, apoi își turnă un pahar de whisky și puse sticla la loc. Trebuia să ducă mașina lui Clancy înapoi la Londra și s-o abandoneze pe-o stradă lăturalnică.

Nu se deranja să spele paharul din care băuse vizitatorului lui. O asemenea măsură de prevedere ar fi fost o risipă de energie, căci planul lui nu permitea ca suspiciunile să ajungă până la el.

La scurt timp după miezul nopții, Staunton se simțea odihnit și gata de plecare. Luă pe el un pardesiu subțire, știind că trebuia să aștepte primul autobuz de dimineață pentru a se înapoia. Și, în orice caz, avea de parcurs pe jos șase kilometri.

Când ieși din casă, lumina lunii scălda terenul mlăștinos, așternând peste Tamisa o lumină argintie. Închise ușa după el. N-avea nici un rost s-o încuie cu cheia, în colțul acela uitat de lume.

În timp ce ocolea mașina, chiar prin locul unde nu demult fusese cuprins de panică, Staunton aruncă o privire spre mormânt.

Mastifful era acolo.

Așezat lângă locul de veșnică odihnă al stăpânului său, animalul stătea de pază, nemișcat, iar o rază de lună îi făcea ochii să sclipească verzuu.

Necunoscând obiceiurile canine, inginerul presupuse că animalul nu îl observase. Se retrase încet, ținându-și răsuflarea, până când ieși din câmpul vizual al molossului, apoi o luă la fugă spre casă, unde avea pușca de vânătoare și cartușele.

Cu o asemenea armă, dacă trăgea de la o distanță mai mare de doi, trei metri, efectul ar fi fost nul. Trebuia să se apropie de animal sau, dacă acesta îl ataca, să nu tragă decât în ultima clipă. Ieși pe vârfurile picioarelor, spunându-și că, în mai puțin de un minut, totul avea să se termine... într-un fel sau altul.

Mastifful nu se mișcase, iar în ochi îi lucea aceeași lumină verzuie. La trei metri depărtare de el, Staunton se opri. Molossul nu-i dădu nici cea mai mică atenție. Pupilele sale luminoase, privind spre drumeag, păreau să aștepte ceva.

Staunton înaintă. Mastifful scoase un mârâit gros – mai mult în semn de protest decât de amenințare – dar tot fără să-l privească pe inginer. S-ar fi zis că se hotărâse, o dată pentru totdeauna, să nu țină seama de prezența lui. Oare urma unul dintre acele raționamente proprii speciei lui despre care vorbise Clancy?

Dar, indiferent dacă era sau nu capabil să raționeze, Oscar nu știa, cu siguranță, la ce serveau puștile de vânătoare.

Îngroparea acestui animal avea să fie și mai obositoare decât aceea a stăpânului său, dar noua muncă putea să aștepte până a doua zi dimineața! Staunton sălta cu greu cadavrul molossului într-o roabă și îl împinse până la garaj; apoi, trebui să se spele din nou.

Spre orele două și jumătate noaptea, abandonă mașina în centrul Londrei, apoi își petrecu restul nopții la baia turcească.

A doua zi, după-amiaza, îl îngropă pe Oscar lângă Arthur Clancy.

* * *

La miezul nopții, doamna Clancy, neliniștită că soțul ei nu mai ajungea în casa din Sussex unde îl aștepta ea, a telefonat la veterinar, apoi acasă la propriii ei servitori și, în sfârșit, la Scotland Yard.

În zilele următoare s-a vorbit foarte mult despre mastiff. Dar, dacă acesta a devenit un obiect de interes pentru public, faptul s-a datorat

numai motivului că dispariția lui o făcea pe aceea a lui Arthur Clancy să pară și mai misterioasă.

Nici un bărbat care-și permite o vacanță clandestină cu o amantă tânără nu și-ar lua pe cap un mastiff. Nici un amnezic n-ar putea trece mult timp neobservat, dacă ar fi însoțit de un animal atât de rar și bător la ochi. Iar dacă un șnapan îl doborâse cu un foc de pistol, i-ar fi fost la fel de greu să se debaraseze de leșul câinelui ca de trupul neînsuflețit al unui bun creștin. Oscar a devenit, într-un fel, o a doua victimă, iar dispariția lui a făcut cazul să devină de două ori mai misterios.

Timp de o săptămână încheiată, Staunton a citit ziarele cu o anumită teamă. Semnalmente pe care i le atribuiseră liceanul care-l văzuse urcându-se în mașina lui Clancy ar fi putut să-i aparțină oricărui englez din câteva zeci de mii. „Prietenului necunoscut“ i s-au adresat apeluri, cu rugămintea de a se prezenta la poliție. Aceste apeluri au rămas zadarnice, bineînțeles, iar asupra „bărbatului înalt de statură“ au început să planeze bănuiele, dar totuși nimeni nu s-a informat mai mult cu privire la identitatea lui. Zilele au trecut și, cum nu se prezenta nici o persoană care să declare că văzuse un mastiff într-o mașină care se îndrepta către Tilbury, a devenit evident că nimic n-avea să atragă poliția spre a-i examina grădina.

Și totuși, au mai existat câteva perioade neplăcute de incertitudine, în timpul cărora toată cultura științifică și tot bunul simț ale lui Staunton n-au fost de ajuns ca să-l liniștească. Nu avea remușcări și nu învrednicea nici cu un gând memoria lui Arthur Clancy, însă, din când în când, revedea pupilele luminoase ale mastiffului scrutând drumul... ale celui mastiff care avea o afecțiune deosebită față de polițiști! Și mai era și povestea aceea absurdă cu raționamentele canine. Desigur, și insectele care trăiesc în comunitate – albinele și furnicile, de exemplu – ajung la un soi de inteligență colectivă...

„Dar dacă și câinii sunt capabili să judece rațional în felul lor, ei nu pot totuși să le comunice oamenilor rezultatele gândurilor lor... și-atunci, la ce bun să-mi mai bat capul?“ Astfel încerca să se încurajeze singur Duke Staunton, fără a reuși să-și alunge complet din minte obsedanta idee.

După o lună de căutări îndârjite, poliția încă nu avea nici cel mai mic indiciu care să poată dezvălui identitatea asasinului sau care să indice ascunzătoarea cadavrului, așa că afacerea a fost trimisă la Biroul cazurilor închise.

Cu excepția acelor minute de divagații despre misterele gândirii canine, Staunton estima că price pericol fusese înlăturat. Și, cum frumusețea Léonie nu mai revenea să-i bântuie cu amintirea ei sfâșietoare, și-a regăsit puțin câte puțin echilibrul nervos; trecutul spălat de gestul său se estompa pas cu pas, iar Duke Staunton începea cu adevărat să aibă o viață nouă. Au trecut astfel două luni, și Staunton a început să se gândească la o reluare a vieții sale profesionale.

S-a hotărât totuși să mai locuiască încă un timp în casa de la țară. Răzorul de cartofi forma o movilă deasupra celor două morminte. Duke a nivelat solul, pentru a face să dispară ridicătura care risca să-l dea de gol. Mai era necesar să treacă încă un an pentru ca aspectul celui colț de grădină să revină complet la normal, dar atâta vreme cât continua să locuiască în casă, nu-și asuma nici un risc. Femeia care se ocupa de treburile gospodăriei avea un spirit mărginit, iar curiozitatea nu fusese nici odată principalul ei cusur.

Venea spre orele unsprezece, marțea, joia și sâmbăta. Astfel, după ce începu luna ianuarie, Staunton alege zilele de luni, miercuri și vineri pentru a se duce la Londra ca să reia legăturile cu vechea lui clientelă.

Dacă am îndrăzni să reluăm termenii absurzi pe care i-a folosit Staunton în decursul unuia dintre momentele sale de credință în dezvoltarea supranaturală a facultăților canine, am putea spune că glasul mastiffului s-a făcut auzit din mormânt în prima săptămână a lunii februarie. La șase luni după asasinarea lui Arthur Clancy și a prietenului său patrupe.

* * *

Întâmplarea a avut loc într-o dimineață de joi, spre orele zece. Inginerul rămăsese cufundat în cărțile lui tehnice până la o oră înaintată din noapte și tocmai se trezise din somn când văzu o mașină apropiindu-se pe drumeag. O urma o a doua, apoi o a treia și o a patra. Din aceste autovehicule au coborât vreo doisprezece oameni – unii, îmbrăcați în uniforme albastre ale poliției.

Staunton se grăbi să le iasă în întâmpinare.

– Fir-aș al dracului, șefule, e acasă! exclamă McCormick. Credeam că e la Londra, la ora asta. O să ne pună o grămadă de întrebări, înainte de a putea să... dezgropăm răspunsul!

– Te privește, băiete, replică inspectorul principal Douglas, pe cel mai arțagos ton al său.

Ca de obicei, legalitatea poziției adoptate de McCormick i se părea extrem de îndoielnică.

– Bună ziua, domnule Staunton, îl salută inspectorul, prezentându-se pe sine și pe superiorul său. Am primit anumite informații... mai degrabă ar trebui să spun... în sfârșit, pe scurt, am dori să răscolim puțin pământul din grădina dumneavoastră! Aveți vreo obiecție?

Staunton își dădu seama că pierduse partida, dar totuși nu abandonă lupta.

– Iată o cerere foarte ciudată, replică el, calm. Aș putea îndrăzni să vă întreb despre ce informație este vorba?

Se aștepta să-i audă pe polițiști anunțând că erau în căutarea cadavrului lui Arthur Clancy, în care caz probabil că și-ar fi păstrat tot sângele rece. McCormick, însă, îi explică:

– Vedeți dumneavoastră, domnule Staunton, cuvântul „informație” poate că nu este cel mai potrivit. La drept vorbind, mai degrabă mastif-ful a fost cel care, într-un fel, ne-a oferit un indiciu, și...

– Dumnezeule! îngăimă Staunton.

La fel ca în urmă cu șase luni, o groază superstițioasă îi umezi palmele, făcând să-l străbată un fior înghețat pe șira spinării.

McCormick remarcă tulburarea interlocutorului său și se grăbi să continue:

– Cred că m-ați înțeles, domnule Staunton! Prin urmare, am putea să intrăm în casă și să conversăm puțin, în timp ce acești domni își vor face trebușoara? Au să termine imediat, veți vedea! Ieri am fost aici cu unul dintre acei tineri agricultori de formație științifică pe care-i avem acum. A reperat un colț din grădina dumneavoastră... da, acolo... unde, după părerea lui, pământul a fost săpat până la o adâncime de câteva picioare, acum șase luni, probabil. Nu e uluitor, acest învățământ agricol modern care permite să descopere așa ceva doar aruncând o privire peste gardul vecinului?

Staunton îi introduse pe cei doi polițiști în salon. Peste o jumătate de oră, agenții aveau să descopere cadavrul. Ce rost ar mai fi avut să susțină că altcineva îl îngropase acolo? Acum nu mai avea nici o speranță de scăpare. Nu-i mai rămânea decât să meargă cu demnitate până la capăt.

– Știți, cred că oamenii dumneavoastră vor găsi trupul lui Arthur Clancy și...

– Ei... nu vă repeziți așa! protestă McCormick. Așteptați cel puțin să-mi debitez mica formulă: trebuie să vă avertizez că tot ceea ce...

– Mulțumesc, nu e cazul să vă mai deranjați.

Până în acel moment, Staunton reușise să-și păstreze calmul. Totuși, era destul de neliniștit când adăugă:

– Cuvintele dumneavoastră dau de înțeles că mastifful lui Clancy ar fi încă în viață. Or, sau eu nu mai sunt în toate mințile, sau oamenii dumneavoastră vor dezgropa și cadavrul câinelui.

McCormick îl privi lung, dar se mulțumi să răspundă numai atât:

– Așa ceva nu m-ar mira peste măsură. Dar acest lucru nu înseamnă totuși că mastifful nu ne-a putut anunța!

Inginerul își pierdu complet sângele rece. Îl privi pe inspector cu un aer aiurit, apoi se prăbuși într-un fotoliu.

– Vreți să spuneți că mastifful pe care l-am omorât eu nu era același cu al lui Clancy?

– N-am nici o declarație de făcut, domnule Staunton, răspunse polițistul, aproape cu un aer de scuză. Înțelegeți, și cuvintele pe care le pronunț eu pot fi folosite împotriva mea!

Și, făcându-i cu ochiul superiorului său, McCormick conchise:

– Îmi pare rău, domnule Staunton, dar va trebui să rezolvați singur problema!

– Totul trebuie să se poată explica în cel mai firesc mod! strigă inginerul. Dar... sigur că da... am ghicit! În grădina mea a intrat un al doilea mastiff. Și tocmai în noaptea aceea! Nu exista decât o șansă la un milion ca să se întâmple acest lucru... da, doar o șansă la un milion!

– Of, șansa...! murmură McCormick.

– Dar, dacă v-a anunțat, atunci înseamnă că toate acele aberații despre rațiunea câinilor sunt adevărate? continuă Staunton, cu un glas din ce în ce mai ascuțit. De altfel, cu sau fără rațiune canină, cum naiba a putut animalul ăla să vă aducă aici? A parcurs drumul culcat pe podeaua mașinii. Și au trecut de-atunci șase luni! Creierul unui câine...

– Creierul unui câine nu este același cu al unui om, replică McCormick, pe un ton liniștitor. Rațiune canină, ați spus. Să-i spunem mai degrabă fler, dacă n-aveți nimic împotriva.

* * *

Două ore mai târziu, McCormick și Douglas se întorceau împreună spre Scotland Yard, cu o mașină a poliției. Staunton fusese arestat, sub escorta unui sergent. Cei doi fumară în tăcere până când mașina ajunse în cartierul răsăritean al Londrei.

– Cazul te privea numai pe dumneata și te-ai descurcat remarcabil! izbucni dintr-o dată Douglas, pe un ton destul de tăios. Ai dezgropat – cum spui dumneata – o dovadă irefutabilă, și dacă nu vrei să-mi spui cum ai ghicit că tocmai acolo era ascuns cadavrul, nimic nu te obligă, băiete!

McCormick nu mușcă momeala, iar Douglas continuă:

– N-am înțeles prea bine ce voia să spună Staunton cu raționamentele lui canine, dar când a susținut că apariția celui de-al doilea mastiff fusese pentru dumneata un noroc cum se întâmplă numai o dată la un milion, ei bine, aici nu putem să-l contrazicem. Nu e prima oară când șansa te favorizează așa!

– Nu, bineînțeles, șefule. Dar totuși, asta nu înseamnă că Staunton nu s-a înșelat. În toată afacerea nu există decât un singur mastiff și numai unul. În treacăt fie zis, la ora actuală în Marea Britanie n-au mai rămas decât nouă specimene. Și știți ceva, șefule?

McCormick se opri o clipă, pentru ca remarcă lui să aibă mai multă pondere.

– Nici unul dintre aceste nouă animale n-a pus vreodată piciorul în comitatul Essex! Ei, de asta ce mai ziceți?

– Ce să zic, fir-ar al dracului să fie, nu mai am nimic de zis! Aseară m-am anunțat – a, foarte politicos și cu toate formalitățile regulamentare – că intraseși în casa lui Staunton, în lipsa lui, și recoltașezi amprente digitale care corespundeau cu altele, găsite în mașina lui Clancy. Și, de asemenea, că luaseși cu dumneata acolo un expert în terenuri. Perfect. Dar ceea ce-aș vrea să știu e cum ai descoperit casa aia!

– A, printr-un noroc, bineînțeles! răspunse McCormick, cu o undă de amărăciune; dar iritarea lui scăzu la vederea aerului stânjenit al lui Douglas. Trebuie să vă spun, șefule, că nepoata mea se dă în vânt să se uite în vitrine...

– La dracu', iarăși nepoata dumitale! explodă inspectorul principal. Nu, scuza-mă, McCormick, nu asta voiam să spun... Dar încerci mereu să mă faci să-ți înghit toate poveștile de adormit copiii pe care le debitează domnișoara aceea. Te rog, fii atât de bun și n-o amesteca și în povestea asta, bine?

– O.K., răspunse McCormick, cu un zâmbet larg. Să începem din cealaltă parte. Ai văzut vreodată un mastiff?

– Da, sigur că am văzut! Sau, în fine... așa cred. Sunt niște brute ne-suferite. Să nu-mi spui că nepoata dumitale crește unul din-ăsta!

– Nu. La fel ca dumneavoastră, șefule, nici ea n-a mai văzut vreunul înainte, continuă McCormick, urmându-și firul gândurilor. Și a găsit că arăta atât de caraghios, încât a intrat ca să se intereseze de preț.

Se aplecă spre șofer:

– George, ia-o pe Strand și oprește la numărul 968.

Nu peste mult, mașina opri în fața unui magazin pe a cărui firmă scria cu litere mari CLUBUL CANIN. Vitrina era împărțită în compartimente care conțineau câini de toate rasele. McCormick le aruncă o privire rapidă.

– S-a dus! exclamă el, dezamăgit. Doar dacă nu cumva e înăuntru.

Îl salută din cap pe vânzător și se duse drept spre biroul patronului, aflat în fundul magazinului.

– Domnule Bradell, dumnealui este superiorul meu, inspectorul principal Douglas. Ați fi atât de amabil ca să-i arătați și dumnealui câinele pe care l-a văzut nepoata mea... și să-i repetați ceea ce mi-ați spus mie?

– Sigur că da. Am primit o ofertă pentru câine, probabil că mâine va pleca... doar dacă nu cumva îl solicită Scotland Yard-ul?

– Nu, mulțumesc. În ceea ce ne privește și-a făcut treaba!

Domnul Bradell îi conduse într-o sală largă ai cărei pereți dispăreau sub rânduri de cuști suprapuse. Erau pline de câini din aproape toate rasele cunoscute.

– Iată-l inspectore.

– Unde? întrebă Douglas, căutând din ochi un mastiff enorm.

McCormick îi arătă cu degetul un câțel de talie medie, cu blana albă și bogată, al cărui cap era extrem de ciudat.

– Ce animal e acesta? întrebă inspectorul principal.

– Un metis autentic, răspunse Bradell. Este o încrucișare de câine ciobănesc și mastiff.

– Înțelegeți, șefule? interveni McCormick. Încrucișare de ciobănesc și mastiff. Iată... întâlnirea care ne-a trimis pe pista cea bună!

– Un țaran din comitatul Essex, a cărui fermă se află în apropierea mlaștinilor, ne-a adus cățelandrii ăștia. Bietul om habar n-avea ce era cu ei. Nici noi... până când a început să se contureze capul de mastiff.

– Nepoata mea i-a văzut în vitrină, continuă McCormick. Și mi-a vorbit despre ei în timp ce ne beam ceaiul!

„VACA ASTA NENOROCITĂ...”

Asasinarea lui Allen Kershaw (denumită de presă „Misterul casei din mână”) a devenit de-atunci un subiect clasic de studiu pentru polițiștii care au dificultăți cu avansarea. De asemenea, este o excelentă demonstrație a faptului că se pot găsi indicii concludente în cele mai neînsemnate cuvinte pe care le lasă un ucigaș să-i scape – de exemplu, un simplu comentariu despre un spot publicitar.

Kershaw se specializase în avansarea de fonduri pentru proprietarii aspiranți. Folosea, în scopuri publicitare, o fotografie care reprezenta o casă pitorească, ținută într-o mână cu palma larg deschisă, însoțită de textul: „*Nu da casa din mână pentru un castel în Spania*”. De remarcat că macheta care se folosisese la realizarea acestei fotografii ocupa o suprafață egală cam cu un sfert de batistă – casa și mâna la un loc. Se găsea în biroul lui Kershaw, protejată sub un glob de sticlă și flancată de statueta din bronz cu care îi fusese zdrobit capul. Printr-o ironie aparte a destinului, sculptura era chiar opera celui egotist binevoitor și îl reprezenta pe el însuși.

Scund, dolofan și bucălat, Kershaw tocmai împlinise patruzeci de ani și se mândrea în mod ȋaiv cu talentele lui artistice – pe bună dreptate, de altfel.

– Drăguță treabă, macheta asta, nu? obișnuia el să-și întrebe vizitatorii – după care îi puneă să admire toate detaliile: vila din secolul al XVII-lea cu acoperiș de șindrilă, pâlcul de stejari, pajiștea în pantă blândă traversată de un pârâiaș cu ape molcome din care se adăpa o vacă, șepțelul diversificat a cărui dezordine studiată alcătuia fondul tabloului. A mea a fost ideea. Și, știți, nu este o fantezie, cu excepția porcilor și a mașinii din spate. Un desen de-al meu a servit drept model. Da, mă mai joc și cu creioanele, uneori!

În continuare, vizitatorul era invitat să examineze un desen în cărbune, reprezentând un studiu al vilei, agățat pe perete într-o ramă cam exagerat de înzorzonată.

– Eu sunt un simplu amator, dar se vede că e un desen după natură, nu-i așa?

În urma crimei, un anumit număr de experți, consultați separat, au confirmat această din urmă declarație. Fiecare dintre ei repeta că, dacă

macheta era o lucrare făcută din imaginație, ar fi trebuit să arate cu totul altfel. Arhitecții au declarat casa corectă din punct de vedere al construcției și stilului, iar arpentorii fotografi au fost cu toții de acord că dispunerea terenului nu prezenta nici o absurditate.

Kershaw a fost asasinat în biroul său din Gorlay House, la orele șase și patruzeci și cinci de minute seara, în data de 16 februarie 1938. În ziua aceea, luase prânzul la Restaurantul Redmoon și își petrecuse după-amiaza la clubul său, discutând afaceri cu un finanțist.

La ora șase și câteva minute, Kershaw a intrat în biroul său, printr-o ușă care dădea direct pe culoar. Imediat la dreapta acelei uși se găsea o altă, în prezent întredeschisă, comunicând cu camera unde lucra personalul casei. Oamenii plecaseră, cu excepția domnișoarei Birdridge, secretara, care îl aștepta.

Domnișoara Birdridge auzi o cheie răsucită în broască, apoi glasul patronului ei, adresându-se altui bărbat. Pe acesta din urmă domnișoara Birdridge l-a văzut doar parțial, dar a putut declara totuși că era de statură medie, avea între patruzeci și cincizeci de ani, trăsături regulate și o mustață căruntă.

– Am ceva de vorbit cu secretara mea. Vin într-un minut, îi explică Kershaw vizitatorului. Până atunci, aruncă o privire în jur. Cred că te vei distra.

Și trecu în biroul personalului, lăsând ușa deschisă în urma lui.

– Am neapărată nevoie de raportul acela azi, domnișoară Birdridge, îi spuse el secretarei. Du-te imediat să mănânci de cină, ca să te întorci la orele șapte punct.

Kershaw avea un glas dintre cele mai sonore, ceea ce însemna că necunoscutul îi auzise cu siguranță cuvintele.

– A, și pe urmă îi vei putea da telefon soției mele, pentru a-i spune că iau cina în oraș și n-am să mă întorc înainte de orele zece.

În toate acestea nu era nimic ieșit din comun. Doamna Birdridge, o persoană de o anumită vârstă, pe care nimeni nu i-ar fi ghicit-o, se bucura mult de acele mese luate pe cheltuiala firmei și de banii în plus pe care-i câștiga lucrând ore suplimentare. Îi descrise lui Kershaw un incident fără importanță petrecut în timpul zilei, dar observă că patronul nu dădea nici o atenție cuvintelor ei. Întorcându-i spatele, cu privirea spre birou, acesta exclamă:

– A, te-a frapat imediat, nu? Drăguță treabă, nu-i așa? Executată după acest desen al umilei tale slugi agățat pe perete, acolo.

- Dar, dragul meu, vaca asta nenorocită strică totul, replică glasul celuilalt. Și de ce ai pus casa în mâna unui uriaș? Parc-ar fi o caricatură din-alea cum se publică în ziare:

- Ești pe-aproape, bătrâne! Am folosit-o pentru un anunț publicitar. Eram sigur că nu vei găsi nici o obiecție. La urma urmei...

Ușa dintre camere se închise. Doamna Birdridge era sigură în privința orei și nu se îndoaia că repetase întocmai frazele rostite de cei doi.

Plecă să cineze. Când reveni, Big Ben tocmai bătea de ora șapte. Între timp, cineva trecuse probabil dintr-un birou în celălalt, căci ușa era din nou întredeschisă. Secretara adună documentele de care avea nevoie pentru a bate raportul la mașină și intră la Kershaw, pe care îl găsi prăbușit în fotoliu, cu bărbia în piept, observându-se clar din primul moment că fusese asasinat. Fără a sta să vadă mai mult, se întoarse grăbită în celălalt birou, de unde telefonă la poliție.

Spre miezul nopții, inspectorul principal Douglas reconstituise destul de clar, în linii mari, cazul. Necunoscutul stătuse patruzeci de minute așezat în fotoliul rezervat vizitatorilor (întors cu spatele spre cele două uși), fumând patru țigări oferite de Kershaw.

La orele șase și patruzeci de minute, doamna Kershaw bătușe la ușa privată. Soțul ei îi deschisese și, după cum a povestit ea, îi explicase că era ocupat cu un client, avea să se întoarcă foarte târziu, cu siguranță, și deci nu putea s-o conducă acasă.

Peste umărul lui Kershaw, soția acestuia zărise spatele unui bărbat așezat în fața biroului, căruia îi aruncase doar o privire, căci clienții nu o interesau niciodată - cu atât mai mult cu cât era ofensată de faptul că soțul ei îi ceruse să-l ia de la birou, iar acum nu părea să-și mai amintească.

După ce se debarasase de soția lui, probabil că Kershaw se înapoiase la propriul său fotoliu, fiind însă nevoit să se ridice din nou peste câteva minute - iar în momentul când se întorsese cu spatele spre vizitator, acesta îl lovisese în cap cu statueta. Lovitura aplicată în partea dinapoi a craniului îi provocase moartea aproape instantaneu.

Asasinul s-a spălat de sânge pe mâini în lavaboul instalat în interiorul unui dulap, lăsând urme roșii pe săpunieră, iar statueta a abandonat-o în chiuvetă.

Deși era periculos să mai întârzie, a mai stat atâta cât să scoată desenul din rama de pe perete. Întrucât macheta Casei-din-mână era o reproducere după acel desen original, incidentul a accentuat și mai mult

importanța comentariului auzit de domnișoara Birdridge, părând să stabilească o anumită legătură între casă și victimă.

Asasinul a ieșit din birou la orele șase și cincizeci și opt de minute, trecând prin camera personalului, cu desenul sub braț, împachetat grabnic într-o bucată de hârtie de mătase. I-a cerut portarului din hol să cheme un taxi. Când secretara s-a întors de la masă, ucigașul tocmai se urca în mașină, dar domnișoara Birdridge n-a văzut altceva decât un bărbat care intra într-un taxi, ținând sub braț un obiect plat. Necunoscutul i-a cerut șoferului să-l ducă la stația de metrou Westminster. Asta era tot ce se știa despre acțiunile lui.

– Portarul acesta nu ne este de un prea mare ajutor, remarcă tânărul Perkins. N-a putut descrie decât un domn de vârstă medie, de talie medie, de o eleganță medie și cu mustață – probabil rasă, la ora actuală!

– Lasă-i mustața în pace, răspunse Douglas.

O serie de succese răsunătoare pe care tocmai le avusese îl făceau să se simtă în dispoziție didactică, așa că începu să explice:

– Acest om ne-a lăsat adresa, ca să zic așa...

– Da, vila! îl întrerupse Perkins, încă prea tânăr pentru a cunoaște regulile care se cuvin a fi respectate în timpul convorbirilor cu un superior ierarhic.

– Ghicisem, prietene! răspunse acru Douglas. Și cum se numește vila? Unde se află?

Lăsând capul în piept, Perkins plecă s-o trezească din somn pe domnișoara Birdridge cu un apel telefonic.

Secretara nu știa nimic, crezând întotdeauna că era vorba de o casă imaginară, până în momentul când auzise aluzia făcută de ucigaș. Atunci, Perkins o sună pe soția victimei, care nu le putu da nici ea vreo mână de ajutor. Soțul ei fusese un artist amator dintre cei mai fecunzi, dar ea habar n-avea de artele frumoase, iar Kershaw nu-i vorbea niciodată despre pasiunea lui.

– Perfect, atunci îi vom face publicitate acestei case, decretă Kershaw. Ziarele vor avea de ce să se bucure, și le vom da și o imagine cu care să-și illustreze articolele. Anunțați toate comisariatele din regat. Să studieze cu mare atenție fotografia și, dacă această locuință se află în jurisdicția vreunuia dintre ele, să ne înștiințeze imediat.

În raportul adresat superintendentului, inspectorul scrisese:

„Asasinat fără premeditare (tigările), comis de un cunoscut de-al lui Kershaw, care insista ca defunctul să facă un lucru destul de important

pentru ca acesta să uite de întâlnirea stabilită cu soția lui (care era vizibil contrariată). Sosirea ei inopinată le-a întrerupt conversația. Kershaw a respins propunerea interlocutorului său. Acesta din urmă și-a pierdut cumpătul și l-a lovit cu primul obiect găsit la îndemână, fără a avea neapărat intenția de a-l ucide. Asasinul este proprietarul casei sau se interesează direct ori indirect de ea (sustragerea desenului; comentariul auzit de domnișoara Birdridge în legătură cu întrebuintarea acestuia în scopuri publicitare: «Eram sigur că nu vei găsi nici o obiecție.» O casă de acest gen nu va fi greu de reperat.“

În timp ce redacta acest raport, inspectorul principal Douglas avea în mână depoziția secretarei – și totuși, nu observă celălalt posibil indiciu, pe care-l conținea aluzia la „vaca asta nenorocită“.

* * *

În sensul legal al cuvântului, crima fusese comisă într-adevăr fără premeditare, dar s-ar fi putut demonstra că Hammond Lessing se pregătise în mod inconștient să săvârșească omorul timp de optsprezece ani... fără a ghici că victima lui avea să fie tocmai Allen Kershaw.

În timp ce se plimba prin fața casei, aștepta ca Kershaw să iasă din Gorlay House, la sfârșitul zilei de lucru – dar când fostul său coleg ieși din taxiul cu care revenea de la club, îl recunoscu imediat.

– Salut, Allen!... Ce e, nu mă mai cunoști?

– Ba da, cum să nu...

Se lăsă o scurtă tăcere, apoi, continuând să-i strângă mâna întinsă, Kershaw exclamă:

– Hammond Lessing, sigur că da! Te-aș fi recunoscut pe loc, în orice împrejurare, bătrâne, dar te-ai schimbat îngrozitor. Suntem în curs de a deveni niște domni „de o anumită vârstă“! Bătrânul meu Hammond! Trebuie să aranjăm ceva. Ai venit pentru mai mult timp?

– N-am de gând să mă mai întorc în Canada. Șederea acolo mi-a reușit, dar acum nu vreau să mai părăsesc patria. Am debarcat săptămâna trecută și mă readaptează pas cu pas. Conțez pe tine ca să-mi furnizezi anumite indicii.

– Ascultă, dragul meu, nu-mi mai vād capul de treburi, dar îți pot sacrifica zece minute. Să urcăm la mine în birou și să aranjăm ceva.

Renunțând să folosească ascensorul, urcă pe scară până la etajul întâi, deservind sacii de amintiri comune ale unei prietenii aproape uitate.

La prima întrerupere, în fața ușii de la birou, Lessing exclamă:

– Și Whiddon Cottage? Am auzit că s-a cam defrișat pe-acolo. Ești la curent?

– Îți pot povesti totul în legătură cu asta, deși nu sunt în relații cu... hm... cu nimeni.

Kershaw deschise ușa, explicând că avea ceva de vorbit cu secretara, apoi, pe un ton glumeț, își invită vizitatorul să examineze încăperea.

Primul lucru pe care-l văzu Lessing fu macheta, sub globul ei de sticlă. O privi, nedumerit, apoi recunoscu dintr-o dată casa.

– Dumnezeuule, ce tupeu infernal! murmură el. Dar ce-o fi putând să însemne asta?

În timp ce asculta perorațiile gazdei, își spuse: „Trebuie să-mi păstrez sângele rece și să-i răspund ceva.“ Își auzi propriul glas protestând:

– Dar, dragul meu, vaca asta nenorocită strică totul. Și de ce ai pus casa în mâna unui uriaș? Parc-ar fi o caricatură din-alea cum se publică în ziare.

– Ești pe-aproape, bătrâne! Am folosit-o pentru un anunț publicitar. Eram sigur că nu vei găsi nici o obiecție. La urma urmei, din punct de vedere artistic, fiecare englez din Anglia are câte un asemenea loc, nu-i așa? Este imaginea simbolică a dulcelui „home” la care visează orice orășean. Cu asta mă ocup în prezent, Kershaw: ajut clasa noastră mijlocie sărăcită să-și procure căminul visurilor. Lighioanele astea am fost nevoit să le adaug *post factum*, la recomandarea experților. Înțelegi, orășeanul își imaginează mereu că va crește și animale, în timpul liber. Vitele trebuie să se hrănească singure și să-i achite ipotecile.

Cuvintele se rostogoleau unele după altele, dar Lessing abia dacă mai asculta. Se hotărâse deja să refuze invitația propusă. Venise să afle două lucruri, avea să le afle și să nu-l mai vadă niciodată în viața lui pe Kershaw.

– Voiam să-mi vorbești despre pădure, Allen, îi aminti el.

– A, da... Ei, asta e o afacere cam complicată. N-am revăzut-o pe doamna... hm... pe doamna Lessing. Dar, anul trecut, am aflat de la o prietenă comună – n-o cunoști – că fiica ta vrea să urmeze medicina. Să vedem... acum are aproape optsprezece ani, nu-i așa? Trebuie să punem la socoteală și cei șapte ani de studii. Informato... informatoarea mea mi-a mărturisit că nu voiau să-ți ceară din nou contribuția. Așa că doamna Lessing s-a hotărât să vândă copacii care acoperă coastele din Swallows-bath. Observă te rog că asta nu va schimba cu nimic aspectul locului, din moment ce pădurea se află pe celălalt versant al colinei.

Stânjeneala cu care începuse să vorbească i se risipea treptat.

– Când am auzit toate astea, continuă el, m-am gândit că poate doamna Lessing ar fi dispusă să vândă toată proprietatea. (Știam că o cum-părăseși în bloc, pentru ea.) M-am dus acolo ca să văd, anul trecut, dar era plecată în vacanță, iar casa era închisă. Atunci, mi-a venit ideea s-o desenez. I-am scris fostei tale soții ca s-o întreb dacă era dispusă să vândă și am primit un răspuns negativ, gen „scrisoare de afaceri”. Nu cred că-și amintește de mine, n-am mai văzut-o de... în fine, de... nici eu nu mai știu când!

„Una la mână”, își spuse Lessing. Considera că avea dreptul să-i ușureze fiicei sale studiile medicale. Îi mai rămânea o întrebare de abordat – cu precauție. Era ora șase și douăzeci. Trebuia să se grăbească, altfel riscând să nu poată da onorabil explicația pregătită... dacă avea să fie necesară o explicație, lucru de care încă nu era sigur.

– Voiam să mai aflu încă un lucru, Allen. Poate îți amintești că, atunci când Hannah a cerut divorțul, am retras prima declarație în care respingeam acuzația de infidelitate conjugală adusă mie și am șters-o în Canada. Chiar ai crezut-o pe Valerie Carmaen, când a susținut că fusese amanta mea?

– Ei, haide, Hammond, asta-i o poveste veche! replică Kershaw, vizibil jenat.

– O cunoșteai, Allen. Știi ce fel de zdreanță era, știi bine că nici mort nu m-aș fi atins de ea, nici dacă ar fi fost singura femele în viață de pe Terra.

– Sigur, Hammond. Sigur că știu toate astea.

– Atunci mă crezi dacă îți spun că incidentul din camera de hotel a fost regizat de ea în cele mai mărunte detalii și că prima mea declarație – ți-am arătat-o – era adevărată?

– Sigur că te cred, dacă spui tu! Nu ți-am spus același lucru încă de atunci? M-am întrebat întotdeauna de ce ai continuat să te aperi?

– Fiindcă Hannah m-a considerat în permanență vinovat, indiferent de decizia tribunalului. Acest lucru m-a terminat psihic, Allen. Nimic nu a mers ușor de la început între mine și Hannah. Mai ales primele luni au fost foarte grele. Dar începuserăm să ne înțelegem; viața noastră promitea să fie minunată. Și a picat povestea asta!

– Dar au trecut de atunci mai bine de 18 ani, bătrâne!

– Pentru mine, e ca și cum s-ar fi întâmplat ieri. Este o idee fixă, știu, și nu-mi face tocmai bine la sănătatea morală. Însă, în tot timpul acestor

optsprezece ani, cu excepția momentelor când mă absorbea prea mult munca, n-am încetat să mă simt la fel de umilit ca atunci. Umilit... învins... terminat!

– Hai, hai, murmură Kershaw, pe un ton împăciuitor și plin de compasiune.

Nu dădea nici un semn de spaimă. Poate că, în fond, nici nu avea de ce să se teamă. Poate că informația era falsă? Lessing aruncă o privire spre pendulă. Mai erau câteva minute până la fix.

– Ai cea mai vagă idee ce-o fi putut-o determina pe fata aia să-mi facă o asemenea figură? Nici măcar prieten nu-i eram, desigur – dar, în fine, nu i-am făcut niciodată nimic. Oare din ce motiv m-o fi urât așa?

– Ai dreptate, bătrâne. Nu trebuie să-ți lași mintea să revină încontinuu asupra acelor vremuri. De ce nu consulți un psihiatru bun?

– Nu mă ura. Nu, n-a făcut decât să se folosească de mine, pentru a-și obliga sotul să divorțeze, fără să-i pese de soarta mea.

Nu se mai gândea la Kershaw. Obsedat de ideea lui fixă, repeta cuvintele pe care le rumegase timp de optsprezece ani.

– Era bogată și putea să rezolve totul, cu un „complice” profesionist. Nar fi costat-o decât zece lire sterline și puțin efort. Dar fapta ei a fost mai mult decât crudă. Dacă ar fi fost vorba de cruzime, cel puțin ar fi avut scuza unei răutăți native, sau a unei perversități a spiritului. Înțelegi, o plasez pe ultima treaptă a scării tuturor ființelor. Are tot atâta simț moral ca o râmă!

– Te întărâți singur, Hammond. Ți faci singur rău și mă necăjești și pe mine... A, scuza-mă!

Bătea cineva la ușă. Se apropia momentul așteptat de Lessing. Cei doi se uitară în același timp spre pendulă: arăta orele șase și treizeci și opt de minute.

Kershaw se ridică pentru a merge să deschidă. Lessing nu se clinti. Stătea cu spatele spre cele două uși, așa cum avea să presupună Douglas. Avea intenția de a o lăsa pe noua sosită să aștepte în mijlocul camerei, înainte de a se întoarce. Și dacă nu era cea pe care o bănuia, ei bine, nu le mai rămânea timp decât să facă prezentările, după care urma să plece. Îl auzi pe Kershaw spunând:

– Sunt ocupat.

Întoarse capul. Prea târziu. Kershaw ieșise pe culoar și discuta acolo. Lessing nu-i putea vedea nici pe unul, nici pe altul. Se ridică repede, cu intenția de a ieși și el, dar gazda lui se întorcea deja, închizând ușa în urma sa.

– Un client neliniștit! Ascultă, bătrâne, nu vreau să te dau afară, dar am de pregătit niște lucrări pentru secretara mea, care trebuie să revină din clipă-n clipă. Dacă am lua cina împreună la clubul meu, mâine seară?

Lessing înțelese că, dacă forța puțin jocul, avea să obțină răspunsul dorit.

– *Un client neliniștit*, Allen? De ce-mi îndrugi poveștile astea?

– Nu înțeleg ce vrei să spui, bătrâne.

– Era soția ta? Ți pun întrebarea asta pentru că i-am trimis un mesaj doamnei Kershaw, semnat cu numele tău, rugând-o să vină aici la ora șase și jumătate. Am telefonat de la Redmoon, unde ai locuit tu. A întârziat puțin.

Se opri o clipă, întrebându-se dacă să adauge: „I-am văzut fața. Ți prezint scuzele mele pentru că am comparat-o moralmente pe *soția ta* cu o rămă.”

Se ridică, hotărât să plece. Nevoia de a se auto-tortura, care însoțește ideile fixe de genul celor care-l obsedau pe el își găsisese o nouă sursă de energie. Destinul fusese și mai nedrept cu el decât se temuse, căci Kershaw îi fusese prieten încă de pe vremea liceului.

Dar acel egotist înveterat, căruia îi făcea plăcere să aibă pe birou statui reprezentându-l pe el însuși, nu putea să cedeze atât de ușor.

– Îmi pare foarte rău că ai zărit-o pe Valerie, spuse el. Asta nu poate decât să agraveze tragedia de pe urma căreia suferim toți trei. E mai bine să știi totul, Hammond, și să ierți totul. Stai jos și dă-mi voie să-ți explic.

– Te-ascult.

Lessing se lăsă la loc în fotoliu.

– Poate va fi amuzant să aud de ce mi-a distrus viața, numai pentru a economisi zece lire sterline. De altfel, i le-ai fi dat de bunăvoie, nu-i așa? Și te-ai fi însărcinat bucuros cu toate detaliile supărătoare!

– N-am cunoscut planul lui Valerie decât după ce și l-a pus în aplicare, începu Kershaw, și numai din relatarea ta am înțeles că despre tine fusese vorba. La originea tuturor stă refuzul meu de a-i fi înșelat soțul. Așa sunt eu, mă cunoști doar, am oroare de subterfugii. Prin urmare, m-am dus să discut cu Carmaen și i-am cerut să-i redea libertatea soției sale, ca să mă pot căsători cu ea. N-o mai iubea, dar a refuzat, ca să n-o vadă fericită fără el și, ca un adevărat ticălos ce era, i-a dat de înțeles că ar fi divorțat cu plăcere, dacă nu era vorba de mine. În timp ce stăteam de vorbă cu Valerie, i-am spus că îți recomandam acel hotel din Frensmouth unde urma să-ți petreci o noapte, cu ocazia călătoriei acolo, așa că s-a dus și ea – dar fără ca pe mine să mă pună la curent.

- Dar știi foarte bine adevărul, când ți-am arătat citația la tribunal și te-am chemat martor în apărarea mea. Doar n-ai crezut că fusese amantul ei?

- Nu, în nici un caz! I-am vorbit. Nici n-a vrut să mă asculte. A răspuns că povestea o privea numai pe ea și mi-a lăsat libertatea ca în privința ta să iau orice atitudine doream. Ce era să fac? Dacă-ți explicam totul, oricum n-aș mai fi schimbat mare lucru.

- Și totuși, ai luat-o de soție. Ți-ai construit fericirea pe ruinele vieții mele!

- Ei nu mă-nnebuni! Explodă Kershaw.

Cei doi bărbați, în picioare, despărțiți de masă, se sfidau din priviri.

- Ușor ți-e ție să te joci cu cuvintele! Te-ai întrebat vreodată de ce Hannah s-a prefăcut că nu te credea? Căci în fond te crezuse, bătrâne, te crezuse! Dar căsnicia voastră era un fiasco total. Ți închipui că erai singurul care o știa? Hannah nu mai putea să te suporte nici un minut în preajma ei și a profitat de ocazie ca să se debaraseze de tine!

Aceste cuvinte au fost pentru Lessing începutul unei revelații îngrozitoare. Își descoperea propria natură, în același timp cu adevărul, atroce și insuportabil. Apucând primul obiect care-i căzu sub mână, lovi din răspuțeri, în momentul când Kershaw se întoarce cu spatele. Lovitura era destinată imaginii unui laș, a unei ființe jalnice, sensibilizată de propriile sale necazuri, în sfârșit, îi era destinată lui însuși, care de optsprezece ani se complăcea în ipostaza de victimă interesantă, pentru a ascunde faptul că soția lui fusese incapabilă să-i îndure tandrețea și profitase de acel pretext penibil ca să scape.

În realitate, îl ucisese pe Kershaw.

Revenirea rațiunii nu fu însoțită de remușcări, ci numai de un nou acces de milă la adresa lui însuși: „Poftim, ăsta-i norocul meu! O clipă mi-am pierdut și eu capul, și-acum uite-mă, bun de dus la spânzurătoare!”

Mai mult decât perspectiva morții, gândul la desfășurarea nemiloasă a procesului, urmat de preliminariile unei aplicări a pedepsei capitale, îi trezi instinctul de conservare. Îi veni în minte pericolul de a fi lăsat amprente digitale. După ce se spală pe mâini, umplu chiuveta cu apă și lăsa înăuntru statueta de bronz. Șterse scrumiera și brațele fotoliului cu buretele.

„Secretara l-a auzit înșirându-mi toate insanitățile alea în legătură cu casa. Au să mă spânzure! Ba nu, să ne păstrăm calmul; se prea poate să nu fi fost atentă. Și la fel de posibil e ca el să nu fi spus nimănui unde se găsește casa.”

Se aplecă asupra machetei, întrebându-se dacă n-ar fi fost mai bine s-o distrugă.

– Vaca asta afurisită!

Nervii i se destinseseră dintr-o dată și îl cuprinseseră un râs nebun. În clipa următoare, se reculesese și începuse să examineze desenul de pe perete.

„Fără mână, e mai elocvent. Iar nenorocita de vacă e mai puțin vizibilă.“ Pradă unui imbold neașteptat, făcu câțiva pași înapoi, își înmuie degetele în apa din chiuvetă și scoase desenul din ramă.

„Aș face mai bine să trec prin biroul personalului, acolo sunt mai mulți oameni care ating clanțele ușilor.“

Cu mâinile încă umede, deschise ușa dintre camere, luă o bucată de hârtie de mătase și înveli grăbit peisajul.

Jos, portarul se plimba plictisit prin holul de la intrare. Dacă Lessing ar fi încercat să iasă pe furiș, omul ar fi bănuț că furase desenul. Ce cuvinte firești și cât mai banale ar fi trebuit să-i adreseze?

– Găsește-mi un taxi, te rog.

În mașină, își reprimă prima mișcare, care ar fi fost aceea de a ascunde desenul sub covoraș. Nu, mai sigur era să-l ardă. Cartonul era prea tare pentru a se rupe cu ușurință în bucățele mici, greu de reconstituit.

La Westminster, luă metroul până la Earl's Court. Hotelul lui, Tenerife, se găsea în apropierea stației. Goli conținutul unei serviete de piele și introduse în ea peisajul. A doua zi avea să-l ardă, undeva la țară. Încetă să mai reflecteze la situația în care se afla și avu iluzia că uita de Kershaw și de tot pericolul ce-l păștea. După ce luă cina la hotel, se întoarse spre West End și intră într-un music-hall.

A doua zi dimineața, fotografia machetei se lăfăia prin toate ziarele londoneze. Când îl deschise pe primul, la micul dejun, Lessing se recunoscu imediat învins.

Destul de calm, începuse să-și închipuie evenimentele care aveau să precedeze arestarea. Hannah urma să vadă fotografia și apelul poliției. Ca o bună cetățeană, avea să trimită o scrisoare la Scotland Yard. Un detectiv urma s-o viziteze, să afle de la ea că își petrecuse copilăria în casa aceea și că, mai târziu, tatăl ei fusese nevoit s-o vândă. Apoi, avea să relateze cum o răscumpăraseră soțul ei, pentru a i-o oferi ca dar de nuntă, cum locuiseră un timp amândoi acolo, înainte de divorț, după care el plecase în Canada. Poliția nu mai avea nevoie decât să se intereseze la bancă, pentru a-l găsi. Consultând cele mai recente liste de pasageri,

aveau să descopere că revenise în Anglia de șase zile și luase o cameră la Hotel Teneriffe.

Avea la dispoziție patruzeci și opt de ore, douăzeci și patru în cel mai rău caz, dacă Hannah telefonase, ceea ce însă era puțin probabil.

Înainte de a muri, dorea să-și cunoască fiica. Voia mai ales să verifice dacă vorbele pe care i le aruncase în față Kershaw conțineau vreun sâmbure de adevăr. Pe scurt, urma să se ducă imediat la vilă, indiferent dacă Hannah se bucura sau nu să-l revadă.

Avea în bagaje diverse lucruri pe care urma să i le lase prin testament: un album cu fotografii făcute în anul lor de viață conjugală, o ediție rară ale „Povestirilor din Canterbury” (primită cadou de la tatăl lui Hannah) și scrisorile pe care i le trimisese ea înainte de căsătorie. O jumătate de oră îi fu suficientă pentru a le pune pe toate în ordine.

Introduse toate aceste obiecte în servietă, peste desenul casei, care acum nu mai avea nici o importanță. Fiind conștient de propria lui înfrângere, găsea că făcuse o prostie luând cu el peisajul, din moment ce Hannah avea să recunoască imediat fotografia machetei. Și, cu siguranță, urma să-și aducă aminte numele de Kershaw.

Nu merita efortul de a lua și alte măsuri de prevedere împotriva arestării. Nici măcar mustața n-avea să și-o radă.

O oră mai târziu, trenul îl ducea spre Hallery-pe-Tamisa. În fața micii gări nu staționa nici un taxi, iar în sat nu se găseau vehicule de închiriat, așa că Lessing fu nevoit s-o ia pe jos, cale de un kilometru pe drum, urcând apoi o coastă destul de abruptă.

Era cald și, când sosi la Whiddon Cottage, se opri sub stejari să-și tragă răsuflarea câteva minute. În timp ce se odihnea, își spuse, cu melancolia omului ale cărui zile sunt numărate, că frumusețea casei Whiddon o depășea și mai mult pe aceea a imaginii păstrate în mintea lui. De pe culmea colinei, pe lângă Berkshire Downs, priveliștea se întindea neîntreruptă pe o suprafață de douăzeci și cinci de mănăstiri, cu mici văi și dealuri. Dincolo de casă, un covor verde, lung de aproape un kilometru, cobora până la Tamisa.

„Și acum”, își spuse el, „spre Hannah!”

Chiar ea îi deschise ușa. La fel de înaltă, își pierduse prospețimea tinereții, înlocuită de o frumusețe mai sculpturală, dar un aer de autoritate foarte puțin romantică o împiedica să fie cu adevărat seducătoare. Și totuși, remarcă Lessing, părușe speriată la vederea lui.

– Hammond! De ce ai venit?

În pofida tonului de reproș, vocea nu-i era ostilă.

– Vreau s-o văd pe Kathrine. Presupun că n-ai nici o obiecție?

– Dar, sigur că da, vai de mine! Numai că e plecată la niște prieteni, pentru câteva zile.

– Și voiam să te văd și pe tine. Se poate?

Toate aceste vorbe, absurd de protocolare, nu semănau deloc cu replicile pe care și le pregătise, banalizând întreaga situație. Hannah îl întreba dacă voia să stea la masă. Lessing susținu că mâncase pe drum. Schimbară câteva cuvinte despre Canada, despre Londra. O feliicită pentru succesele ei literare.

– Numai studenții îmi citesc lucrările, și nici măcar pe toate, deși nu am nici un motiv să mă plâng de critică. Hammond, omul acela care a fost asasinat, este Kershaw cel pe care l-ai cunoscut și tu?

– Da. Ai văzut ziarele, cred. Eram sigur că aveai să recunoști fotografia, cu toate găinile, porcii și vaca aia ridicolă, și aveam convingerea că urma să anunți Scotland Yard-ul.

– Hammond...?

– Ei bine, da, Rith. Eu l-am omorât.

Înțelesese încă dinainte de a i-o spune. Lessing adăugă:

– Știi că s-a căsătorit cu Valerie Carmaen?

Hannah se strâmbă involuntar la auzul acestui nume.

– Nu știam, dar era oare un motiv suficient ca să-l omori?

– Știa că acea femeie depusese mărturie falsă împotriva mea. L-am acuzat că și-a construit căsnicia pe ruinele fericirii mele. Mi-a răspuns că și tu știai de falsitatea depoziției lui Valerie, dar ai profitat de ocazie ca să te debarasezi de mine... Atunci, mi-am pierdut capul. Este adevărat ce mi-a spus, Hannah?

Nu-i răspunse imediat. Nervii lui Lessing se destinseseră, ca și cum răspunsul n-ar mai fi avut acum nici o importanță.

– Pe moment, am crezut-o pe femeia aia. Mai târziu, m-am întrebat dacă nu cumva greșisem. Mai trebuie să-ți spun că sunt supărată? Ce rost ar avea? Când eram doi tineri îndrăgostiți, n-am fost niciodată prea îndemânatici. Acum, când suntem oameni în toată firea, îți sunt atât prietenă, cât și recunoscătoare pentru generozitatea ta.

– Să nu mai vorbim despre asta, draga mea prietenă. Ți las ție servieta. Conține câteva bibelouri pe care cred că ți-ar plăcea să le păstrezi.

Și o puse lângă șemineul mare de țară, după care se ridică.

– Te vor descoperi, Hammond?

– Probabil. Când li se va semnala casa asta, vor sfârși prin a pune mâna pe mine. Mare păcat că n-am reușit s-o văd pe Kathrine.

– Dacă polițiștii au să vină aici, îmi voi da toată silința ca să-i trimit pe o pistă falsă. Nu, nu spune nimic. Nu mă gândesc numai la tine. Și la Kathrine mă gândesc și – să fim cinstiți – mă gândesc și la cititorii mei, oricât de puțin numeroși ar fi. Dacă ai compara în fața unui tribunal și ai spune care au fost motivele faptei tale, amândoi am avea de suferit de pe urma scandalului. Prin urmare, trebuie să acționăm amândoi ca să-ți asigurăm salvarea.

La mai puțin de un kilometru și jumătate distanță, sergentul din sat informa deja Scotland Yard-ul despre existența unei locuințe din secolul al XVII-lea, numită Whiddon Cottage, al cărei aspect era identic cu cel din fotografia publicată în ziare.

* * *

În Anglia există mai multe case din secolul al XVII-lea decât și-ar imagina mulți englezi. La ora douăsprezece, comisariatele rurale semnala-seră optzeci, dintre care treizeci și trei „posibile”. La sfârșitul săptămânii, totalul acestor case „posibile” se ridicase la o sută șaptezeci și trei, pe tot cuprinsul țării.

Această clasificare se baza pe prezența a trei particularități esențiale, pe lângă aspectul casei în sine: un pâlci de stejari în stânga; o pajiște în pantă, aproape de casă; un pârâu în care s-ar fi putut adăpa un animal – ca, de exemplu, o vacă. Dintre cele o sută șaptezeci și trei de case, șai-zece corespundeau acestor exigențe. Restul erau locuințe cu stilul și dimensiunile corecte, dar unde stejarii fuseseră doborâți, pășunile utilizate ca terenuri de construcție, iar pârăurile deturnate de pe fâgașul original.

După încă o săptămână, cele 60 „probabile” fuseseră vizitate, fără nici un rezultat palpabil. Cincisprezece zile mai târziu, cele care mai rămăneau dintre „posibile” erau și ele eliminate. Inspectorul Douglas începea să-și găsească slujba cam dezamăgitoare.

Din primele 24 de ore identificarea casei devenise unicul obiectiv al cercetărilor. Fuseseră trecute prin ciur toate cunoștințele lui Kershaw, de afaceri sau mondene. Telegrama adresată soției lui fusese trimisă prin telefon, de la o cabină din Restaurantul Redmoon. Această descoperire a făcut să renască un moment speranță, dar un client a declarat

în curând că prânzise cu Kershaw în acel local și a adăugat că acesta din urmă ~~plecase~~ plecase pentru câteva minute de la masă, pentru a se duce la telefonul public.

O lună mai târziu, ziarele au acceptat fără entuziasm să publice din nou fotografia machetei și apelul Scotland Yard-ului. Sau răzbunat pentru că fuseseră forțate să facă acest lucru, subliniind cât era de absurd să nu se poată găsi cu ușurință o asemenea casă. Caricaturiștilor li s-a dat frâu liber. Un desen deosebit de sarcastic reprezenta o vacă privind cu ochii ei mari o machetă a sediului Scotland Yard-ului ținut în palmă.

La sfârșitul lunii aprilie, întrucât Douglas nu progresa în nici o direcție, cazul a sfârșit prin a fi predat la Biroul dosarelor închise. Caracterul acestui serviciu interzicea întreprinderea unei anchete la primirea unui dosar, rolul său mărginindu-se la a-l păstra în speranța că, într-o bună zi, un caz nou putea ajuta la reactivarea celui dintâi, sau o împrejurare cu totul întâmplătoare arunca o lumină nouă asupra problemei.

Astfel, statueta lui Kershaw, macheta de sub globul de sticlă și rama goală i-au fost predate inspectorului McCormick. A doua zi, sau peste două zile, Douglas l-a întrebat, din pură politețe, ce părere avea.

– Dacă doriți să-mi cunoașteți opinia, răspunse McCormick fără să ezite, în loc să ne ocupăm de casă, am face mult mai bine să căutăm vaca.

Urmă un moment critic, căci ziarul „Daily Record” tocmai publicase un desen umoristic care avansa aceeași idee.

– Vreau să spun, se grăbi să continue tânărul inspector, că aici e ceva bizar. Din punct de vedere psihologic, dacă înțelegeți ce vreau să spun?

– Nu înțeleg nimic.

– Remarca în legătură cu „vaca asta nenorocită”, raportată de secretară în depozitia ei. De ce acest calificativ? Și de ce strica totul? O vacă e tocmai genul de animal pe care te-ai aștepta să-l găsești într-un decor de acest fel. Dacă n-ar fi fost prezentă, abia atunci ar fi dat senzația că lipsea ceva. Dar să presupunem, de exemplu, că ucigașul s-a speriat de o vacă, în copilărie. Era prea mic ca să-și amintească, dar totuși, fără a ști de ce, toată viața s-a...

– Ascultă, McCormick, dacă ai să le spui ziariștilor o poveste cu un asasin căruia i-e frică de vaci, o să iasă foarte prost... pentru dumneata.

– Eu mă gândeam la sanatorii.

– Și eu. Dar tot pentru dumneata. Să fim serioși, McCormick, de fapte avem noi nevoie. Dacă ai șansa de a descoperi așa ceva, ar fi timpul să vii cu o teorie care să le explice.

Șansa de a descoperi! Toate succesele înregistrate anterior de McCormick la descoperirea liantului care unea niște evenimente fără legături vizibile între ele, sau la perceperea unei acțiuni metodice sub aparențele unor fapte care altora li s-ar fi părut efectele pure ale hazardului, nu-i aduceau niciodată altceva decât felicitări pentru „bafta” lui. Iar când McCormick a pus mâna pe Hammond Lessing, Douglas a susținut în cel mai meschin mod că numai hazardul dusese la rezultatul acela fericit, călăuzindu-i pe McCormick și eumnata lui, într-o anumită seară, într-un anumit cinematograf!

Inspectorul își invitase tânăra nepoată, pe care o considera ca pe un fel de fiică adoptivă după moartea fratelui său, dar întâmplător în locul fetei a venit mama acesteia.

Au ajuns mai devreme și au fost nevoiți să suporte un scurt metraj publicitar care lăuda calitățile unui produs lactat. Vocea unei persoane invizibile pe ecran o sfătuia pe o tânără să nu-și lase soțul să-și înceapă ziua de muncă numai cu sprijinul unei cești de ceai sau de cafea. Prin urmare, ce trebuia să adauge în ceașca pe care se pregătea să i-o aducă, în mâna ei albă, cu degete lungi încărcate de inele? Un trucaj cinematografic făcea să apară o vacă gigantică. Animalul galopa spre ceață și sărea înăuntru.

– Scuză-mă, Meg, spuse McCormick. Trebuie să mă duc.

– O! De ce, George? Ce s-a întâmplat?

– Vaca asta nenorocită! murmură polițistul, cu un surâs amuzat.

Și se ridică, pornind spre ieșire.

Nu era o „baftă” în sensul la care se referea Douglas. Toți angajații Scotland Yard-ului putuseră vedea acest film, fără ca aparenta sa lipsă de legătură cu asasinarea lui Kershaw să le fi dat vreo idee. Dar Lessing se găsea la Whiddon Cottage în ziua când McCormick îl aduse acolo pe Douglas, iar acesta era într-adevăr un noroc deși, în fond, până la urmă tot l-ar fi arestat.

* * *

A doua zi după prima sa vizită la Whiddon Cottage, Hammond Lessing și-a cunoscut propria fiică. S-au întâlnit ca doi străini și s-au simpatizat pe loc. După ce a trecut o lună, șansele lui de a scăpa de justiție păreau atât de mari, încât soția sa i-a permis s-o revadă pe Kathrine.

Insuccesul celei de-a doua campanii de presă l-a convins pe Lessing că urmele i se pierduseră într-adevăr. Doamna Lessing a fost de aceeași

păreră. După raționamentul ucigașului, dacă polițiștii descopereau casa, aveau s-o descopere și pe soția lui și, prin intermediul ei, să ajungă până la el. Prin urmare, nu-și asuma nici un risc suplimentar însoțindu-și fiica până acasă, ceea ce și făcu, într-o frumoasă seară de iunie. Modul ireproșabil în care era întreținută vila i-a trezit instinctele casnice pe care până atunci nu și le cunoscuse.

La sfârșitul lunii, i-a spus soției sale:

– Cred, Hannah, că dacă s-ar întâmpla ceva – acum nu mai avem nici un motiv de teamă, dar, în sfârșit, dacă s-ar întâmpla totuși ceva – faptul că m-ai acoperit te-ar pune într-o situație periculoasă. Cu siguranță, ai ajunge la închisoare. Câtă vreme, dacă am fi căsătoriți, ai putea să scapi sub pretextul că ai acționat sub presiune... oricât de absurd ar fi un asemenea lucru.

Cu condiția ca noua lor relație să fie strict de camaraderie și ca Lessing să facă demersurile necesare pentru a-și relua meseria de inginer, doamna Lessing a acceptat să se mărite din nou cu el. Ceremonia a avut loc la data de 11 iulie.

Temerile lui Lessing se risipiseră de mult și până și crima, când i se întâmpla să se mai gândească la ea, îi apărea acum ca un vis urât, cu delalii cam confuze.

În luna august, la uzina lui avu loc o grevă. Noul inginer, neavând nici o ocupație pentru un timp, meșterea în grădină când, spre orele amiezei, sosi o mașină din care coborâră doi detectivi. La auzul mașinii, doamna Lessing ieși și ea din casă.

McCormick, cu o valioară în mână, era însărcinat oficial cu coordonarea operațiunilor. În timp ce cobora din mașină, Douglas murmură:

– Nu-i aici. Nu seamănă deloc cu macheta – numai casa. Nu se deosebește cu nimic de celelalte șaizeci

– Domnul Lessing? întrebă McCormick, care aflase numele de la comisariatul local. Suntem de la Scotland Yard. L-ați cunoscut pe Allen Kershaw, cred?

– Cel care a fost asasinat? Ne întrebam dacă o fi fost același.

Întorcându-se spre soția lui, Lessing adăugă:

– V-o prezint pe soția mea. Am întâlnit de câteva ori un anumit Allen Kershaw, cu douăzeci de ani în urmă, dar de-atunci n-am mai știut nimic despre el. Ce doriți să știți în privința lui?

– Când l-ați văzut ultima oară pe Allen Kershaw, domnule Lessing?

– Doar nu vă imaginați că soțul meu a fost implicat în crimă numai pentru că locuim într-o casă din secolul al XVII-lea? întrebă doamna

Lessing, indignată. Sergentul din sat ne-a prevenit că semnalase casa noastră la Scotland Yard și un detectiv ne-a făcut deja o vizită.

– Știți, este destul de diferită de fotografia publicată, explică Lessing, cu răbdare. Stejarii sunt destul de asemănători, într-adevăr, dar asta... adăugă el, fără să mai continue, arătând spre cei opt sute de metri de teren care coborau spre Tamisa.

Douglas tăcea în continuare, cu un aer ursuz. Se întreba cum să scuze dobitocia colegului său. McCormick își deschise valiza, scoase din ea macheta casei și o puse pe pământ.

– Nu-mi dă deloc aceeași impresie, recunosc eu.

Lessing zâmbi. Douglas arăta mai posomorât decât niciodată. McCormick continuă:

– Dar numai fiindcă *vaca asta nenorocită strică totul*, domnule Lessing.

Acesta rămase nepăsător.

– Nu înțeleg ce vreți să spuneți, replică soția lui.

– În viață există lucruri bizare, doamnă Lessing. Aseară, am fost la cinema. Am văzut un film în care arătau o vacă gigantică sărind într-o ceșcuță, cu ajutorul unui abil trucaj cinematografic. Regulile perspectivei erau destul de maltratate. M-am gândit imediat la cealaltă vacă și... Dar mai bine priviți!

În timp ce vorbea, scoase de pe machetă figurina care reprezenta animalul respectiv.

– Dumnezeu! murmură Douglas, uluit. Ochii i se ridicară dinspre casa miniaturală spre peisajul din realitate, apoi reveniră asupra machetei.

Fără vacă, *pajiștea părea să fi dispărut și ea*, lăsând locul unui versant de colină, în timp ce „pârâiașul” se identifica imediat cu Tamisa, la opt sute de metri mai jos, în vale.

– Nu e nici un truc, doamnelor și domnilor, vorbe McCormick asemenea unui scamator, fixând din nou suportul vacii în orificiul cores-punzător, pentru a reconstitui astfel iluzia unei pajiști și a readuce cursul de apă la proporțiile unui pârâiaș din care se adăpa animalul. Iată ce obținem când nu respectăm legile perspectivei! Am înțeles totul aseară, când am văzut vaca sărind în ceașca de ceai.

Repetă explicația, apoi întreabă:

– Asta voaiați să spuneți, când ați comentat față de Kershaw că nenorocita de vacă strica totul, nu-i așa, domnule Lessing? Sper că ne puteți

preciza cum v-ați folosit timpul în ziua de 16 februarie trecut, la sfârșitul după-amiezi.

– Dacă nu-și mai amintește, eu îmi amintesc! exclamă doamna Lessing. Țin bine minte data, pentru că în ziua aceea m-a cerut în căsătorie.

– În februarie trecut, doamnă? interveni Douglas. Ni s-a spus că aveți o fată, o *fică adultă*, care poartă numele de domnișoara Lessing.

– Într-adevăr, dar acest lucru este de fapt foarte simplu de explicat. Am divorțat acum câțiva ani, apoi ne-am gândit mai bine și am... Dar am impresia că nu mă credeți?

– Această chestiune nu are o importanță prea mare pentru moment, doamnă.

– Este foarte importantă pentru mine, replică doamna Lessing. Țin să vă arăt certificatul de căsătorie. N-am să vă răpesc decât două minute în plus.

După ce femeia porni spre casă, Douglas i se adresă lui Lessing:

– Dacă negați că l-ați întâlnit pe Kershaw în ziua aceea, ați consimțit să ne însoțiți la Londra pentru a fi confruntat cu secretara și portarul?

– În nici un caz. Nu aveți nici o dovadă împotriva mea. Dacă țineți cu tot dinadinsul să vă pierdeți timpul, puteți foarte bine să-i aduceți pe ei aici.

Doamna Lessing reveni. Ținea în mână servieta de piele pe care o primise de la Hammond. Îngrozit, acesta își aminti brusc de conținutul servietei și exclamă:

– Certificatul de căsătorie nu-i acolo, Hannah. L-am luat săptămâna trecută. Ce naiba, draga mea, nu-ți mai aduci aminte?

– Sigur că da, ce vacă sunt!

– Dar glasul ucigașului trădase o neliniște prea mare, iar Douglas făcu un pas înainte:

– Fiți atât de bună și deschideți această servietă, doamnă.

– Dacă țineți cu tot dinadinsul...

Doamna Lessing nu înțelegea de ce soțul ei susținea că scosese certificatul. Cu siguranță, data ceremoniei nu putea avea nici o importanță.

Polițistul scoase din servietă un pachet de scrisori, un album cu fotografii, o ediție rară a „Povestirilor din Canterbury“, certificatul de căsătorie și... desenul casei, executat de Kershaw, împachetat și acum în aceeași hârtie de mătase.

PĂRĂSIRE DE DOMICILIU

Asasinarea lui Marriott Parmenter (al cărei nume era prescurtat, în titlurile cu litere mari ale ziarelor, sub forma „Mrs. Pin“) a fost una dintre acele crime misterioase după care publicul se dă în vânt întotdeauna. Presa nu a împărtășit acest entuziasm. Factorul timp a jucat un rol foarte important în istoria respectivă. Misterul creștea de la o săptămână la alta numai prin faptul că trecuse încă o săptămână fără a părea că începea să se profileze vreo rezolvare. De asemenea, după un start senzațional, ziarele s-au pomenit în curând lipsite de material, fără a-și putea permite totuși să amuțească.

Pe lângă farmecul misterului se adăuga și acela al simplității. Pentru public exista un singur suspect: soțul. Dar, după ce primul interogatoriu a luat sfârșit, poliția n-a părut să-i mai acorde nici un interes. Acest lucru era exasperant, căci individul respectiv avusese posibilitatea de a comite crima și i se putea atribui cu ușurință cel mai tradițional mobil din toate, fără a-i lua aventurile amoroase drept semne de depravare. Pe de altă parte, cu virtuțile lui casnice nu mai puțin strălucite, putea fi de asemenea considerat o nefericită victimă a calomniilor.

Soții Parmenter locuiau într-o vilă cu șase camere, garaj și grădina, botezată Cuibul-din-Coastă, în cinstea unei modeste înclinări a terenului, care se afla în foburgul-dormitor din Honshom, la cincizeci de kilometri distanță de Londra. Aproape toate casele din acel colțișor liniștit se asemănau între ele. De asemenea, locuitorii lor se asemănau și ei, prin faptul că prezentau lumii un front unit de bună vecinătate, respectabilitate și civilizație.

În aglomerările de acest gen, oamenii știu totul despre activitățile celorlalți și au o tendință firească de a fi la curent cu cele mai mărunte fapte și gesturi ale vecinilor. Nimeni n-o văzuse pe Marriott părăsind domiciliul în momentul critic, astfel încât, după patruzeci și opt de ore, se șusetea că nici nu plecase și nu peste mult avea să i se descopere cadavrul îngropat sub podele.

Soțul ei, Simon Parmenter, debutase încă de tânăr în Marile Magazine Bettinson. Înarmat cu o diplomă de studii comerciale, a început de la baza scării, a învățat tehnica meseriei de tapițer la raionul de mobile, s-a familiarizat cu diferitele soiuri de vinuri și cu conservarea prin frig

în raionul de alimente și tocmai era pe punctul de a primi un post de director, când tatăl său a murit. Atunci, și-a luat o agenție care se specializase în găsirea apartamentelor ce se pot folosi ca birouri. Era o agenție modestă dar, situată în plin centru al Londrei, se descurca foarte bine.

La doi ani după căsătorie, Marriott a moștenit douăzeci de mii de lire sterline de la o rudă îndepărtată, iar soții Parmenter au devenit unul dintre cele mai înstărite cupluri din cartier. Marriott a pus jumătate din sumă la dispoziția soțului ei, lăsându-i libertatea de a plasa banii după cum găsea el de cuviință. Ziarele au vorbit mult despre aceste douăzeci de mii de lire sterline, dar niciodată nu s-a găsit nimic suspect în contabilitatea lui Simon Parmenter, pierderile lui financiare fiind cauzate numai și numai de o totală incompetență financiară.

Moștenirea l-a surprins mult pe Simon – dacă nu și pe Marriott. Se căsătoriseră din dragoste, ceea ce pare întotdeauna cam misterios, când caracterele viitorilor soți sunt atât de diferite. Iar tânăra fată nu avea nimic din seducția care sucește capul bărbaților. Milioane de spectatori au contemplat fotografia lui Marriott pe ecranele televizoarelor; nu păreau să fi fost de acord în privința ei, unii considerând-o extrem de cucuitoare, alții deloc. Dar fața ei cu o expresie gravă din fire putea fi imaginată însuflețindu-se ușor în veselia liniștită a unei reuniuni de familie. O femeie de interior, da, și nu trebuia să uite nimeni că pentru mulți bărbați calitățile gospodărești sunt cele care contează cel mai mult la o soție.

Parmenter își iubea căminul. În felul lui, își iubea și soția, iar rigiditatea principiilor acesteia îl umplea de orgoliu. După cinci ani de căsnicie, n-ar fi schimbat-o pe Marriott cu nici o altă femeie din lume. Nu că ar fi disprețuit cu ceva lumea celorlalte femei. „Spiritul omului are nemăsurate fațete”, îi plăcea lui să repete încontinuu, iar una dintre fațetele propriului său spirit aprecia deosebit de favorabil compania veselă a unei *business woman* londoneze. Doar nu făcea rău nimănui, nu?

Și n-o avusese – ba chiar încă o mai avea – pe Finna Swift, chiar la Honshom?

Cu excepția câte unei serate ocazionale la Londra, sau poate a unui sfârșit de săptămână petrecut cu un client, obiceiurile sale erau dintre cele mai regulate: niciodată nu pleca de acasă mai devreme de ora nouă dimineața și nu se întorcea înainte de ora șase și jumătate seara.

Acest frumos program a fost întrerupt pe data de 5 ianuarie 1954. În acea zi a ajuns acasă cu câteva minute înainte de ora trei. Poliția începe cercetările pe baza orei la care a ajuns acasă Simon, dar pe noi ne avantajează să începem mai devreme puțin, la ora două după-amiaza,

în momentul când doamna Parker (menajera) a intrat în salon ca s-o anunțe pe Marriott că-și terminase treaba și se întorcea acasă.

Patroana ei, a explicat doamna Parker, nu era îmbrăcată – ceea ce însemna că era în papuci și purta un șorț peste fustă și pulovăr. Stătea așezată la birou și lucra cu niște „ciudățenii de hârtii“ (fișuri la purtător), pe care le puneau unele după altele într-o geantă de piele.

Doamna Parker era, din principiu, nepoliticoasă cu orice persoană ale cărei venituri le depășeau pe ale ei. Astfel, când a apărut la televizor, i-a răspuns prezentatorului pe cel mai artăgos ton și și-a exprimat gândurile de-a dreptul, fără a ține seama de instrucțiunile pe care le primise. A avut un succes enorm în rândurile telespectatorilor.

Ținea mult la Marriott.

– Nici nu te-ai atins de crap, bombăni ea, și totuși e prăjit la fix! Ce să mai vorbim de cotletul de vițel de ieri. Uită-te la matale, că mi-ești slabă ca o scândurică. Știi că nu mă privește treaba asta, pisicuțo, da' ar trebui să te duci la medic.

– Mă simt cât se poate de bine, doamnă Parker.

Marriott rareori li se adresa oamenilor pe numele mic, iar apelati-vele ca „pisicuțo“ nu făceau parte din vocabularul ei. Mi s-a recoman-dat numai... pe cinstea mea, să-mi iau o mică vacanță.

– A uite un sfat bun! Păi atuncea, urmează-l. O să știi eu să mă des-curc singură aici-șa.

Apoi, remarcând un plic lipit, rezervat de telefon, doamna Parker întreba:

– Țsta trebuiește pus la poștă?

– Nu, mulțumesc. Nu e...

– Bine. Atuncea, dacă altceva nu mai e de făcut, pisicuțo, eu o șterg.

– O secundă, doamnă Parker.

Marriott scoase dintr-un sertar al biroului o cutiuță de bijuterii și o deschise. Apăru o broșă împodobită cu diamante.

– Fiica dumitale se mărită sâmbăta viitoare, nu-i așa? Dă-i te rog asta din partea mea... dacă presupui că o asemenea bijuterie ar putea să-i placă.

În fața unui cadou atât de mărinimos, doamna Parker scoase o ex-clamație.

– Nu te preocupa de valoarea ei, replică Marriott. Și gândește-te că banii din gajurile dumitale nu vor achita niciodată tot ceea ce ai făcut pentru noi. Și-acum, fugi, să nu pierzi autobuzul.

Acest mic incident putea fi interpretat ca un soi de rămas-bun între Marriott și menajera ei, dar esențialul, pentru continuarea evenimentelor, rămâne faptul că autobuzul a venit la timp, iar doamna Parker l-a luat la ora două și douăsprezece minute.

Câteva minute mai târziu, își făcea apariția Finna Swift. În loc de a-și lăsa mașina lângă bordura trotuarului, așa cum ar fi fost firesc, a înaintat până la garaj. Un factor poștal a observat mașina oprită între acest garaj și ușa bucătăriei; a putut-o descrie în mod satisfăcător, precizând că era ora două și douăzeci și cinci de minute.

Finna furniza elementul extraconjugal (unii ar fi găsit misterul incomplet fără acest element), dar s-a stabilit clar că Simon Parmenter nici nu se gândea să se însoare cu Finna Swift. Această brunetă strălucitoare, de douăzeci și cinci de ani, ea fiica unui profesor și văduva unui pilot de încercare care îi lăsaseră, amândoi la un loc, din ce să trăiască pe picior agreabil de mare în vila ei din Honshom.

Venise, a explicat ea mai târziu, cu intenții absolut prietenești. Nu voia decât să-i mărturisească lui Marriott că-l iubea pe Simon, să-și prezinte scuzele pentru posibilul scandal și să-și exprime speranța că purtarea ei nu avea să-i amărase prea mult rivala. Poate că i-a vorbit într-adevăr astfel, dar acest lucru ar fi greu de crezut, întrucât pe Finna n-o neliniștiseră niciodată prea mult îndatoririle sale față de societate. În ochii ei, ceremonia de căsătorie nu era decât o simplă formalitate prin care îți anunțai dorința de a te culca în același pat cu cineva, până când te răzgândeai.

Conversația a avut loc în hol, cele două femei rămânând în picioare. Finna o domina pe Marriott ca statură, dar în rest era mai degrabă dezavantajată. Sentimentele ei amicale – dacă erau într-adevăr sentimente amicale – nu și-au găsit nici un ecou în inima lui Marriott.

– Dacă nu mă înșel, doamnă Swift, ai venit să-mi sugerezi să divorțez. Regret că nu sunt de acord cu dumneata, scumpă doamnă, dar din motive pe care probabil nu ești capabilă să le apreciezi nu mă voi preta în nici un caz la un divorț!

Finna a prezentat tot felul de argumente, cărora Marriott nu și-a dat osteneala să le răspundă, dar pentru moment nu dorim decât să stabilim faptul că doamna Swift nu mai era acolo înainte de ora trei, când a venit Simon Parmenter.

Acesta și-a descris sosirea în termeni de o limpezime excepțională. Fără să invoce comoda amnezie și fără să se repleze după o oportunități trădare a memoriei, a declarat:

– Am intrat în bucătărie spunând: „Iată-mă!”

Neprimind nici un răspuns, a trecut în salon, unde i-a atras privirea plicul pus pe telefon. Avea trecut ca destinatar numele „Simon”, scris de mâna lui Marriott. Imediat, a fost sigur că Marriott îl părăsise și a vârat scrisoarea în buzunar fără s-o deschidă. De distrat ce era? Cătuși de puțin. Știa ce *trebuia* să-i fi scris soția lui.

La ora trei și zece, a telefonat la directorul băncii sale londoneze. În aceeași dimineață, îi solicitase un împrumut de o mie de lire sterline, promițând că soția lui avea să furnizeze garanția necesară.

– Supărătoare nepotrivire, dragul meu! Nevastă-mea tocmai a fost chemată la căpătaul unei rude bolnave. Vrei să fii așa de amabil să-l suni pe Jim Roden, directorul sucursalei voastre de aici? Este secretarul clubului nostru de tenis și mi-e prieten apropiat. O să-ți confirme ceea ce ți-am spus în legătură cu garanția de peste zece mii de lire sterline pe care a depus-o soția mea.

La patru fără douăzeci, directorul băncii locale a telefonat la Cuibul-din-Coastă. Voia să discute cu Marriott. Simon i-a spus și lui povestea cu ruda bolnavă.

– Auzi, Pin, tocmai am primit un telefon de la Londra. Sunt dezolat, bătrâne, dar nu te pot ajuta cu nimic.

– N-are nici o importanță, Jim. Știu bine că nu poți vorbi despre afacerile clienților tăi. Dar ai recunoscut totuși că Marriott are un depozit la tine, sper?

– Mi-ar fi fost imposibil, bătrâne. Marriott și-a lichidat contul ieri!

S-a vorbit mult despre aceste două conversații telefonice. Pentru unii, ele dovedeau că Simon Parmenter spunea adevărul, afirmând că Marriott părăsise vila înainte de ora trei. Dar, pentru cei care încercau teoria cadavrului de sub podele, Simon, imediat ce sosise acasă, îi ceruse soției sale un divorț, pe care aceasta i-l refuzase. Ieșindu-și din fire, o omorâse, probabil involuntar, iar cele două conversații telefonice constituiseră o manevră abilă, destinată să preîntâmpine apariția oricăror suspiciuni.

A doua zi dimineață, când i-a adus lui Simon tava cu micul dejun, doamna Parker nu i-a răspuns la salutul amical. Fulgerându-l cu privirea, l-a întrebat pe un ton agresiv:

– Se-ntoarce azi?

– Dacă te referi la doamna Parmenter, nu. Soția mea va lipsi cinci-sprezece zile, cred.

Simon se ridică în capul oaselor și, despăturindu-și ziarul, adăugă:

- Îi poți face curat în cameră în dimineata asta și, până așteptăm să se întoarcă, nu ne va mai rămâne decât s-o încuiem cu cheia.

- Mai e ceva: aseară ai lăsat căldura să se stingă, trebuie s-o aprind?

- Nu, mulțumesc. N-are nici un rost să încălzim zi și noapte o casă în care-mi voi petrece atât de puțin timp. La nevoie, am să folosesc radiatorul electric. Nu ți-e frig în bucătărie, nu-i așa?

Când doamna Parker veni să ia tava, domnul Parmenter ajunsese la dulceața de portocale.

- Unde-i?

- În momentul de față, nu știu. Soția mea nu mi-a lăsat nici o scrisoare; cu siguranță, va telefona în cursul zilei. Care-i problema, doamnă Parker?

- N-a luat bagaje cu ea, domnu'. Gentuța și-atâta tot, tot aia e; n-avea cum să-și bage hainele înăuntru. Și valizele au rămas în debaraua de sub scară. Toate rochiile lui doamna sunt la ea-n cameră; pe-un frig ca ăsta, ea a plecat numa-n plovăr și șort! Nu tu palton... nu tu blană... Și-n picioare doar cu papuceii ăia albaștri cu talpa subțire ca o foiță de făcut țigări.

Domnul Parmenter s-a arătat incapabil de a explica această ciudățenie, la care doamna Parker a continuat:

- Se prea poate, domnu'... da' nu, nu mi se pare cu putință.

- Mergi până la capăt, doamnă Parker, te ascult!

- Păi, Buick-u' ăla vechi care căutați pe cineva ca să i-l vindeți, dacă l-o fi adus careva ieri, doamna poate-a urcat în el fără să se gândească ce făcea și-o fi plecat așa, pe nepusă masă. Nici n-ar fi fost de mirare, după tot ce-ați făcut-o să vadă de când e-aici, săraca.

- Imposibil, doamnă Parker. Am vândut Buick-ul luna trecută. Asta mi-a amintit că va trebui să trimit chitanța și actele.

În acel moment, doamna Parker își luă inima-n dinți și puse marea întrebare. Cuvintele îi ieșiră cu greu pe gură, dar reuși totuși să murmure:

- Ce i-ați făcut?

- Prea multe lucruri pe care n-ar fi trebuit să i le fac, doamnă Parker, și nu sunt deloc mândru de mine însumi, recunosc!

Se străduia să câștige compasiunea acelei femei cumsecade și, într-adevăr, reușea destul de bine.

- Am fost prea nepăsător, vezi dumneata, dar pentru asta n-am nici o scuză - nu, nu! Și iată rezultatul: acum, m-a părăsit! Voiam să păstrez secret lucrul ăsta, căci speram s-o văd întorcându-se, peste o săptămână,

două. Și încă o mai sper, de altfel! Nu voiam să-ți vorbesc despre asta, de aceea m-am prefăcut că nu-mi dădeam seama unde bați. Te rog să mă scuzi, doamnă Parker.

– Vai, da' *eu*, eu n-am nimica ce să vă reproșez. Da' se vede că acum a-ți purtat chiar mai urât ca de obicei cu săraca doamna. Cred că nici n-a mai știut ce făcea. Mai mult ca sigur că o arăta lumea pe stradă cu degetu'... să iasă numa' cu-o bluziță pe ea, în toiul lui ianuarie! Precis c-a făcut o pneumonie sănătoasă, d-asta nici n-a mai dat telefon ca să ceară hainele. Sau i s-o fi ntâmplat vreun accident. Numa' măcar să nu fi nnebunit, săraca! Da' ce-așteaptă domnu' de nu se duce la poliție să le ceară să telefoneze la spitale?

După ce mai înghiți o scurtă predică, domnul Parmenter acceptă să facă o vizită la comisariat, cu condiția ca doamna Parker să-l însoțească.

– Voi avea nevoie de mărturia dumitale, înțelegi? Trebuie să spui tot ce știi și să insiști asupra faptului că nu și-a luat hainele. Împreună, poate-l vom convinge pe comisar că nu e vorba de un simplu abandon de domiciliu conjugal, pentru a fugi la amant. Pe dumneata te va asculta mai atent decât pe mine.

Comisariatul cel mai apropiat era cel din Kingbiton, la șase kilometri distanță pe drumul spre Londra. Simon Parmenter prezentă un scurt rezumat al situației, fără a vorbi despre haine, apoi, lăsând-o pe femeia de serviciu singură cu comisarul, urcă în mașină și porni spre birou.

Doamna Parker s-a întors la Cuibul-din-Coastă cu autobuzul. A lucrat acolo două ore, timp în care a făcut ordine în camera lui Marriott și a măturat-o conștiincios. Când a plecat, la ora două, primise o vizitoare și patru apeluri telefonice. Pe scurt, răspunsurile ei au fost următoarele: nu știa în ce moment plecase șefa sa și nu-i cunoștea nici domiciliul actual, nici data întoarcerii. Aceste declarații contraziceau în mod formal povestea cu ruda bolnavă pe care i-o spusese Simon directorului băncii.

Seara s-au primit alte telefoane. Unele întrebări ascundeau capcane, în care Parmenter a căzut inevitabil.

Comisarul din Kingbiton a trimis un raport la Scotland Yard, Serviciul de Cercetări în Interesul Familiei. Zvonurile locale, a căror vedetă era Finna Swift, au ajuns la urechile poliției spre amiaza zilei de joi. Dar lichidarea neașteptată a contului lui Marriott a fost cea care l-a adus pe inspectorul principal Douglas la Cuibul-din-Coastă, vineri dimineața. Adăugându-se la depoziția doamnei Parker în legătură cu plecarea tine-

rei femei îmbrăcată doar în bluză de casă și papuci, această veste l-a determinat pe inspector să examineze mai îndeaproape posibilitățile pe care le oferea Teoria Cadavrului de sub Podea.

* * *

Simon Parmenter îi oferi vizitatorului său cel mai comod fotoliu din încăpere, aflat foarte aproape de radiatorul electric, iar detectivul, instalat confortabil, a început să-și expună franc punctul de vedere. Această metodă îi reușea adesea, poate tocmai pentru că sinceritatea lui nu era simulată.

– Pe scurt, la Cuibul-din-Coastă s-au întâmplat lucruri destul de ciudate, iar diverselor persoane care s-au interesat le-ați dat explicații contradictorii. N-are nici o importanță, domnule dragă, dar să revenim la început. În după-amiaza zilei de marți, 5 ianuarie, soția dumneavoastră a dispărut. Bun. Sunteți bun să continuați de-aici?

– Ar fi bine să încep mai de dinainte, domnule inspector, răspunse Parmenter, repezindu-se la ocazia de a-și dovedi buna-credință. Soția mea și cu mine nu eram întotdeauna de acord, dar eu nu voiam să ne despărțim. Să recunoaștem că i-aș fi dat motive să ceară divorțul. Nu recunosc nimic – dar, în fine, să recunoaștem. Opiniile ei religioase îi interziceau să se gândească la o asemenea soluție, iar acest lucru o chinuia îngrozitor. De asemenea, iată care erau, în două cuvinte, intențiile ei: să abandoneze domiciliul conjugal pe parcursul perioadei de trei ani prevăzută prin lege. După acest timp, eu ar fi trebuit să solicit divorțul, dacă doream. Dar, dacă atunci preferam să ne reluăm viața conjugală, acești trei ani de meditație i-ar fi permis să-și înțeleagă mai clar propriile sentimente.

– La fel au procedat mulți alții, observă Douglas. Dar doamna Parmenter nu avea nici un motiv să fugă și să dispară. Refuzul ei de a locui sub același acoperiș cu dumneavoastră era suficient ca s-o acuzați de abandon, din punct de vedere legal.

– Știa și ea asta, domnule inspector, Marriott este foarte inteligentă, să știți! Numai că voia să fie un abandon real, nu doar o glumă legală. Avea intenția de a pleca în niște condiții care să mă pună în imposibilitatea de a o mai regăsi, chiar ea mi-a spus-o. Și-apoi, susține că simte nevoia să-și schimbe viața; vrea să aibă liniște, într-un fel, timp de trei ani. Știam că asta avea să mă pună într-o situație imposibilă. Ca să dau doar un exemplu: aranjamentele noastre financiare sunt conjugate, așa că...

– Dar de ce să fi plecat pe furis... fără lenjerie de schimb, fără un mantou măcar?

– O, iată un lucru căruia nu-i găsesc nici o explicație rezonabilă! Era rândul lui Parmenter să fie sincer.

– Poate depune cineva mărturie despre planurile soției dumneavoastră?

– N... nu. Decât dacă nu cumva ar putea să conteze mărturia lui Marriott însuși?

– Domnul Parmenter scoase din portofel plicul adresat pe numele lui.

– L-am găsit pe televizor, în după-amiaza aceea, când am ajuns acasă.

– Dar... nu e dezlipit, observă sec inspectorul.

– Nu... se scuza Parmenter. Aș putea fi acuzat de insensibilitate, îmi dau bine seama, dar am avut atâtea pe cap în ziua aceea, încât am uitat complet de scrisoarea asta. Poate preferați s-o deschideți dumneavoastră înșivă?

„Uitase complet!“ Cam sonat, domnul Parmenter, își spuse Douglas, în timp ce rupea plicul.

– „*Dragă Simon*“, citi el cu voce tare.

„*În urma cererii tale, declar prin prezenta că am intenția de a abandona domiciliul conjugal, în sensul moral ca și cel legal al expresiei, pentru perioada de trei ani stabilită de tine. În acest interval, nu-ți voi trimite vești despre mine și voi avea grijă pentru a nu putea să comunic cu mine.*“

Inspectorul îl privi pe Simon.

– Aceasta îmi confirmă intenția ei de a vă părăsi, recunosc eu.

– Cele care urmează sunt mai importante, pentru moment, răspunse Parmenter.

– „*Nu pot să-ți iau în serios teama că ai fi acuzat de a mă fi asasinat*“, continuă Douglas. „*Dacă s-ar întâmpla un lucru atât de fantastic, aș auzi și eu comentariile și fi sigur că într-un asemenea caz n-aș mai rămâne în ascunzătoare, în timp ce judecătorii ar pronunța condamnarea ta.*“

Marriott Parmenter.“

Inspectorul puse întrebarea inevitabilă:

– Dumneavoastră i-ați dictat această scrisoare?

– Nu tocmai. Am făcut ciorna de început; pentru partea privitoare la asasinat, n-am scris decât o mică notă. Dar adăugasem o frază precizând

lipsa oricărui sentiment de ranchiună dintr-o parte cât și din cealaltă și regret că ea a omis-o.

Douglas era nesigur. De data aceasta, onestitatea interlocutorului său lua proporții... eroice! Studie scrisul: Putea fi cel al lui Marriott Parmenter și era posibil ca soțul ei să fi spus tot adevărul. După câteva ore, de altfel, serviciul grafologic al poliției avea să confirme că nu este vorba de un fals.

– Această scrisoare răspunde la toate întrebările chiar înainte ca acestea să fie puse, observă Douglas. Și nu lasă în umbră nici un detaliu: explică de ce soția dumneavoastră și-a convertit banii în bonuri la purtător, de ce a aranjat ca să dispară astfel încât să nu fie văzută, de ce n-a luat cu ea haine de schimb, ca să n-o trădeze bagajele.

– Într-adevăr, răspunse Parmenter, cu un aer îngândurat. Cred că acest bilet spune totul.

– Totul, preciză polițistul, întinzând brațul pentru a lua o scrumieră, totul... cu excepția momentului ales de soția dumneavoastră pentru a părăsi casa și a modului în care a procedat.

– Detaliul ăsta are atâta importanță, domnule inspector?

– Între noi fie vorba, dragul meu domn, nu are nici cea mai mică importanță! replică râzând Douglas.

Parmenter îi urmă exemplul, iar inspectorul principal continuă:

– Dar, după cum probabil știți, lucrăm conform unor reguli bine stabilite. Iar în cazul unei soții dispărute, întrebarea principală este: nu cumva soțul ei a pus-o la marinat sub scândurile parchetului? În fine... înțelegeți ce vreau să spun?

– Bineînțeles, recunoscu Parmenter. Tocmai de aceea am rugat-o să scrie această scrisoare.

Deschizând o ușă, adăugă:

– Această casă are un pod. Nu vreți să urcăm până acolo?

– Așa scrie și în manualul polițistului perfect, răspunse Douglas, cu un surâs. Să începem cu podul și să terminăm cu pivnița!

În vilele de acel gen, spațiile din pod se folosesc adesea drept camere suplimentare și sunt amenajate anume în acest scop. Ajuns pe ultimul palier, Parmenter se opri în fața unui soi de dulap.

– Dumnezeule, frig mai poate să fie pe scara asta! murmură el, cutremurându-se. O să-nvăț vreodată să manevrez drăcia asta? N-am urcat decât o singură dată aici, în ziua când ne-am mutat. Podul ne servește exclusiv ca debara.

Douglas găsi el însuși mânerul; dulapul se deschise, eliberând o scară pliantă care se desfășură cu un zgomot metalic. Parmenter escaladă treptele, urmat de polițist. În mijlocul unei grămezi de articole de menaj diverse, le atraseră privirile trei valize vechi și două cufere de haine. Toate cinci erau goale.

Cei doi reveniră pe palier. În fața lor se aflau cinci uși.

– Baia, anunță Parmenter. Toaleta de serviciu. Iar aici e camera de oaspeți.

Privirea lui Douglas fu atrasă de culorile vii ale unei pături ce acoperea parțial o saltea vizibil prea mare pentru pat. Polițistul se apropie de alcov. Zări un fir electric care pornea de la saltea, ajungând până la o mică deschizătură practică în perete.

– O saltea Allwhen, îi explică Parmenter. Vedeți firul acesta? Iarna, încălzește salteaua. Nimic nou, până aici. Dar priviți această manetă. O puneți pe litera C, iar aerul este atras cu putere între arcuri. Aparatul se transformă în ventilator: în timpul verii, folosește căldura pentru a vă răcori.

Cu un gest rapid, smulse pătura, se culcă pe pat și, dacă detectivul s-ar fi arătat dispus să-l asculte, ar fi început pe loc să-i țină o conferință pe teme de sănătate.

Camera următoare era mai mică.

– Cabinetul de toaletă, o prezintă Parmenter. Aici mă culc, în prezent.

Scoase din buzunar cheia și deschise ultima ușă:

– Iată și camera noastră... sau mai bine zis... În sfârșit, camera ei.

Douglas observă cele două paturi gemene, fără așternut. Pe fiecare somieră se afla câte o saltea Allwhen; firele mergeau până la perete, pe care-l traversau prin locul dintre cele două paturi. Polițistul examinează dulapul, sifonierul și garderoba instalată într-un colț al camerei. Toate erau pline de haine. Când căzu, perdeaua garderobei făcu să zboare o filă de hârtie roz pusă pe marginea plintei.

• O factură, s-ar zice, remarcă Parmenter.

– E un bilet de tren, cumpărat de la Kingbiton. Ruta indicată: de la Honshom la York, prin Londra. Clasa întâi. Valabil pentru ziua de 5 ianuarie. Asta a fost marțea trecută. Ce părere aveți, domnule Parmenter?

– Că pregătise totul dinainte. Dar planul ei nu putea să presupună o plecare de la Honshom în șorț și papuci. Probabil că ceva n-a ieșit bine. Nu înțeleg nimic.

– Nici eu, răspunse inspectorul. Dealtfel, nu s-a dus la gara din Honshom. Am verificat.

Parmenter încuie ușa cu cheia, înainte de a coborî pe urmele detectivului.

– Salonul l-ați vizitat. Aici e sufrageria. Cealaltă cameră îmi servește drept birou. Iar acolo e bucătăria și, dincolo, oficiul.

Douglas examinează cele două camere de zi, una după alta. În bucătărie, deschise toate dulapurile, scotoci peste tot, ezită un moment, apoi traversează oficiul pentru a ajunge în spălătorie. Grădina fusese examinată în absența proprietarului.

La întoarcerea în bucătărie, inspectorul arată dintr-o dată podeaua din apropierea ferestrei.

– Ce-i aia? întrebă el.

– Nu văd nimic deosebit.

Douglas făcu un pas și, aplecându-se, rula linoleumul întins peste podele fără a fi lipit.

– Fir-aș al naibii, inspectore! exclamă Parmenter, cu un zâmbet cam spășit. Când ați vorbit despre femeia ascunsă sub podea, am crezut că glumeați!

– Glumeam, într-adevăr. În acel moment, nu știam că parchetul fusese scos și pus la loc. Uitați-vă la acest cui... și la acesta!

– O, dar bineînțeles! Acum îmi amintesc. Cu câteva săptămâni în urmă, ne-am temut să nu se formeze putregai alb în dușumea.

– Perfect, replică inspectorul. Vom verifica.

Se duse la ușa de la intrare și fluieră. Trei oameni înarmați cu un sac de scule, un târnăcop și o rangă coborâră din mașina de poliție.

O clipă mai târziu, Douglas i se alătură lui Parmenter în salon.

– Vor avea de lucru o jumătate de oră, explică el. Până așteptăm, ce-ar fi să stăm puțin de vorbă?

Cei doi se așezară din nou, amical, în fața radiatorului electric, iar Douglas puse întrebările obișnuite, pândind cel mai mic semn că interlocutorul lui ar fi fost încurcat. Parmenter răspunse satisfăcător, dar fără a putea cita niciodată un martor capabil să-i confirme afirmațiile.

– V-ați dat seama de plecarea soției dumneavoastră marți după-amiază. În ziua aceea, după ce ați făcut descoperirea, ați ieșit din casă?

– Da. Și, de astă dată, în lipsă de martori, vă pot oferi cel puțin o confirmare indirectă.

Îi întinse detectivului o hârtie cu aspect oficial.

– Am găsit asta adineaori, când m-am întors acasă: o citație la poliție pentru că îmi parcasem mașina fără luminile de poziție aprinse, la orele zece și jumătate ale serii de marți, 5 ianuarie, la Shoreham. Asociația Automobilistilor mă va reprezenta și va plăti amenda pe numele meu.

– Shoreham-on-Sea? întrebă Douglas. Și ce treabă ați avut acolo într-o seară geroasă de iarnă?

– A, nu mai știu... să mă arunc în apă, poate...

Tăcu. Unul dintre oamenii lui Douglas bătuse la ușă.

– Nici urmă de putregai alb, șefule, spuse el, intrând. Și nimic suspect. Pământul n-a fost răscolit nicăieri.

– Dacă-mi permiteți, domnule inspector, îi întrerupse Parmenter, oamenii dumneavoastră vor fi atât de amabili să facă ordine înainte de a pleca? Femeia mea de serviciu nu e întotdeauna înțeleghătoare.

– Nici o grijă, polițiștii mei sunt oameni de interior.

Când rămaseră din nou singuri, detectivul reluă:

– Începuserăți să-mi povestiți despre călătoria la Shoreham-on-Sea...

– Scuzați-mă, domnule inspector, replică Parmenter, cu un aer jenat, dar am impresia că trăiesc un adevărat coșmar. Acum, când scândurile parchetului au ieșit din discuție, vă rezeșiți la mașina mea, ca să explorați nu știu ce posibilități revoltătoare. Nu cumva am ascuns cadavrul soției mele în autovehicul? Sau l-am folosit, cumva, ca să duc trupul nefericitei și să-l arunc în mare? În acest caz, probabil că îl va aduce înapoi curentul... fără a putea fi totuși absolut sigur. De altfel, pe parcursul acelor îndelungate ceasuri nocturne, am putut să fac o bună bucată de drum, nu? Să luăm, de exemplu, colinele din Sussex; acolo sunt nenumărate locuri izolate pe unde nu trece niciodată nimeni. Iar în Surrey, spre regiunea neurbanizată din Wey, nu există atât de multe lăculețe? Comitatele Hampshire și Buckingham sunt presărate cu vechi cariere de nisip. Iar pe o rază de cincizeci de mile împrejurul acestei case veți găsi cu ușurință o sută de fântâni abandonate, dar printre care s-ar putea să existe una pe care eu s-o fi folosit! Oricât de evoluată v-ar fi tehnica, nu puteți totuși să explorați tot acest teritoriu!

Douglas nu păru să găsească prea amuzant discursul lui Parmenter.

– Nu disprețuiți vechea tehnică polițienească, mormăi el. Spuneți-mi numai ce itinerariu ați urmat în noaptea aceea și-mi voi da toată silința să vă verific toate acțiunile și gesturile.

Parmenter clătină din cap.

– Regret, inspectore! Vă mulțumesc că vă faceți neplăcuta datorie cu atâta amabilitate, dar sincer să fiu, încep să mă satur. Voi încerca să iau legătura cu soția mea, ca să terminăm o dată pentru totdeauna cu toată povestea asta blestemată!

– Evident, asta ar rezolva totul, recunosc Douglas. Dar credeți că o puteți găsi fără ajutorul nostru?

– Vreți să spuneți: cu ajutorul pe care tocmai mi-l dați! Il corectă Parmenter. Să vedem, voi găsi cu siguranță un ziar pe care să-l intereseze palpitantul episod cu scândurile din parchet... fără a mai pune la socoteală călătoria mea nocturnă pe malul mării și verificările dumneavoastră care nu se mai termină. În ochii lui Marriott va fi clar că mă bănuieți și sunt sigur că se va ține de cuvânt și va reveni imediat.

* * *

Actuala relatare nu poate prezenta decât în linii mari uriașa campanie organizată de presă în jurul acestui caz, o campanie unică în analele gazetăriei. Caracterul său singular constă în faptul că un om suspectat de crimă a refuzat de bunăvoie protecția acordată de obicei de către lege cetățenilor. „Doresc ca soția mea să știe“, le-a explicat Parmenter reporterilor adunați, „că sunt bănuie de a o fi asasinat“. Prin urmare, i-a autorizat să scoată în evidență toate faptele care îi puteau fi defavorabile, rugându-i chiar să le prezinte într-un mod care i-ar fi sugerat vinovăția. Într-un cuvânt, a cooperat fără rezerve cu presa și a mers până la a refuza să încaseze un singur penny pentru serviciile aduse.

Într-o scrisoare deschisă pentru Marriott (scrisoare care a avut cinstea de a fi publicată în toate ziarele, pe pagina întâi), Parmenter a scris:

„După ce au smuls podelele de la bucătărie și au răscolit pământul din pivniță ca să vadă dacă nu te-am îngropat acolo, după exemplul lui Crippen, polițiștii mi-au cerut în modul cel mai politic explicații în privința unei «plimbări» cu mașina, pe care am făcut-o la o oră târzie din noapte. O, Marriott, nici nu mă gândeam să mă plimb, nici să nu crezi așa ceva, nu făceam decât să fug de această pustietate rece ca gheața care a fost, până nu demult, «căminul» nostru. Am fugit în direcția mării. De ce tocmai spre mare? Abia dacă aș putea să spun, iar de restul sunt incapabil să-mi aduc aminte. Detaliile mi s-au șters din memorie. Și, în prezent, numeroși sunt aceia care își imaginează că ți-am aruncat cadavrul în ocean sau că m-am debarasat de el undeva la țară!“

Această scrisoare nu este decât un eșantion dintr-o lungă serie de apeluri lansate personal de Parmenter către soția lui, prin intermediul presei și al radioului. În aluziile la scândurile din parchet se simțea întotdeauna o undă de iritare, dar toate celelalte erau spuse cu multă imparțialitate. Tema principală rămânea ieșirea nocturnă cu mașina. Vorbea vag despre ocean (fără a nominaliza localitatea Shoreham) și insista mai degrabă asupra vechilor cariere de nisip și puțuri abandonate. Și încheia întotdeauna cu afirmația că prezumpțiile ridicate contra lui păreau atât de copleșitoare, încât Marriott era dator să se întoarcă acasă imediat, iar toți cei care o zăreau pe tânăra femeie erau de asemenea datori să anunțe imediat poliția.

În duminica următoare, au început să-și facă apariția primii curioși. Au contemplat Cuibul-din-Coastă și s-au plimbat prin grădină (la care poliția a trimis un comisar să stea de gardă în vilă). Dar, dintre toți prietenii numai Finna Swift veni să-l vadă pe Parmenter.

– Este foarte frumos din partea ta și nu voi uita niciodată acest gest, spuse el. Dar ar trebui să te gândești un pic și la tine, bârfitorii te vor toca mărunț cu multă bucurie.

– Ah! Sunt deja complet compromisă. Nu știi că eu sunt „Sirena pentru ochii căreia și-a uitat el îndatoririle”? Așa că, hai dragule, să ne delectăm în desfrâu!

– Gândește-te, insistă Parmenter, gândește-te în ce situație jenantă am fi, și unul și celălalt, dacă ar veni Marriott și te-ar găsi aici.

Finna rămase un moment tăcută.

– Simon, spuse ea în sfârșit, în acea faimoasă după-amiază de marți am fost aici în casă, cu Marriott, și n-am plecat decât spre orele trei fără un sfert.

– Dumnezeu! exclamă Parmenter, surprins. Dar atunci înseamnă că a fugit imediat după plecarea ta. Poliția știa că erai aici în acele momente?

– Cred că nimeni nu e la curent. Mi-am parcat mașina foarte aproape de garaj, răspunse Finna – și, în continuare, îi povesti întrevăderea cu Marriott.

– Trei fără un sfert! repetă Parmenter. Și ești de partea mea! Te recunosc atât de bine... refuzi să mă crezi vinovat!

Finna se apropie de el și-i puse mâinile pe umeri. S-ar putea ca în acel moment lui Parmenter să-i fi venit ideea că Finna făcea parte dintre acele femei care sunt niște amante epatante, dar rămân imposibile ca soții.

– Chiar dacă te credeam vinovat, asta nu mi-ar fi schimbat cu nimic sentimentele. Marriott era una dintre acele persoane care preferă să moară și capra vecinului. Și-a meritat soarta. O detestam.

– Să fim serioși, Finna, nici tu nu crezi ce spui... În fine, dacă eu aș fi omorât-o pe Marriott...

“ – Ba fii sigur că o cred, nătăflețule! Nu știu câte luni va trebui să așteptăm până ne putem căsători și nu are nici o importanță. Când cazul va fi îngropat.

– Taci din gură, mi se face rău când te-aud! strigă el, respingând-o. Ai niște idei absolut revoltătoare!

Discuția continuă asemenea tuturor certurilor de acel gen și se termină cu obișnuita amenințare.

– Asta-i prima oară când mă părăsește cineva, Tim, și nu mă simt deloc bine, să știi. Nu te temi c-am să mă răzbun?

– Nu, micuțo, răspunse el, râzând fără chef. Du-te și explică-le polițiștilor că ai fost singură aici cu Marriott, că i-ai cerut să divorțeze și că ea a refuzat, făcându-te să te înfurii, pe tine, care ești de două ori mai puternică fizic decât ea. Și mai povestește-le și că-ți parcaseși mașina în apropierea ușii de la bucătărie și ai plecat cu câteva minute înainte ca eu să sosesc într-o casă *goală*!

Finna păru atât de speriată, încât Parmenter se văzu nevoit să atenueze puțin lucrurile.

– Nu vreau decât să te fac să înțelegi că oamenii ar putea să-și închipuie că ai luat-o cu mașina *ta*. Așa ceva s-ar potrivi cu faptele cunoscute. Nu sugerez pentru nimic în lume că ar fi posibil ca tu s-o fi omorât. Nu e genul tău, scumpo. De altfel, Marriott trebuie să revină cât de curând. Va fi aici mâine, poate... cu siguranță, înainte de sfârșitul săptămânii.

Marriott n-a revenit nici în acea săptămână, nici în săptămâna următoare. Parmenter, ca un om de interior ce era, s-a adaptat împrejurărilor. După trei zile, și-a abandonat încercările de a face economie de combustibil și, grație doamnei Harler, casa a redevenit o locuință aproape la fel de confortabilă ca odinioară.

În cea de-a treia săptămână, ziarele au încetat să mai comenteze cazul, iar Parmenter, din proprie inițiativă, s-a dus să-l caute pe Douglas, la Scotland Yard.

Inspectorul îl primi destul de rece.

– Tot tapajul ăsta în presă n-a făcut-o pe soția dumneavoastră să apară, domnule Parmenter.

– Este o mare decepție pentru mine, o adevărată umilire, recunosc vizitatorul. Unii dintre vecinii mei nu mă mai salută și voi fi nevoit să-mi dau demisia din clubul de tenis al cărui membru sunt. Totuși, aș dori să mai fac o încercare... o încercare cu titlu personal.

Douglas nu-și manifestă nici o curiozitate.

– Ziariștii, continuă Parmenter, și-au terminat resursele. Nu mai găsesc nimic de spus, în lipsa unor fapte noi. De altfel, faptele par s-o fi lăsat pe Marriott insensibilă. Luându-i pe calea sentimentelor poate că am reuși să-i atingem inima. Mi s-a sugerat să scriu o carte, o poveste a iubirii noastre și s-o intitulez „Revino Marriott...” Ce credeți despre această idee?

Douglas scoase un mârâit surd.

– Nu pot decât să vă dau următorul sfat: dacă aveți de gând să vă schimbați adresa, nu uitați să ne înștiințați și pe noi.

– De ce aș vrea să-mi schimb adresa? Voi lua opinia publică de coarne și voi rămâne la Honshom încă o perioadă de trei ani încheiați. Dar, la urma urmei, Marriott mi-a promis că va reveni dacă aș risca să fiu condamnat și – corecți-mă dacă mă înșel, domnule inspector – nu cred că mă paște pericolul unei condamnări.

Parmenter avea dreptate, faptele cunoscute de poliție nepermițând inculparea lui pentru nici un delict. Și, cum nici în cele două luni următoare nu se întâmplă nimic nou, dosarul sfârși prin a ajunge la Biroul cazurilor închise.

* * *

Pentru ca Biroul cazurilor închise să poată redeschide un dosar, era necesar – dacă ne putem permite să folosim această imagine – ca unele produse de un delict la suprafața curentului vieții să intre în contact, într-un punct oarecare, cu unele cauzate de o altă crimă.

În luna mai a anului 1955 (la șaisprezece luni după dispariția lui Marriott Parmenter), inspectorul McCormick ancheta un caz de incendiu prezumat a fi fost pus de o mână criminală, în care un Buick vechi căzuse pradă flăcărilor. Actele mașinii nu mai existau, fiind arse și ele, dar McCormick a fost informat că autovehiculul fusese cumpărat de la un anume domn Burton, care locuia la Shoreham-on-Sea.

Domnul Burton a recunoscut că vânduse Buick-ul, adăugând:

– Eu însumi îl cumpărasem de ocazie, de la un anumit Parmenter. Vă mai amintiți? Presupusul asasin al propriei sale soții. Și, pe deasupra, la scurt timp după perioada crimei!

După părerea lui McCormick, comentariile de acest gen duceau uneori la descoperiri interesante. McCormick s-a adâncit în dosarul afacerii Parmenter. În paginile unde se vorbea despre mașină, citi că Parmenter recunoscuse a fi făcut o plimbare nocturnă. Obiectivul acestei plimbări nocturne: Shoreham-on-Sea. Un proces verbal pentru staționare fără luminile de poziție aprinse confirma faptele. Iar numărul de înmatriculare era într-adevăr al unui Buick care-i aparținuse lui Parmenter. Prin urmare, toate se potriveau perfect. Păcat!

McCormick se pregătea să claseze din nou dosarul, când i-a venit ideea să verifice dacă numărul de înmatriculare corespundea într-adevăr cu cel care figura în actualul caz.

Numărul Buick-ului din procesul verbal: PGP 421. Numărul Buick-ului ars: PGP 421. Aceeași mașină.

„Aici nu e nimic pentru mine”, își spuse melancolic McCormick. Faptul că Parmenter se dusese la Shoreham-on-Sea nu era decât o simplă coincidență. Poate fusese acolo ca să încheie tranzacția cu Burton? În acest caz, Burton ar fi fost în măsură, fără îndoială, să furnizeze unele detalii privitoare la deplasările lui Parmenter din noaptea aceea. Merita osteneala de a-i da un telefon – fie și numai pentru a-i demonstra inspectorului principal Douglas că neglijase un detaliu.

– Tot eu sunt, domnule Burton. Scuzați-mă că vă deranjez din nou. În noaptea de marți, 5 ianuarie 1954, când v-a vizitat la Shoreham, domnul Parmenter se afla la volanul acestui Buick?

– Nu. Probabil nici nu știe că locuiesc aici. Am încheiat afacerea în biroul dumnealui. Și, în orice caz, n-avea cum să fi venit cu mașina aceea marți, din simplul motiv că mi-o dăduse în primire în ajun, luni, în 4 ianuarie.

„Bun, o confuzie de date”, își spuse McCormick.

– O ultimă întrebare, domnule Burton. Întâmplător, ați avut probleme cu poliția în legătură cu o mașină care staționase fără lumini de poziție în acea marți, 5 ianuarie?

– Ce curios, că mă întrebați acest lucru. Într-adevăr, uitasem să aprind luminile de poziție și, la întoarcere, am găsit sub ștergătorul de parbriz o hârtie prin care eram informat că acea contravenție avea să fie semnalată organelor de drept. Dar n-am primit nici o citație. Mă întreb, acum, dacă nu cumva i-a fost adresată domnului Parmenter? El

mi-a predat mașina luni, dar nu mi-a trimis hârtiile decât joi, așa că încă mai era înregistrată pe numele lui.

McCormick îi mulțumi cu efuziune. În mintea lui se esafodau deja tot felul de teorii bazate pe părerile pe care și le formase (fără a fi întâlnit persoanele respective) despre Finna Swift, doamna Parker și Parmenter însuși. Prima lui grijă a fost aceea de a-l vizita pe acesta din urmă la biroul lui, dându-se drept eventual client. Vizita la Finna Swift l-a dezamăgit, căci tânăra n-a părut să creadă nici un moment că făcuse parte dintre elevii răposatului ei tată. În ceea ce o privește pe doamna Parker, ea l-a primit foarte nepoliticos dar i-a confirmat, fără să știe, temeinicia celei mai promițătoare dintre ipotezele lui.

Acum, nu-i mai rămânea decât să obțină de la inspectorul principal Douglas autorizația de a merge înainte, ceea ce necesita destulă diplomatie.

– Da, ar fi ceva aici, recunosc inspectorul principal, când McCormick îi explică povestea celor „două” mașini – apoi adăugă, pe un ton care ar fi putut să înghețe cel mai înfierbântat entuziasm: ceva... dar nu mare lucru. Parmenter ne-a îndrugat la gogoși în legătură cu promenada lui nocturnă. Poate că nici măcar n-a ieșit din casă, în noaptea aceea. Dar asta nu înseamnă că e un asasin.

– Să luăm lucrurile de la celălalt capăt, continuă McCormick, străduindu-se să-l convingă. Primind o informație care vă spune că e foarte posibil ca Parmenter să-i fi făcut felul soției lui și s-o fi îngropat în casă, scotociți casa și nu găsiți nici un cadavru. Perfect. Afișați cel mai seducător surăs și vă scuzați că l-ați deranjat. Care e reacția lui?

– N-are nici o reacție.

– Ei bine, iată! Când îl informați pe Parmenter că e exonerat de orice suspiciune, el ce face? Își manifestă bucuria așa cum ar reacționa oricine? Nu – Parmenter vă răspunde: „A, domnule Douglas, n-ați găsit nimic sub lemnele parchetului, de acord, dar am făcut o lungă plimbare cu mașina, imediat cum s-a lăsat noaptea. Cum puteți fi sigur că n-am profitat de acea ocazie ca să mă debarasez de cadavru?” Evident, n-a spus-o chiar cu aceste cuvinte, dar sensul era același. Iar acum, aflăm că plimbarea nocturnă n-a avut loc niciodată!

– Dar un mincinos nu este neapărat un asasin!

– Și mai mult decât atât, continuă McCormick, fără să țină seama de întrerupere, Parmenter v-a băgat sub nas această citație la poliție pentru contravenție, pentru a vă întări convingerea că făcuse o plimbare pe malul mării!

– A, asta nu mă miră atât de mult pe cât ai putea dumneata să crezi, replică inspectorul principal. Uită-te la pretinsa scrisoare lăsată de doamna Parmenter pentru soțul ei. Ea însăși a scris-o, nu încapă nici o îndoială, dar este o scrisoare foarte ciudată. Și povestea cu hainele... Doamna pleacă în plină iarnă, îmbrăcată numai cu ținuta de interior. Și asta e greu de înghițit.

– Mai sunt și alte ciudățenii? întrebă McCormick.

– Cartea lui, dragul meu. Acolo spune povestea vieții lor conjugale. Oricine ar fi putut să scrie așa ceva. Și totuși, s-a vândut într-un tiraj de două sute de mii de exemplare. Iar un săptămânal a publicat în foileton mai mult de jumătate. Toate astea trebuie să-i fi adus lui Parmenter mii de lire sterline. Vorbește ca un nătărău, dar nici vorbă să fie așa ceva.

McCormick nu se gândise la aspectul financiar al afacerii. Rămase perplex.

– Mai ai și altceva să-mi spui? întrebă Douglas.

– Doamna Parker este o femeie pe care te poți baza, răspunse McCormick, sărind de la un subiect la altul, conform obiceiului său. Ei bine, știi că a fost cât pe ce să demisioneze de la Parmenter, fiindcă n-o lăsa să alimenteze cuptorul sistemului de încălzire centrală? Asta s-a întâmplat cam în perioada când examinați dumneavoastră casa.

– Cuptorul? Dar în cuptor nu era nimic.

– Tocmai! exclamă McCormick. În cuptor nu era *nimic*, când ar fi trebuit să fie *ceva*... dacă înțelegeți ce vreau să spun.

– Nu înțeleg nimic, replică sec inspectorul principal. Ia-le pe rând, prietene! Agață-l cu povestea mașinii, și îl vom da în urmărire pentru tentativă voluntară de inducere în eroare a poliției!

* * *

Scandalul provocat de dispariția lui Marriott se stingea treptat-treptat, grație tactului demonstrat de Parmenter. Încă îi mai era imposibil să frecventeze clubul de tenis, e adevărat, dar unele persoane începuseră să-l salute din nou pe stradă. Poliția îl lăsa în pace. Nu mai fusese văzut niciodată în compania lui Finna Swift și era clar că prietenia lor luase sfârșit. În ceea ce o privea pe doamna Parker, ea nu pierdea nici o ocazie de a-i lua apărarea.

Mulți se așteptau ca Marriott să-și facă apariția la sfârșitul faimoasei perioade de trei ani. Simon își reluase obiceiurile dintotdeauna, cu excepția weekend-urilor, pe care și le petrecea aproape întotdeauna plecat

de-acasă. Dar, la urma urmei, nu trebuie să ne grăbim niciodată să condamnăm oamenii, nu-i așa?

Parmenter nu păru să-l recunoască pe McCormick, când acesta își spuse numele, dar pe Douglas îl primi ca pe o veche cunoștință.

Personal, rareori se întâmplă ca polițiștii să simtă vreo animozitate la adresa unui suspect; cel puțin, bineînțeles, cu condiția ca acesta să nu le dea vreun motiv. Prin urmare, au acceptat paharul cu băutură oferit și, câteva momente, au conversat diverse nimicuri. Apoi, McCormick a deschis focul, într-un mod care l-a cam șocat pe superiorul lui.

– Domnule Parmenter, acum câteva zile l-am întâlnit pe domnul Burton, omul căruiua i-ai vândut vechiul dumneavoastră Buick. Pe scurt, știm că povestea plimbării nocturne la Shoreham-on-Sea este o minciună. În noaptea aceea nu ai plecat de-acasă.

Jena lui Douglas era vizibilă, dar McCormick continuă vesel:

– Cât de romantică era, acea ieșire nocturnă! Cu sau fără macabeu în mașină, după gust! Ia spuneți-ne, domnule Parmenter, ce urmăriți de fapt?

– Nimic, domnule inspector. Pe moment, am îndrugat verzi și uscate, fără să mă gândesc. M-am purtat ca un țângău. Și acum, iată în ce situație am ajuns!

În glumă, făcu un gest ca pentru a cere iertare, dar vizitatorii lui rămaseră ca de marmură.

– Încercați să înțelegeți, vă rog! Era clar că domnul Douglas mă considera nevinovat de orice faptă penală, așa că, atunci când a început să scotocească toată casa, nu i-am luat atitudinea în serios. Pentru mine, nu era decât un joc de salon. Știți cum... eu sunt detectivul, tu ești asasinul! Astfel încât, fără nici un efort, am început să mă identific cu toți bărbații care și-au asasinat soția și i-au ascuns undeva cadavrul. Mă cuprindea o stare plăcută de teamă jucăușă. Mă simțeam vinovat în același mod în care se poate simți un actor când joacă rolul unui ucigaș. Era o senzație destul de curioasă!

– Bine, bine, dar povestea cu mașina? Întrebă nerăbdător McCormick.

– O clipă, domnule inspector! Domnul Douglas și cu mine tocmai coboram și totul se termina într-un mod destul de dezamăgitor, când dumnealui a observat că se umblase recent la podeaua bucătăriei. I-am vorbit despre putregaiul alb... și n-a părut să mă creadă deloc! Brusc, devenisem în ochii dumnealui asasinul care a ascuns cadavrul soției sub podea. Asemenea lui Crippen. Eu! Devenea măgulitor! În viața mea

nu mi se mai întâmplase un lucru atât de interesant. Am venit să ne așezăm în această cameră, iar domnul Douglas mi-a pus câteva întrebări ale căror răspunsuri îi permiteau să eșafodeze o teorie... o teorie care n-a întârziat să se năruiască peste o jumătate de oră, când oamenii lui n-au descoperit nici un cadavru. Ca un bolnav intoxicat cu un medicament, simțeam nevoia unei doze mai puternice... și imediat! M-am gândit la acel proces verbal pentru staționarea fără lumini de poziție. Știam prea bine că în realitate citația îi era destinată lui Burton, dar am fost incapabil să rezist ispitei. Folosind acea hârtie pentru a-mi confirma povestea cu mașina, puteam continua să-mi joc rolul de suspect și să mai trăiesc câteva minute sub amenințarea spadei lui Damocles suspendată deasupra capului meu, fără riscul ca aceasta să cadă vreodată. Acum vă par idiot, nu-i așa? Vrednic de dispreț, poate? Nu-mi apar comportamentul și chiar cred că, în momentul de față, e prea târziu ca să vă mai prezint scuzele mele.

În cariera lor, Douglas și McCormick avuseseră de-a face de multe ori cu nevrozați care încearcă să fie bănuți de o crimă numai pentru plăcerea senzațiilor prin care trec. Tăcerea lor îl încurajă pe Parmenter să-și continue explicațiile.

– Soția mea a dispărut marți după-amiază, dacă vă mai aduceți aminte. Încă nu trecuse nici măcar jumătate din ziua de miercuri, când trăncăneala bine intenționată a doamnei trezise deja bănuielele celor mai mulți dintre vecini. Începând din acel moment, ar fi fost prea târziu ca să mai scot un cadavru din casă, dacă exista vreunul. Nici măcar un iepure n-aș fi putut scoate, fără să observe toată lumea! În consecință, dacă voiam să atrag asupra mea bănuielele inspectorului, trebuia să vorbesc despre noaptea de marți.

– Prin urmare, n-a fost decât un *banc reușit*, murmură McCormick. Doamna Parmenter participa și ea la joc? Scrisoarea prin care anunța că avea să iasă din ascunzătoare dacă erați în pericol făcea de asemenea parte din glumă?

– În nici un caz!

– Hai să fim serioși, interveni Douglas, acum nu mai are nici un rost să revenim asupra ei.

– Ceea ce-l interesează pe superiorul meu, explică McCormick, aplecându-se spre inspectorul principal, este să știe când și cum a părăsit doamna Parmenter această casă. Nu vă va reproșa nimic dacă încetați să mai susțineți că a plecat în haine de interior, cu o geantă care conținea zece mii de lire sterline ca unic bagaj.

- Și totuși, din câte știu eu, asta a și făcut.

- Haideți, domnule Parmenter! Oricât ar fi fost de distrată sau surescitată ca să facă așa ceva, frigul ar fi dezmeticit-o imediat ce ajungea la poarta grădinii. Dacă își pieduse temporar uzul rațiunii și pornise la drum fără o destinație clar stabilită, până unde ar fi putut ajunge, în acest colț de periferie unde toată lumea o cunoaște? Îmbrăcată astfel în plină lună a lui ianuarie, ar fi atras la fel de multă atenție ca o dansatoare goală înarmată numai cu un evantai! Și totuși, nimeni n-a observat-o trecând.

- Nu mai am nimic de adăugat la declarație, trânti Parmenter.

- Ei bine, atunci voi adăuga eu ceva, replică McCormick. Soția dumneavoastră nu a părăsit marți această casă. În planurile dumneavoastră s-a produs un accident, iar doamna Parmenter n-a plecat din casă nici miercuri, nici joi și nici vineri. *Era în casă când inspectorul principal a percheziționat-o!*

- Nimic nu vă obligă să răspundeți, domnule Parmenter, protestă Douglas. Așa ceva e complet grotesc!

McCormick îi adresa superiorului său un surâs larg.

- V-ați uitat sub paturi, șefule?

Ceilalți doi îl priviră surprinși.

- Da, sub paturi! repetă McCormick. Gluma clasică în legătură cu spărgătorul ascuns sub pat... ca și cum un spărgător ar putea să fie atât de prost! Pare o asemenea idiotețenie, să ascunzi un om viu – sau mort – sub pat, încât, la urma urmei, poate fi o ascunzătoare excelentă!

Douglas ezită un moment.

- Eu căutam un cadavru...

- Ba mai mult, un cadavru ascuns sub podea! îl întrerupse McCormick.

- Nu mă gândeam la o femeie vie. Dacă așa au stat lucrurile, ar fi putut să se ascundă în pod, dimineata, când doamna Parker venise la me-naj. Și să fi trecut încet dintr-o cameră în alta, în timp ce eu vizitam vila.

- Absolut posibil! Să verificăm... dacă domnul nu are nimic împo-trivă.

De astă dată, începură din partea de sus a casei. Pe ultimul palier, scara din dulap se instalează în poziție cu același zgomot metalic dinainte și reveni la fel de zgomotos în locașul ei, când Douglas conchise că, oricât de slabă ar fi fost o femeie, nu se putea ascunde în spațiul de sub acoperiș.

- M-ar fi putut evita cam greu, furișându-se dintr-o cameră în alta, ca să se ascundă în pod, fără să aud scara asta.

Cu o privire cruntă spre McCormick, Douglas adăugă:

– Dacă a fost în vila asta în timpul percheziției mele, se găsea într-una din camerele de pe acest palier.

Deschise ușa cea mai apropiată – a camerei de oaspeți.

– Pofim! N-a fost nevoie să mă uit sub pat, pentru că podeaua se vede de aici.

– Întocmai, recunosc McCormick, intrând la rândul lui în cameră, ca să examineze patul. Iată și salteaua Allwhen!

Observă firul electric care făcea legătura între saltea și perete.

– Caldă sau rece, după cum preferă. Doamna Parker mi-a vorbit despre ea. Găsește că nu e o formulă foarte sănătoasă, pentru că...

Își continuă monologul. – Cei doi însoțitori ieșiră, adunându-se cu toții pe culoar.

– Iată camera mare, explică Parmenter, cea pe care o ocupam eu și cu soția mea. Nu am mai folosit-o de la plecarea ei.

Karlslake se făcu că nu aude aluzia. Parmenter scoase din buzunar o cheiță și deschise ușa.

Ferestrele erau închise și un miros neplăcut de stătut domnea în cameră. În afara unui strat subțire de praf, paturile gemene prezentau același aspect ca în timpul primei vizite a lui Douglas. Parmenter vorbea încontinuu, ca o gazdă care se teme ca oaspeții să nu se plictisească. Văzând că privirea lui McCormick se îndrepta spre una dintre saltele, se grăbi să explice:

– Este tot o saltea Allwhen. Cu ajutorul acestui fir electric...

– Da, mi s-a spus cum funcționează, îl întrerupse McCormick și adăugă, întorcându-se spre Douglas: cum vă spuneam, nepoata mea...

– Îi vei povesti altă dată domnului Parmenter întâmplarea asta, încercă să-l oprească inspectorul principal.

– ...este o persoană destul de bine clădită. Ieri am măsurat-o. Nu mă interesa circumferința șoldurilor sau a pieptului, ci grosimea trupului pe lat. Vreau să spun că am rugat-o să se culce cu spatele pe covorul din salon și am notat la ce distanță de sol se afla punctul cel mai înălțat al pieptului. Ajungea la douăzeci și trei de centimetri.

Se apropie de unul dintre paturi și, scoțând din buzunar o riglă pli-antă, măsură grosimea saltelei Allwhen.

– Peste douăzeci și cinci de centimetri, anunță el, îndoind rigla la loc. Doamna Parmenter nu era o femeie foarte voluminoasă, nu-i așa?

– Avea un metru șazecei înălțime și era destul de slabă, răspunse Parmenter.

– Destul de slabă ca să poată încăpea cu ușurință într-una dintre aceste saltele. Domnul Douglas, având în minte numai scândurile parchetului, nu s-ar fi gândit s-o caute aici.

– Nu cred că ochiul cuiva, avizat sau nu, ar putea să se înșele, declară Parmenter, pe un ton îngăduitor. După ce se scot arcurile, căptușeala izolatoare și furtunul pentru aer rece, rămâne doar un fel de sac din pânză. O siluetă omenească ar fi...

– Nu s-ar fi văzut nici o siluetă omenească, dacă persoana respectivă era împachetată corect de un tapițer bun. La începuturile carierei dumneavoastră ați învățat această meserie, la Bettinson, nu-i așa, domnule Parmenter?

– La perfecție! Dar nici cel mai îndemânatic dintre tapițeri n-ar putea împiedica un cadavru închis într-o saltea de acest gen să-și facă simțită prezența prin *miros*, după o zi, două.

– Bineînțeles! exclamă Douglas. Dacă în seara aceea ar fi existat un cadavru într-una din saltele, cu siguranță că mi-aș fi dat seama. Dar mărturisesc că ar fi fost posibil ca prezența unei femei *vii* să-mi scape.

– O femeie cusută de vie într-o saltea? întrebă Parmenter.

– Cusută, sau cum vrei să spunei, de un tapițer abil, cu o oră înainte de sosirea mea. Această saltea are cel puțin o duzină de găuri de aerisire. Și avuseserăți la dispoziție săptămâni întregi ca s-o pregătiți.

– Fizic, este posibil, murmură Parmenter, cu un aer gânditor. Dar în ce scop? Din ce motiv aș fi vrut să joc o asemenea farsă care, așa cum ați observat, avea nevoie de un anumit timp de pregătire?

În loc de a-i răspunde, Douglas puse o altă întrebare:

– Spuneți-mi, câte mii de lire v-a adus cartea dumneavoastră „Marriott, întoarce-te“?

Simon Parmenter tresări.

– V-ați folosit cu multă abilitate de doamna Parker, continuă Douglas. Împreună cu complicea dumneavoastră, ați făcut o scamatorie dibace cu hainele, astfel încât biata femeie ne-a putut povesti, cu deplină bună-credință, că soția dumneavoastră plecase îmbrăcată în ținută de interior. După aceea, ați avut grijă ca poliția să scoțosească toate colțurile vilei în căutarea cadavrului. V-ați folosit de presă și de televiziune, la fel cum v-ați folosit și de doamna Parker. Iar acum, îmi veți spune că nimeni nu s-a mirat mai mult ca dumneavoastră când rezultatul acestei campanii publicitare a fost acela de a vă fi cumpărată cartea de două sute de mii de dobitoci.

– Dobitoci? protestă Parmenter, roșu la față, cu glasul trădându-i o agresivitate nebănuită. Dați-mi voie să vă spun un lucru: cartea n-o fi perfectă din punct de vedere literar, poate, dar publicului i-a plăcut. A fost cumpărată... a fost dată din mână în mână... s-a vorbit despre ea. Iar dumneavoastră aveți tupeul să-i numiți pe acești oameni de treabă „dobitoci“?!

McCormick trecu între cei doi. Douglas îl privea surprins pe Parmenter.

– Vă cer iertare că am folosit cuvântul „dobitoci“, spuse el, pe un ton înghețat. Dar mărturișiți că, împreună cu soția dumneavoastră, ați indus poliția în eroare. Și ziarele.

– Dar e complet absurd! se ambală Parmenter; apoi, calmându-se dintr-o dată, reluă, ca și cum ar fi pregătit o declarație luată dinainte: recunosc că am indus poliția în eroare numai cu povestea legată de mașină. Și numai eu, singur. Mă aștept să fiu dat în judecată pentru jignirea unui magistrat, dacă așa se numește delictul meu. Însă neg categoric că soția mea m-ar fi ajutat în orice fel. Pe de altă parte, dacă mă ajuta, ar fi făcut-o „constrânsă și forțată de soțul ei“. Deci, împotriva ei nu puteți face nimic.

– Perfect, mormăi Douglas. Cazul te privește pe dumneata, McCormick. Ia-i depozitia.

Și ieși, cu un aer demn.

Imediat ce inspectorul principal plecă, McCormick îl urmă pe proprietarul vilei în salon.

– Depozitia asta va dura un timp, declară Parmenter, scoțând din husă o mașină de scris portabilă. Mai bem un păhărel înainte de a începe?

– Nu, mulțumesc.

Tonul lui McCormick devenise grav.

– Și nu am nevoie de nici o mașină de scris. Mai bine vorbiți-mi despre cuptorul dumneavoastră. Cel pentru încălzirea centrală.

Parmenter își netezi părul pe spate.

– Șeful dumneavoastră m-a exasperat, domnule inspector. Mi-e greu să-mi adun ideile. Dacă într-adevăr nu doriți să ciocniți cu mine, sper că măcar nu aveți nimic împotriva să beau un pahar de unul singur.

Deschise barul de cocktailuri, întorcându-se cu spatele spre McCormick, care-i observa fața în geamul bibliotecii.

– În acele momente, domnule Parmenter, erați dator cu o mie de lire sterline. Micile economii la cărbune nu v-ar fi folosit prea mult. Marți

seară, ați lăsat focul să se stingă. A rămas stins miercuri și joi. Vineri, însă – după ce poliția a scotocit vila în căutarea cadavrului soției dumneavoastră – ați aprins din nou focul, dând drumul din nou la încălzire în toată casa.

– În asemenea momente, omul se poate comporta într-un mod idiot.

Chipul lui Parmenter își păstra expresia indiferentă, dar McCormick îi supraveghea mâinile, care în geam se oglindeau la fel de vizibil ca într-o oglindă.

Peste o secundă, polițistul se strecură în spatele lui, silențios ca o pisică, și îi smulse paharul pe jumătate plin cu whiskey.

– Ce-ați aruncat înăuntru? se interesează el.

– A, doar un calmant. Douglas al dumneavoastră m-a făcut să-mi ies din fire.

– Atunci, n-are ce-rău să-mi facă, spuse McCormick, ridicând paharul la buze.

– Dacă beți, sunteți un om mort, anunță Parmenter, pe un ton calm. Nu cred că aveți intenția să înghițiți conținutul acestui pahar, dar nu vreau să-mi asum nici un risc.

– Cât curaj!

McCormick își deschise trusa profesională, turnă conținutul paharului într-un mic flacon și îi puse capacul, într-o tăcere impresionantă.

– Nu aveți stofă de asasin, domnule Parmenter. Când v-a refuzat mia de lire sterline, v-ați supărat și ați lovit-o... puțin mai tare decât era cazul. Nu așa s-a întâmplat? Parcă văd cu ochii mei.

– Aveți vedere bună. Nu știți despre mine decât că am vrut să mă sinucid. Altceva, ce *anume* știți?

– A, nu totul! Dar vă voi spune cum cred că s-au întâmplat lucrurile. I-ați aplicat acea corecție fatală marți după-amiază. Apoi, ați urcat cadavrul în pod, pentru ca doamna Parker să nu-l găsească. Ați coborât temperatura din casă până aproape de zero grade, dintr-un motiv lesne de imaginat. În continuare, ați avut tot timpul necesar pentru a truca salteaua și a coase înăuntru trupul soției dumneavoastră, înainte de vizita inspectorului principal de vineri seara. Mai departe, nu vă mai rămânea decât să aranjați lemnele parchetului astfel încât să dea impresia că fuseseră scoase și puse la loc. Acest lucru avea să-i trezească bănuielile lui Douglas, care s-a și grăbit să scoată scândurile, pentru a vedea ce ascundeau. Nimic, bineînțeles, așa că, după aceea, toată lumea a fost gata să jure că în casă nu exista nici un cadavru. Așa a fost, nu?

– Nimeni nu ne poate auzi, așa că voi fi sincer: da, cam așa a fost.

Parmenter își înfundă mâinile în buzunare, pentru a-și ascunde tremurul.

– Dar tot nu aveți nici o dovadă. După vizita șefului dumneavoastră, nu mai puteam fi bănuț de transportul cadavrului, așa că am putut să-l urc în cea de-a doua mașină și să-l ascund undeva în natură, cât mai departe...

– Nu, dragul meu, îl întrerupse McCormick. Ascunzătoarea cea mai sigură este locul despre care inspectorul principal Douglas a afirmat, în raportul său, că nu conținea nici un cadavru!

Și, după ce s-au desprins din nou lemnele parchetului, dedesubt s-au găsit o geantă cu zece mii de lire sterline în bonuri la purtător și trupul lui Marriott Parmenter, îmbrăcat cu fusta scurtă, pulovărul și șorțul, având picioarele mărunte încălțate cu cochetii papuci albaștri.

Cuprins

1. BRĂȚUL SCURT AL LITEREI „L“	3
2. FANTOMA MAȘINII DE SCRIS	29
3. UN ACT DE CARITATE	48
4. COVORUL UCIGAȘ	71
5. INFORMATORUL	92
6. „VACA ASTA NENOROCITĂ...”	114
7. PĂRĂSIRE DE DOMICILIU	133